

Regeringens proposition

1999/2000:105

Vissa punktskattefrågor

Prop.
1999/2000:105

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 6 april 2000

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Genom en ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker förtydligas att kravet att verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt, endast gäller i fall alkohol- eller tobaksvaror säljs i butiken. Det är endast i sådana fall butiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar. Vidare föreslås det bli tillåtet att i exportbutikerna sälja andra beskattade varor än alkoholdrycker till EU-resenärer. Leveranser av varor som ingår i exportbutikssortiment skall kunna ske mervärdesskattefritt till exportbutikerna även om varorna senare kommer att säljas med mervärdesskatt till EU-resenärer.

I propositionen föreslås att skattefrihet skall gälla för alkohol- och tobaksvaror som provianterats utan skatt och som därefter förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Ändringen utgör en anpassning till vad som gäller i Danmark och Finland.

I propositionen föreslås också lagändringar i anledning av riksdagens beslut om att punktskatteverksamheten organisatoriskt skall föras över till Riksskatteverket.

Den nuvarande produktionsskatten på kärnkraft läggs om till en effektskatt som baseras på den termiska effekten i kärnkraftsreaktorerna. Omläggningen från en rörlig skatt till en fast skatt är avsedd att minska risken för snedvridningar i elproduktionssystemet. Skatteintäkterna antas bli i stort sett oförändrade.

För personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen (1986:1386) föreslås en skattelättnad i fordonsskattelagen (1988:327).

Skattelättnad ges med 3 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2000 och med 1 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2001. För personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen föreslås en skattelättnad i fordonsskattelagen med 3 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 och med 1 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2002.

Ett avtal mellan Sverige och övriga länder i EU som tar ut en vägavgift föranleder att det i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon införs en bestämmelse om att det tas ut en 50 procent lägre vägavgift under två års tid för grekiska tunga fordon. Det föreslås också att det införs en möjlighet till nedsättning av obetald vägavgift när vägavgiftsplikt upphört, innebärande att det endast är vägavgift för den tid fordonet varit avgiftspliktigt som skall utkrävas. Vidare föreslås att vägavgiften även kan sättas ned när ett fordon's beskaffenhet ändras så att avgift skall tas ut med annat belopp. Slutligen föreslås att återbetalning av vägavgift sker från tidpunkten när avgiftsplikten upphörde och inte som för närvarande från tidpunkten när vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2000 aviserat att jordbruket från och med den 1 juli 2000 skall ges samma reduktion av energi- och koldioxidskatterna som industrin och växthusnäringen för närvarande för förbrukning av el och bränslen för uppvärmning. I propositionen behandlas lagstiftningsfrågor i anledning av denna omläggning.

Företag som bedriver jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet föreslås omfattas av skattelättnaderna. Företagen får del av skattelättnaderna för bränslen och el genom att ansöka om återbetalning av skatt. Återbetalningen av skatt på bränslen sker per kalenderkvartal. De villkor som i dag gäller för industrin föreslås tillämpas även för jord-, skogs- och vattenbruksverksamheterna, dvs. rätt till återbetalning föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till minst 1 000 kr. För skatten på el föreslås som huvudregel att återbetalningen sker på årsbasis, med möjlighet för företag med förbrukning i större omfattning att få återbetalning kvartalsvis. Vad gäller återbetalning av elskatt införs det en administrativ gräns, som innebär att endast den del av skattebeloppet som överstiger 1 000 kr per år betalas tillbaka.

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Lagtext	8
2.1	Förslag till lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter	9
2.3	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	19
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam	20
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel	21
2.6	Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)	22
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel	23
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter	24
2.9	Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)	25
2.10	Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)	27
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskotomedel m.m.	28
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	30
2.13	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	31
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	35
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt	36
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt	38
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel	40
2.18	Förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738)	41
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	43
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting	48
2.21	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	49
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon	50
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor	52

2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter.....	53
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker	54
2.26	Förslag till lag om upphävande av vissa lagar om lagerskatt på bränslen	56
2.27	Förslag till lag om upphävande av lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt	57
3	Ärendet och dess beredning.....	58
4	Justeringar i regelsystemet för exportbutiker.....	61
5	Skattefrihet för proviantvaror som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.....	66
6	Omläggning till effektskatt	68
6.1	Skattebasen.....	69
6.2	Vem som skall vara skattskyldig.....	70
6.3	Skattenivå.....	70
6.4	Betalning av effektskatten.....	71
6.5	Skattebefrielse vid onormala driftsstopp.....	71
6.6	Offentlig-finansiella effekter	72
7	Punktskatteverksamhetens organisatoriska inplacering.....	73
7.1	Bakgrund	73
7.2	Omprövning och överklagande	73
7.3	Överprövning av beslut	75
7.4	Besvärsordningen vid vissa punktskattebeslut.....	75
7.5	Punktskatterevision	77
7.6	Förhandsbesked	78
8	Trafikbeskattning.....	79
8.1	Skattelättnad för bilar i miljöklass 1.....	79
8.2	Vägavgiftens storlek samt nedsättning och återbetalning av vägavgift	85
8.3	Offentlig-finansiella effekter	88
9	Omläggning av jordbrukets energibeskattning.....	89
9.1	Begreppet jordbruksnäringen m.m.....	89
9.2	Skattelättnaderna på bränslen.....	93
9.2.1	Bakgrund.....	93
9.2.2	Valet mellan försäkrans- och återbetalningssystem	95
9.2.3	Närmare regler för återbetalning av skatt på bränslen som förbrukats inom jordbruket	96
9.3	Skattelättnaderna på el.....	98
9.3.1	Elförbrukning.....	98
9.3.2	Val av system för skatteåterföringen.....	99
9.3.3	Regler för återbetalning av energiskatten på el som förbrukats inom jordbruket.....	102
9.4	Ikraftträdande m.m.....	105
9.5	Offentlig-finansiella effekter	105

10	Offentlig-finansiella effekter	106	Prop. 1999/2000:105
11	Författningskommentar.....	107	
11.1	Förslaget till lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	107	
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.	108	
11.3	Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	110	
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam	111	
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel	111	
11.6	Förslaget till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)	111	
11.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel	112	
11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter	112	
11.9	Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)	112	
11.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.....	113	
11.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	113	
11.12	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	114	
11.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import.....	115	
11.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	116	
11.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt	117	
11.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel	117	
11.17	Förslaget till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738)	117	
11.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	118	
11.19	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting.....	121	
11.20	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	121	
11.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.....	122	
11.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.....	122	
11.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter	123	

11.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker	123	Prop. 1999/2000:105
11.25	Förslaget till lag om upphävande av vissa lagar om lagerskatt på bränslen	123	
11.26	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt	123	
Bilaga 1	Lagförslagen i promemorian Justeringar i regelsystemet för exportbutiker	124	
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser beträffande promemorian Justeringar i regelsystemet för exportbutiker	134	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser beträffande promemorian Skattefrihet för provianterade varor som förstörts genom olyckshändelse och force majeure.....	135	
Bilaga 4	Lagförslaget i promemorian Skatt på termisk effekt vid kärnkraftsreaktorer	136	
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanser till Trafikbeskattningsutredningens delbetänkande Bilen, miljön och säkerheten (SOU 1997:126) och slutbetänkande Bilen, miljön och säkerheten (SOU 1999:62)	137	
Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag	138	
Bilaga 7	Lagrådsremissens lagförslag	177	
Bilaga 8	Lagrådets yttranden	181	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 1999	189	
	Rättsdatablad.....	190	

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,
2. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
3. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
4. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
5. lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel,
6. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
7. lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
8. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
9. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
10. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137),
11. lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,
12. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister,
13. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
14. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import,
15. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
16. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
17. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
18. lag om ändring i alkohollagen (1994:1738),
19. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
20. lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting,
21. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:438),
22. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
23. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
24. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter,
25. lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker,
26. lag om upphävande av vissa lagar om lagerskatt på bränslen,
27. lag om upphävande av lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatt skall betalas till staten enligt denna lag på den termiska effekten i en kärnkraftsreaktor. Med termisk effekt avses i denna lag kärnkraftsreaktorns värmeproduktionsförmåga.

2 § Skatt skall betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor. Om drifttillståndet har löpt ut eller återkallats före slutet på en kalendermånad, upphör skattskyldigheten vid denna tidpunkt.

Skatten utgör för varje kalendermånad 5 514 kronor per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktor. Om den högsta tillåtna termiska effekten inte har fastställts, får beskattningsmyndigheten beräkna effekten efter jämförelse med reaktorer för vilka sådan effekt har fastställts.

3 § Skattskyldig är den som har tillstånd att inneha och driva en kärnkraftsreaktor.

Den som är skattskyldig skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

4 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

5 § Om en kärnkraftsreaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får avdrag med 181 kronor per megawatt av den termiska effekten göras för det antal kalenderdygn som överstiger 90.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Genom lagen upphävs lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

2. Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet av den nya lagen.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1, 5 och 7 §§, 2 kap. 1, 2, 3, 6, 7, och 8 §§ 3 kap. 6 a och 16 §§, 5 kap. 1 och 5 §§ samt 8 kap. 1, 6, 8 och 9 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. *lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel, lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,*

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. *lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel, lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel, 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus, lagen (1999:673) om skatt på avfall, lagen (2000:000) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.*

¹ Senaste lydelse 1999:674.

lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja, lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (1995:1132) om lagerskatt på dieselolja för förbrukning i vissa motordrivna fordon, lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus, lagen (1999:673) om skatt på avfall.

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter, lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium.

2. lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium, lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter.

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (beskattningsmyndighet) är

1. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 1, *Skattemyndigheten i Gävle*,

2. när det gäller lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, *fiskeriverket* samt när det gäller övriga författningar i 1 § första stycket 2, *statens Jordbruksverk*, med undantag för de fall då *Skattemyndigheten i Gävle* förordnats till beskattningsmyndighet enligt lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m.

1. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 1, *Riksskatteverket*,

2. när det gäller författningar i 1 § första stycket 2, *Statens Jordbruksverk*.

7 §³

Hos *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* skall det finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag i vilka *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* är beskattningsmyndighet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Hos *Statens Jordbruksverk* skall det finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag i vilka *Statens Jordbruksverk* är beskattningsmyndighet.

2 kap.1 §⁴

Den som är skattskyldig skall redovisa skatten till beskattningsmyndigheten genom att lämna deklaration. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om *skatt enligt lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier* och lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

Om deklarationsskyldighet i visst fall för den som är registrerad som skattskyldig föreskrivs i 6 § första stycket.

Den som är skattskyldig skall redovisa skatten till beskattningsmyndigheten genom att lämna deklaration. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon.

2 §⁵

Skatteredovisningen i deklarationen skall avse bestämda tidsperioder (redovisningsperioder).

Första stycket gäller dock inte i

Första stycket gäller dock inte i

² Senaste lydelse 1998:236.

³ Senaste lydelse 1998:190.

⁴ Senaste lydelse 1994:1791.

⁵ Senaste lydelse 1994:1786.

fråga om skatt på lotterivinster, skatt enligt lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. *eller stämpelskatt på aktier* och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap 1 § första stycket 2 i den mån *Jordbruksverket eller Fiskeriverket* meddelar avvikande bestämmelser.

Särskilda bestämmelser gäller för vissa skattskyldiga enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi.

3 §⁶

För skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 är kalendermånad redovisningsperiod. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, *lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar*, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen (1999:673) om skatt på avfall.

För avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 är kalendermånad redovisningsperiod om *Jordbruksverket eller Fiskeriverket* inte föreskriver något annat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för sådana skattskyldiga som kan beräknas redovisa skatt med låga belopp medge att redovisningsperioden tills vidare skall vara ett halvt eller ett helt beskattningsår. Riksskatteverket, *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* får meddela föreskrifter om redovisningsperiod för fall då den skattskyldige har försatts i konkurs.

fråga om skatt på lotterivinster, skatt enligt lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap 1 § första stycket 2 i den mån *Statens Jordbruksverk* meddelar avvikande bestämmelser.

För skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 är kalendermånad redovisningsperiod. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen (1999:673) om skatt på avfall.

För avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 är kalendermånad redovisningsperiod om *Statens Jordbruksverk* inte föreskriver något annat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för sådana skattskyldiga som kan beräknas redovisa skatt med låga belopp medge att redovisningsperioden tills vidare skall vara ett halvt eller ett helt beskattningsår. Riksskatteverket eller *Statens Jordbruksverk* får meddela föreskrifter om redovisningsperiod för fall då den skattskyldige har försatts i konkurs.

⁶ Senaste lydelse 1999:674.

6 §⁷

Deklarationen skall för varje redovisningsperiod eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, för varje skattepliktig händelse lämnas till beskattningsmyndigheten. Den som hos beskattningsmyndigheten är registrerad som skattskyldig skall lämna deklaration även för redovisningsperioder för vilka han inte har någon skatt att redovisa.

Deklarationen skall avges på heder och samvete samt upprättas på blankett enligt formulär som fastställs av Riksskatteverket, *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket*. Efter särskilt medgivande av Riksskatteverket eller skattemyndighet som Riksskatteverket bestämmer får deklaration avges i form av ett elektroniskt dokument. En sådan deklaration får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

Med ett elektroniskt dokument avses i denna lag en upptagning som gjorts med hjälp av automatisk databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Deklarationen skall avges på heder och samvete samt upprättas på blankett enligt formulär som fastställs av Riksskatteverket eller *Statens Jordbruksverk*. Efter särskilt medgivande av Riksskatteverket eller skattemyndighet som Riksskatteverket bestämmer får deklaration avges i form av ett elektroniskt dokument. En sådan deklaration får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

7 §⁸

Deklarationen skall ta upp beskattningsvärde, beskattningsvikt eller annan grund som gäller för beräkning av skatten, skattens bruttobelopp och yrkade avdrag samt skattens nettobelopp. Riksskatteverket, *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* får föreskriva att grunderna för skatteberäkningen, bruttobeloppen och de yrkade avdragen skall delas upp på särskilda poster. Riksskatteverket, *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* får vidare föreskriva att deklarationen skall innehålla uppgift om varulager.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får *Jordbruksverket* eller *Fiskeriverket* föreskriva att uppgift enligt första stycket inte skall tas upp i deklarationen.

Deklarationen skall ta upp beskattningsvärde, beskattningsvikt eller annan grund som gäller för beräkning av skatten, skattens bruttobelopp och yrkade avdrag samt skattens nettobelopp. Riksskatteverket eller *Statens Jordbruksverk* får föreskriva att grunderna för skatteberäkningen, bruttobeloppen och de yrkade avdragen skall delas upp på särskilda poster. Riksskatteverket eller *Statens Jordbruksverk* får vidare föreskriva att deklarationen skall innehålla uppgift om varulager.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får *Statens Jordbruksverk* föreskriva att uppgift enligt första stycket inte skall tas upp i deklarationen.

⁷ Senaste lydelse 1997:492.

⁸ Senaste lydelse 1993:462.

Skattens nettobelopp skall i deklARATIONEN avrundas till närmast lägre hela krontal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att till deklARATIONEN skall fogas en förteckning med uppgifter om de varor som omfattas av deklARATIONEN.

De deklARATIONSSKYLDIGA bör utöver vad deklARATIONSFÖRMULÄRET föranleder meddela de upplysningar som kan vara av betydelse för att skatten skall kunna bestämmas till ett riktigt belopp.

8 §⁹

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen. Deklarationer som avser skatt enligt lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi skall dock ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugonde i månaden efter redovisningsperiodens slut. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1984:351) om totalisatorskatt och enligt lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier samt för vissa skattskyldiga enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt och lagen om skatt på energi.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer *Jordbruksverket eller Fiskeriverket* deklARATIONSTIDEN.

Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen. Deklarationer som avser skatt enligt lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi skall dock ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugonde i månaden efter redovisningsperiodens slut. Särskilda bestämmelser gäller för vissa skattskyldiga enligt lagen om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt och lagen om skatt på energi.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer *Statens Jordbruksverk* deklARATIONSTIDEN.

3 kap. 6 a §¹⁰

Uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för

Uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för

⁹ Senaste lydelse 1994:1980.

¹⁰ Senaste lydelse 1998:507.

skattekontroll skall på beskattningsmyndighetens begäran tillhandahållas denna.

skattekontroll skall på beskattningsmyndighetens begäran *eller på begäran av myndighet som anges i 3 kap. 16 §* tillhandahållas denna.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av beskattningsmyndigheten beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av beskattningsmyndigheten *eller myndighet som anges i 3 kap. 16 §* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

16 §¹¹

Skattemyndigheten i Gävle får *uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö* att fatta beslut om uppgiftsskyldighet enligt 5 § eller skatterevision enligt 3 kap. i dess ställe.

Skattemyndigheten i *Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle* får fatta beslut om uppgiftsskyldighet enligt 5 § eller *besluta och genomföra* skatterevision enligt 3 kap. i *Riksskatteverkets* ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 3 kap. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

5 kap.

1 §¹²

Skatten för varje redovisningsperiod eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, varje skattepliktig händelse skall vara inbetald senast den dag då deklarationen skall ha kommit in enligt 2 kap. 8 § eller, om anstånd har medgetts enligt 2 kap. 9 §, senast den dag då deklarationen skall lämnas enligt anståndsbeslutet.

För avgift enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får *jordbruksverket eller fiskeriverket*

För avgift enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får *Statens Jordbruksverk* föreskriva

¹¹ Senaste lydelse 1998:236.

¹² Senaste lydelse 1991:702.

föreskriva att inbetalning skall ske vid annan tid än som anges i första stycket.

att inbetalning skall ske vid annan tid än som anges i första stycket.

Skatt som har fastställts på annat sätt än enligt 4 kap. 2 § skall betalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer. I sådana fall kan beskattningsmyndigheten, om synnerliga skäl föreligger, besluta att betalningen av skatten får delas upp på flera betalningstillfällen under högst ett år.

5 §¹³

Om ett beskattningsbeslut överklagats, den skattskyldige begärt omprövning, *Riksskatteverket ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor* eller det i andra fall kan antas att skatten kommer att sättas ned, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med att betala skatten. Bestämmelserna i 17 kap. 2, 3, 9 och 11 §§ skattebetalningslagen (1997:483) gäller då i tillämpliga delar.

Om ett beskattningsbeslut överklagats, den skattskyldige begärt omprövning eller det i andra fall kan antas att skatten kommer att sättas ned, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med att betala skatten. Bestämmelserna i 17 kap. 2, 3, 9 och 11 §§ skattebetalningslagen (1997:483) gäller då i tillämpliga delar.

8 kap.

1 §¹⁴

Beskattningsmyndighetens beskattningsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen samt beslut om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, om uppdelning av skattebetalning, om återbetalning av skatt och om att avvisa en begäran om omprövning av beskattningsbeslut eller att avvisa ett överklagande får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och, i fråga om *skatter och avgifter* enligt 1 kap. 1 § första stycket 1, av *Riksskatteverket samt, i övriga fall*, av det allmänna ombudet.

Beskattningsmyndighetens beskattningsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen samt beslut om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, om uppdelning av skattebetalning, om återbetalning av skatt och om att avvisa en begäran om omprövning av beskattningsbeslut eller att avvisa ett överklagande får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och, i fråga om *avgifter* enligt 1 kap. 1 § första stycket 2, av det allmänna ombudet.

Beslut om skatterevision och föreläggande av vite får inte överklagas.

Skattemyndighetens övriga beslut enligt denna lag överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatte-*

Riksskatteverkets övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

¹³ Senaste lydelse 1998:190.

¹⁴ Senaste lydelse 1998:190.

6 §¹⁵

Överklagande av *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av beskattningsmyndigheten eller efter sådan tid men inom två månader från den dag det överklagade beslutet meddelades.

Överklagande av det allmänna ombudet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av beskattningsmyndigheten eller efter sådan tid men inom två månader från den dag det överklagade beslutet meddelades.

Överklagas ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning och yrkas ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades.

Om *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet har överklagat ett beskattningsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beskattningsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

8 §¹⁶

Ett beslut av länsrätten om utdömmande av vite får överklagas hos kammarrätten av den som har förpliktats utge vitet och av *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet.

Ett beslut av länsrätten om utdömmande av vite får överklagas hos kammarrätten av den som har förpliktats utge vitet och av det allmänna ombudet.

Överklagande av länsrättens beslut om anstånd med att lämna deklARATION eller betala skatt får prövas av kammarrätten endast om den har meddelat prövningstillstånd.

9 §¹⁷

Bestämmelserna i 6 kap. 10, 13, 14 samt 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om *Riksskatteverket* skall i tillämpliga fall gälla det allmänna ombudet. *I fråga om skatter och avgifter enligt 1 kap. 1 § första stycket 1 gäller dessutom 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ taxeringslagen i tillämpliga delar.*

Bestämmelserna i 6 kap. 10, 13, 14 samt 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om *Riksskatteverket* skall i tillämpliga fall gälla det allmänna ombudet.

¹⁵ Senaste lydelse 1993:462.

¹⁶ Senaste lydelse 1994:474.

¹⁷ Senaste lydelse 1995:620.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.
 3. Om Skattemyndigheten i Gävle före ikraftträdandet har fattat ett beslut som avses i den äldre lydelsen av 8 kap. 1 § sista stycket första meningen får beslutet överklagas hos Riksskatteverket.
 4. Lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall fortfarande tillämpas beträffande skatter och avgifter enligt de upphävda lagar som anges i den äldre lydelsen av 1 kap. 1 § första stycket 1.

2.3 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 6, 24 och 29 §§ kupongskattelagen (1970:624) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ärende om kupongskatt prövas av *Skattemyndigheten i Gävle*. Riksskatteverket *leder och har det övergripande ansvaret för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag*.

Ärende om kupongskatt prövas av *Riksskatteverket*.

24 §²

För kontroll av kupongskatten kan *beskattningsmyndigheten eller Riksskatteverket* meddela beslut om skatterevision hos aktiebolag. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

För kontroll av kupongskatten kan Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos aktiebolag. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

29 §³

Beslut av *beskattningsmyndighet* eller skattemyndighet enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av, *förutom* den som beslutet rör, *Riksskatteverket*. Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Beskattningsmyndighetens beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

Beslut av *Riksskatteverket* eller skattemyndighet enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos länsrätten av den som beslutet rör. Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Riksskatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse 1998:242.

² Senaste lydelse 1993:463.

³ Senaste lydelse 1993:463

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 10 och 32 §§ lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Delägare i enkelt bolag är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget. *Efter ansökan av samtliga delägare kan beskattningsmyndigheten besluta, att den av delägarna som dessa föreslår tills vidare skall anses som ensam skattskyldig för bolagets hela skattepliktiga verksamhet.*

Delägare i enkelt bolag är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget.

I fråga om kommanditbolag eller annat handelsbolag är bolaget skattskyldigt. I fråga om europeisk ekonomisk intressegruppering är grupperingen skattskyldig. Har skattskyldig avlidit, är dödsboet skattskyldigt. Har skattskyldig försatts i konkurs, är konkursboet skattskyldigt.

32 §²

Beslut enligt 10 § första stycket eller 24 § andra eller tredje stycket får överklagas *hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.* Beslut enligt 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut enligt 24 § andra eller tredje stycket får *inte* överklagas. Beslut enligt 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle före ikraftträdandet har fattat ett beslut som avses i den äldre lydelsen av 10 § första stycket eller 24 § andra eller tredje stycket får beslutet överklagas hos Riksskatteverket.

¹ Senaste lydelse 1994:1870

² Senaste lydelse 1998:597

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 5 och 22 §§ lagen (1972:820) om skatt på spel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Delägare i enkelt bolag är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget. *Efter ansökan av samtliga delägare kan beskattningsmyndigheten besluta att den delägare som dessa föreslår skall anses som ensam skattskyldig för bolagets hela skattepliktiga verksamhet.*

Delägare i enkelt bolag är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget

I fråga om kommanditbolag eller annat handelsbolag är bolaget skattskyldigt. I fråga om europeisk ekonomisk intressegruppering är grupperingen skattskyldig. Har skattskyldig avlidit, är dödsboet skattskyldigt. Har skattskyldig försatts i konkurs, är konkursboet skattskyldigt.

22 §²

Beslut av beskattningsmyndigheten enligt 5 § första stycket eller 11 § får överklagas *hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.*

Beslut av beskattningsmyndigheten enligt 11 § får *inte* överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle före ikraftträdandet har fattat ett beslut som avses i den äldre lydelsen av 5 § första stycket eller 11 § får beslutet överklagas hos Riksskatteverket.

¹ Senaste lydelse 1994:1871

² Senaste lydelse 1994:1003

2.6 Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen
(1980:343)

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att i 3 § skatteregisterlagen (1980:343)¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Lagen omtryckt 1983:143.
Senaste lydelse av 3 § 1998:348.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 8 d och 9 §§ lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 d §²

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 8 b § eller revision enligt 8 c § i dess ställe.

Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får fatta beslut om föreläggande enligt 8 b § eller besluta och genomföra revision enligt 8 c § i beskattningsmyndighetens ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 8 b och 8 c §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

9 §³

Beslut enligt 8 b och 8 c §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Riksskatteverket får överklaga beslut som avses i första stycket andra meningen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Lagen omtryckt 1995:616.

² Senaste lydelse 1998:1676.

³ Senaste lydelse 1998:1676.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om
avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att i 1 § första stycket 1 lagen (1985:146) om av-
räkning vid återbetalning av skatter och avgifter¹ orden
”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1998:513.

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonsskattelagen (1988:327)
dels att 14 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 14 b och 14 c §§, av
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

För en personbil som hör hemma i en kommun som anges i bilaga 2 till denna lag skall fordonsskatt betalas *enligt bilaga 1* endast till den del fordonsskatten för år räknat överstiger 384 kronor.

För en personbil som hör hemma i en kommun som anges i bilaga 2 till denna lag skall fordonsskatt betalas endast till den del fordonsskatten, *efter avräkning enligt 14 b eller 14 c §*, för år räknat överstiger 384 kronor.

En personbil anses höra hemma i den kommun där den skattskyldige har sin adress enligt bilregistret vid den tidpunkt som anges i 16 § första eller andra stycket eller vid ingången av den tid som anges i 16 § tredje stycket. Saknas sådan adress gäller i stället den adress som borde vara antecknad i bilregistret.

Första stycket tillämpas endast i samband med att fordonsskatt skall betalas enligt vad som i övrigt gäller enligt denna lag.

14 b §

Om skatteplikt inträder för första gången under år 2000 för

1. en sådan personbil eller buss som har en tjänstevikt av högst 2 470 kilogram, eller

2. en sådan lastbil som har en tjänstevikt av högst 1 275 kilogram och som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen (1986:1386), skall ett belopp om 3 500 kronor avräknas från fordonsskatten. Om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 skall i motsvarande fall ett belopp om 1 500 kronor avräknas.

Belopp som avses i första stycket avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2005.

¹ Senaste lydelse 1992:1440.

14 c §

Om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 för

1. en sådan personbil eller buss som har en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram men en högsta totalvikt om 3 500 kilogram, eller

2. en sådan lastbil som har en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram men en högsta totalvikt om 3 500 kilogram

och som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen (1986:1386), skall ett belopp om 3 500 kronor avräknas från fordonsskatten. Om skatteplikt inträder för första gången under år 2002 skall i motsvarande fall ett belopp om 1 500 kronor avräknas.

Belopp som avses i första stycket avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2006.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2. Bestämmelserna i 14 b § tillämpas på bilar som blir skattepliktiga första gången från och med den 1 januari 2000. För dessa bilar återbetalas erlagd fordonsskatt för perioden den 1 januari–30 juni 2000 till den som är skattskyldig när lagen träder i kraft, med avdrag för belopp som under denna period återbetalats på grund av avställning och avregistrering. Understiger återbetalningsbeloppet 100 kronor skall ingen återbetalning ske.

2.10 Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen
(1990:137)

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att i 3 § första stycket 10 tullregisterlagen (1990:137)¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1999:418.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

dels att i 6–9 och 11 §§¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 4, 12 och 13 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ärenden om skatt enligt denna lag prövas av *Skattemyndigheten i Gävle*.

Riksskatteverket leder och har det övergripande ansvaret för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag.

4 §²

Ärenden om skatt enligt denna lag prövas av *Riksskatteverket*.

12 §³

För kontroll beträffande skatten kan *skattemyndigheten* eller Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos banken. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

För kontroll beträffande skatten kan Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos banken. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

13 §⁴

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, banken eller *Riksskatteverket*. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och banken. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

¹ Senaste lydelse av

6 § 1998:248.

7 § 1998:248.

8 § 1998:248.

9 § 1998:248.

11 § 1998:248.

² Senaste lydelse 1998:248.

³ Senaste lydelse 1993:464.

⁴ Senaste lydelse 1993:464.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan vid allmän förvaltningsdomstol. Prop. 1999/2000:105

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

dels att 11 §¹ skall upphöra att gälla,

dels att i 10 och 23 §§² orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 21 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §³

Den skattskyldige, den som är redovisningsskyldig enligt 14 § och Riksskatteverket får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Den skattskyldige och den som är redovisningsskyldig enligt 14 § får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse 1993:466.

² Senaste lydelse av 10 § 1998:253.

23 § 1998:696.

³ Senaste lydelse 1993:466.

2.13 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen
(1994:200)

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200) dels att i 3 kap. 26 a §, 12 kap. 1 a § samt 19 kap. 1 och 6 §§¹ orden "Skattemyndigheten i Gävle" skall bytas ut mot "Riksskatteverket", dels att 5 kap. 9 §, 12 kap. 2 § och 20 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.
9 §²

En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om

1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,
2. direkt utförsel av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,
3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförsel till en plats utanför EG,
4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,
 - 4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana livsmedel eller livsmedelstillsatser som anges i livsmedelslagen (1971:511), dock inte punkt-skattepliktiga varor,
 5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för konsumtion ombord,
 6. *varan levereras för försäljning eller försäljs* i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker,
 6. *det är fråga om en leverans av varor av de slag som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker och varorna är avsedda för försäljning i en sådan butik,*
 - 6 a. *det är fråga om en sådan försäljning som avses i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker,*
 7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnförteckning,
 8. varan levereras för en sådan utländsk företagares räkning som inte är skattskyldig för omsättningen och leveransen görs inom ramen för ett garantiåtagande som företagaren gjort, eller
 9. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 26 a § 1998:255.
12 kap. 1 a § 1998:255.
19 kap. 1 § 1998:255.
19 kap. 6 § 1998:255.

² Senaste lydelse 1999:450.

- a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och
- b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge eller på Åland anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om

1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänför sig till ersättningen och

2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge eller till Åland och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

En leverans av varor till fartyg på linjer mellan Sverige och Norge eller mellan Sverige och Åland skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen begränsas på det sätt som anges för proviantering i 5 och 6 §§ lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En leverans som avses i första stycket 4 av punktskattepliktiga varor skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen uppfyller de villkor som gäller för proviantering i 7–9 §§ lagen om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En försäljning som avses i första stycket 6 skall anses som en omsättning utomlands endast om försäljningen uppfyller de villkor som gäller enligt 3 § lagen om exportbutiker.

12 kap.

2 §³

Skattemyndigheten i Gävle prövar frågor om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, om godkännande av upplagshavare och av skatteupplag enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket, om återbetalning enligt 10 kap. 1-8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 §. I fråga om återbetalning enligt 10 kap. 9-13 §§ tillämpas 1 § första stycket.

Riksskatteverket prövar frågor om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, om återbetalning enligt 10 kap. 1-8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 §. I fråga om återbetalning enligt 10 kap. 9-13 §§ tillämpas 1 § första stycket.

Frågor om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 § eller om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § prövas av skattemyndigheten i den region som, i fråga om grupphuvudmannen, är beslutande myndighet enligt 2 kap. 1-3 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483).

³ Senaste lydelse 1998:1675.

Bestämmelserna om beslutande myndighet i 2 kap. 1-3 och 5 §§ skattebetalningslagen är tillämpliga även i de fall den skattskyldige skall redovisa mervärdesskatt i en självdeklaration.

Prop. 1999/2000:105

20 kap.

1 §⁴

Vid överklagande av beslut enligt denna lag, med undantag för överklagande enligt andra stycket, gäller bestämmelserna i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut som *Skattemyndigheten i Gävle* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, om godkännande enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som en skattemyndighet fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § eller om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § fjärde stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 9 c kap. 7 § eller 8 § andra stycket eller 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av Riksskatteverket. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

Beslut som *Riksskatteverket* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som en skattemyndighet fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § eller om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § fjärde stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av Riksskatteverket. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

⁴ Senaste lydelse 2000:143

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
2. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.
3. Den äldre lydelsen av 5 kap. 9 § gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §¹

Frihet från mervärdesskatt vid import skall medges för

1. varor som levereras till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för sådana ändamål som medför att skatt inte skall tas ut enligt 5 kap. 9 § första stycket 4, 4 a och 5 mervärdesskattelagen (1994:200), och

2. varor som levereras för försäljning i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker.

2. varor *av de slag* som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker *och som levereras för försäljning i sådan butik.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1999:451.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1563) om tobaksskatt dels att 4, 31 c och 35 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 9 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Cigaretter får inte tillhandahållas för försäljning annat än i originalförpackning försedd med särskild märkning med uppgift om detaljhandelspriset.

Föreslagen lydelse

4 §

Cigaretter får inte tillhandahållas för försäljning annat än i originalförpackning försedd med särskild märkning med uppgift om detaljhandelspriset. *Detta gäller dock inte cigaretter som upplagshavare tillhandahåller för försäljning i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker.*

9 b §

Skattskyldighet enligt 9 § första stycket 7 föreligger inte för varor som förvärvats skattefritt enligt 31 e § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.

31 c §¹

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller revision enligt 31 b § i dess ställe.

Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller besluta och genomföra revision enligt 31 b § i beskattningsmyndighetens ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 31 a och 31 b §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

35 §²

Beslut enligt 31 a och 31 b §§

Beslut enligt 31 a och 31 b §§

¹ Senaste lydelse 1998:1678.

² Senaste lydelse 1998:1678.

får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige, sökanden, säljare som avses i 5 § och Riksskatteverket.

Om en skattskyldig, sökande eller säljare som avses i 5 § överklagar beslut enligt denna lag, förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige, sökanden och säljare som avses i 5 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

3. De nya bestämmelserna i 9 b § gäller inte för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1564) om alkoholskatt dels att 31 c § och 35 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 8 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 b §

Skattskyldighet enligt 8 § första stycket 8 föreligger inte för varor som förvärvats skattefritt enligt 31 f § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.

31 c §¹

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller revision enligt 31 b § i dess ställe.

Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller besluta och genomföra revision enligt 31 b § i beskattningsmyndighetens ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 31 a och 31 b §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

35 §²

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige, sökanden och Riksskatteverket.

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och sökanden.

Om en skattskyldig eller sökande överklagar beslut enligt första stycket, förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1998:1679.

² Senaste lydelse 1998:1679.

2. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

3. De nya bestämmelserna i 8 b § gäller inte för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel¹

dels att i 4 §² orden "Skattemyndigheten i Gävle" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §³

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Riksskatteverket får överklaga beslut enligt denna lag. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Överklagas beslut enligt denna lag av annan än Riksskatteverket förs det allmännas talan av beskattningsmyndigheten.

Riksskatteverket får från beskattningsmyndigheten ta över uppgiften att i allmän förvaltningsdomstol föra det allmännas talan i visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som meddelats av Tullverket enligt denna lag får överklagas av Riksskatteverket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och har beslutet överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:1329.

² Senaste lydelse 1998:508.

³ Senaste lydelse 1998:508.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 a och 4 §§ samt 12 kap. 8 § alkohollagen (1994:1738) skall ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 a §¹

För tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna för marknadsföring i 4 kap. 8–11 och 13 §§ finns särskilda regler i marknadsföringslagen (1995:450). Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 8–11 §§ gentemot den som har serveringstillstånd får, i fråga om marknadsföring på serveringsställen, utövas också av kommunen. För kommunens tillsyn gäller inte 4 kap. 12 §.

Beskattningsmyndigheten (Skattemyndigheten i Gävle) utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §. Beskattningsmyndigheten får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att utöva tillsyn i dess ställe.

Riksskatteverket utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §. Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får utöva tillsyn i verkets ställe.

4 §²

Om en tillsynsmyndighet begär det skall en tillståndshavare lämna tillträde till driftsställe med tillhörande lokaler och tillhandahålla handlingar som rör verksamheten samt utan ersättning hjälpa till vid tillsynen, lämna varuprover som behövs och redovisa uppgifter om verksamhetens omfattning och utveckling.

Vad som sägs i första stycket gäller även i förhållande mellan den som är berättigad att bedriva partihandel enligt 4 kap. 1 § första stycket och *skattemyndighet* som anges i 1 a § andra stycket.

Vad som sägs i första stycket gäller även i förhållande mellan den som är berättigad att bedriva partihandel enligt 4 kap. 1 § första stycket och *myndighet* som anges i 1 a § andra stycket.

¹ Senaste lydelse 1999:1001.

² Senaste lydelse 1999:1001.

Nuvarande lydelse

Uppgifter i registret får lämnas ut på medium för automatisk databehandling för de ändamål och i den utsträckning som anges nedan till följande mottagare

Mottagare	Uppgifter	Ändamål
Polismyndighet	Uppgift om misstanke om brott enligt denna lag	Utredning och lagföring
Skattemyndighet och Tullverket	Uppgift om verksamhet som omfattas av denna lag	Beskattning eller påförande av tull

Föreslagen lydelse

Uppgifter i registret får lämnas ut på medium för automatisk databehandling för de ändamål och i den utsträckning som anges nedan till följande mottagare

Mottagare	Uppgifter	Ändamål
Polismyndighet	Uppgift om misstanke om brott enligt denna lag	Utredning och lagföring
Skattemyndighet, Riksskatteverket och Tullverket	Uppgift om verksamhet som omfattas av denna lag	Beskattning eller påförande av tull

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

³ Senaste lydelse 1999:430.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi dels att 7 kap. 4 §, 9 kap. 2, 5, 9 och 15 §§ samt 12 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 11 kap. 12 och 13 §§, samt närmast före 11 kap. 12 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

4 §²

Avdrag får, i den mån avdrag inte har gjorts enligt 1–3 §§, göras även för energiskatten samt för hälften av koldioxidskatten på bränsle, dock inte bensin, råttallolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, som förbrukats för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även på råttallolja, dock att avdrag får göras för energiskatt med ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Avdrag enligt första eller andra stycket får göras även för skatt på bränsle som sålts för förbrukning för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

Bestämmelserna i första stycket gäller även sådan oljeprodukt som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b och som förbrukats vid tillverkningsprocessen i gruvindustriell verksamhet för drift av andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar.

Har bränsle sålts för förbrukning till någon som meddelats ett beslut om preliminär skattesats enligt 9 kap. 9 b § får avdrag enligt tredje stycket göras enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttallolja, energiskattesats som följer av beslutet.

9 kap.

2 §³

Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat bränsle, dock inte bensin, råttallolja eller bränsle

Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat bränsle, dock inte bensin, råttallolja eller bränsle

² Senaste lydelse 1998:1699.

³ Senaste lydelse 1998:1699.

som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränslet.

som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, *i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än växthusuppvärmning vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan återbetalning av energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränslet.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även på råttallolja, dock att återbetalning medges av energiskatt till ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Har beslut om preliminär skattesats meddelats enligt 9 kap. 9 b § får återbetalning enligt första eller andra stycket medges enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttallolja, energiskattesats som följer av beslutet.

5 §⁴

Om värme har levererats för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för *växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan av den som framställt värmen återbetalning av

1. energiskatten på elektrisk kraft, och
2. energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränsle, dock inte bensin, råttallolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, som förbrukats vid framställning av värmen.

Bestämmelserna i första stycket 2 tillämpas även på råttallolja, dock att återbetalning av energiskatt medges till ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Har beslut om preliminär skattesats meddelats enligt 9 kap. 9 b § medges återbetalning enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttallolja, energiskattesats som följer av beslutet.

9 §⁵

Utöver möjligheterna till avdrag enligt 7 kap. 4 §, inköp mot försäkrans enligt 8 kap. 3 a § eller återbetalning enligt 9 kap. 2 §

Utöver möjligheterna till avdrag enligt 7 kap. 4 §, inköp mot försäkrans enligt 8 kap. 3 a § eller återbetalning enligt 9 kap. 2 §

⁴ Senaste lydelse 1998:1699.

⁵ Senaste lydelse 1998:1699.

gäller följande. Har bränsle, dock inte bensin eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, förbrukats vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan nedsättning av koldioxidskatten eller, beträffande råttallolja, energiskatten för den del av skatten som överstiger 0,8 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde. Nedsättning medges med sådant belopp att den överskjutande skattebelastningen inte överstiger 24 procent av det överskjutande skattebeloppet för bränslet. Nedsättning får dock inte medges för skatt på bränsle som förbrukats för drift av motordrivna fordon.

Bestämmelserna i första stycket gäller även mottagare av värmeleveranser om värmen har använts vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*. I sådana fall avses med bränsle det bränsle som förbrukats för framställning av värmen.

Vid beräkning av nedsättning enligt första eller andra stycket får den koldioxidskatt som är hänförlig till följande bränslen dock inte sättas ned mer än att den motsvarar minst

a) 160 *kr* per kubikmeter dieselbrännolja (KN-nr 2710 00 69) eller fotogen (KN-nr 2710 00 51 eller 2710 00 55),

b) 125 *kr* per kubikmeter eldningsolja (KN-nr 2710 00 74–2710 00 78), och

c) 320 kronor per 1 000 kilogram gasol som förbrukats för drift av stationära motorer.

Vad som i tredje stycket föreskrivs om dieselbrännolja, fotogen, eldningsolja och gasol tillämpas även på bränsle för vilket motsvarande skatt skall betalas enligt 2 kap. 3 och 4 §§.

Ansökan om nedsättning enligt första eller andra stycket skall omfatta en period om ett kalenderår och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten senast inom ett år efter kalenderårets utgång.

gäller följande. Har bränsle, dock inte bensin eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, förbrukats vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *i yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan nedsättning av koldioxidskatten eller, beträffande råttallolja, energiskatten för den del av skatten som överstiger 0,8 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde. Nedsättning medges med sådant belopp att den överskjutande skattebelastningen inte överstiger 24 procent av det överskjutande skattebeloppet för bränslet. Nedsättning får dock inte medges för skatt på bränsle som förbrukats för drift av motordrivna fordon.

Bestämmelserna i första stycket gäller även mottagare av värmeleveranser om värmen har använts vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *i yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet*. I sådana fall avses med bränsle det bränsle som förbrukats för framställning av värmen.

a) 160 *kronor* per kubikmeter dieselbrännolja (KN-nr 2710 00 69) eller fotogen (KN-nr 2710 00 51 eller 2710 00 55),

b) 125 *kronor* per kubikmeter eldningsolja (KN-nr 2710 00 74–2710 00 78), och

15 §⁶

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 13 § eller revision enligt 14 § i dess ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 13 och 14 §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får fatta beslut om föreläggande enligt 13 § eller besluta och genomföra revision enligt 14 § i beskattningsmyndighetens ställe.

11 kap.***Återbetalning av energiskatt m.m.***

12 §

Om elektrisk kraft har förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet, beslutar beskattningsmyndigheten efter ansökan om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraften.

Ansökan om återbetalning skall omfatta perioden den 1 juli–den 30 juni (årsperiod). Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.

Rätt till återbetalning föreligger endast för den del av skattebeloppet som överstiger 1 000 kronor per årsperiod.

Ansökan om återbetalning av

⁶ Senaste lydelse 1998:1680.

energiskatt skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter utgången av årsperioden respektive kalenderkvartalet.

13 §

I fråga om återbetalning av energiskatt enligt 12 § gäller bestämmelserna i 9 kap. 12–15 §§.

12 kap.

1 §⁷

Beslut enligt 9 kap. 13 och 14 §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige, sökanden och *Riksskatteverket*.

Beslut enligt 9 kap. 13 och 14 §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och sökanden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.
 3. De äldre lydelseerna av 7 kap. 4 §, 9 kap. 2, 5 och 9 §§ gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁷ Senaste lydelse 1998:1680.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1518) om
mervärdesskattekonton för kommuner och landsting

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting

dels att i 8 §¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 9 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Skattemyndighetens eller Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1998:257.

2.21 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 4 § och 10 kap. 32 §¹ skattebetalningslagen (1997:483) orden ”Skattemyndigheten i Gävle” och ”skattemyndigheten” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Om Skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och har beslutet överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse av
2 kap. 4 § 1998:232.
10 kap. 32 § 1998:232.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

dels att 11 och 17 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 17 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

För motorfordon eller ledad motorfordonskombination med högst tre axlar tas vägavgiften ut med 6 314 kronor per år, 631 kronor per månad, 168 kronor per vecka och 50 kronor per dag. För motorfordon eller ledad motorfordonskombination med fyra eller flera axlar tas vägavgiften ut med 10 524 kronor per år, 1 052 kronor per månad, 277 kronor per vecka och 50 kronor per dag.

För svenskt fordon med draganordning bestäms vägavgiften efter det största möjliga antalet axlar och den högsta totalvikten som fordonskombinationen kan ha.

För fordon registrerade i Grekland skall vägavgiften tas ut med 50 procent av belopp som anges i första stycket, under förutsättning att vägavgiftsbevis köps före den 1 juli 2002.

17 §

Vägavgift skall betalas tillbaka om

1. avgiftsplikt upphör för ett fordon under tid för vilken vägavgift har betalats, eller

2. ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift skall tas ut med annat belopp.

En förutsättning för återbetalning är att vägavgiftsbeviset ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats.

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten*. Från det belopp som skall återbetalas dras en avgift på 210 kronor.

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *avgiftsplikten upphörde*. Från det belopp som skall återbetalas dras en avgift på 210 kronor.

I fall som avses i första stycket 2 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när registreringsbesiktning skedde. Återbetalning skall ske med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från den dag registreringsbesiktning skedde.

17 a §

Har avgiftsplikten upphört innan avgiften är betald eller har ett fordons beskaffenhet ändrats så att vägavgift skall tas ut med annat belopp får avgiften sättas ned.

Beslut enligt första stycket fattas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § tredje och fjärde styckena.

Om avgiften sätts ned på grund av att avgiftsplikten har upphört skall samma avgift tas ut som enligt 17 § tredje stycket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Vid återbetalning enligt 17 § tillämpas bestämmelsen i dess äldre lydelse om avgiftsplikten upphört eller fordonets beskaffenhet ändrats före ikraftträdandet.
 3. Bestämmelsen i 17 a § tillämpas inte när avgiftsplikt upphört eller fordonets beskaffenhet ändrats före ikraftträdandet.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 1 och 10 §§ lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller förhandsbesked om

1. skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),

2. skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,

3. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), och

4. taxering enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller Riksskatteverket.

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild. *Förhandsbesked enligt första stycket 1, 3 och 4 lämnas även efter ansökan av Riksskatteverket.*

10 §

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid begäran om förhandsbesked i en fråga där skattemyndigheten fattat beslut före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeproducter

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeproducter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

En särskild avgift (transporttillägg) skall påföras en avsändande upplagshavare om

1. ledsagardokument eller bevis om ställd säkerhet inte följer med transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §, eller

2. säkerhet inte ställts för transporten i den utsträckning som följer av 1 kap. 6 §.

Transporttillägg skall påföras en skattskyldig om

1. anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet som följer av 17 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 16 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 1 § *fjärde stycket* lagen (1994:1776) om skatt på energi inte iakttagits, eller

2. säkerhet enligt 16 § lagen om tobaksskatt, 15 § lagen om alkoholskatt eller 4 kap. 10 § lagen om skatt på energi inte ställts på föreskrivet sätt.

Transporttillägget är tjugo procent av de punktskatter som belöper på eller kan antas belöpa på de varor för vilka bestämmelserna i första och andra styckena inte iakttagits.

1. anmälningsskyldighet eller skyldighet att ställa säkerhet som följer av 17 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, 16 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller 4 kap. 11 § lagen (1994:1776) om skatt på energi inte iakttagits, eller

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1999:445) om exportbutiker skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringen får bevilja flygplatshållare tillstånd att inrätta exportbutik på flygplats.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde. *Annan försäljning får inte ske i en exportbutik.*

Verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde.

Om alkohol- och tobaksvaror skall säljas i en exportbutik skall verksamheten bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall *i sådana fall* vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

3 §

Försäljningen får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

Försäljning av obeskattade gemenskapsvaror till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktnobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin, två liter starköl, och
3. parfym, luktvatten och andra kosmetiska preparat samt choklad- och konfektyrvaror och andra tobaksvaror än sådana som anges ovan.

Till den som avreser med bestämmelseort i Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad resande får införa tullfritt till det landet.

Vid tillämpning av första stycket förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent, samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl, Prop. 1999/2000:105
starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,
cigarill: cigarrer med en högsta vikt av 3 gram per styck.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2.26 Förslag till lag om upphävande av vissa lagar om
lagerskatt på bränslen

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att följande lagar skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2000, nämligen

1. lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter,
2. lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja,
3. lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin,
4. lagen (1995:1132) om lagerskatt på dieselolja för förbrukning i vissa motordrivna fordon.

De upphävda lagarna gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 2000.

2.27 Förslag till lag om upphävande av lagen (1994:40)
om tillfällig kompensation för viss energiskatt

Prop. 1999/2000:105

Härigenom föreskrivs att lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2000.

Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 2000.

Exportbutiker och proviantering

Den 1 juli 1999 upphörde möjligheterna till skattefri försäljning i exportbutiker till den som reser inom EU. I samband därmed trädde en ny lag om exportbutiker i kraft, lagen (1999:445) om exportbutiker.

SAS Trading har i skrivelser till Finansdepartementet påpekat att den nya lagstiftningen inte gör det möjligt att organisera exportbutiksvksamheten på ett från kommersiell synpunkt effektivt sätt (dnr Fi1999/2467 och Fi1999/2503). Med anledning härav beslutade regeringen den 23 september 1999 att det inom Regeringskansliet skulle tillsättas en arbetsgrupp med uppgift att se över reglerna om exportbutiker.

Arbetsgruppen redovisade den 27 januari 2000 promemorian Justeringar i regelsystemet för exportbutiker. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2000/268).

Sveriges Skeppshandlarförbund och Margell Shipping Service har i skrivelser till Finansdepartementet påpekat att Finlands regler om beskattning av svinn avseende varor som provianterats skattefritt är liberalare än de svenska (dnr Fi1999/4315 och Fi1999/4038). I skrivelserna framförs att detta utgör en konkurrensnackdel för den svenska skeppshandeln. Med anledning härav har en promemoria utarbetats inom Finansdepartementet. Promemorians lagförslag stämmer överens med regeringens. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi1999/4315 och Fi1999/4038).

Regeringen avser nu att ta upp promemoriornas förslag.

Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Enligt lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk tas skatt i dag ut med 2,7 öre per kilowattimme på el producerad i kärnkraftverk. I budgetpropositionen för år 2000 aviserade regeringen att skatten bör omformas från den nuvarande rörliga skatten som baseras på elproduktionen till en fast skatt som baseras på den termiska effekten i kärnkraftsreaktorerna.

Finansdepartementet har tidigare i en promemoria Skatt på termisk effekt vid kärnkraftsreaktorer 1997-07-01 (dnr Fi97/2150) lagt fram ett förslag till hur en kärnkraftsskatt som tas ut efter termisk effekt skulle kunna utformas. Promemorian, som har remitterats, finns tillgänglig i Finansdepartementet. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 4*. De remissinstanser som har yttrat sig över promemorian är Riksskatteverket, Närings- och teknikutvecklingsverket, Statens kärnkraftsinspektion, Sveriges Industriförbund, Svenska Kraftverksföreningen, Sydkraft AB och Vattenfall AB.

En konsult har i februari 2000 på Regeringskansliets uppdrag utrett vilka effekter som uppkommer vid en övergång till en effektskatt. Rap-

porten Utredning om effekter för kärnkraftsföretag vid övergång till effektskatt (dnr N2000/1412) finns tillgänglig i Näringsdepartementet.

Prop. 1999/2000:105

Punktskatteverksamhetens organisatoriska inplacering i skatteförvaltningen

Finansdepartementet lämnade den 9 december 1998 i uppdrag till Statskontoret att utreda frågan om punktskatteverksamhetens organisatoriska inplacering i skatteförvaltningen. I rapporten Punktskatteorganisationen inom skatteförvaltningen (1999:19) har Statskontoret lämnat förslag till en förändrad punktskatteorganisation. Statskontorets rapport finns tillgänglig i Finansdepartementet, dnr Fi1998/3344. Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2000 i enlighet med vad Statskontoret föreslagit att punktskatteverksamheten från och med den 1 juli 2000 organisatoriskt skall hänföras till Riksskatteverket (prop. 1999/2000:1 utgiftsområde 3). Riksdagen beslöt i enlighet med regeringens förslag, bet. 1999/200:SkU1 och rskr. 1999/2000:63. I propositionen lämnas förslag på de lagändringar som föranleds av Riksdagens beslut om en förändrad organisation. Utformningen av lagförslagen har skett i samråd med Riksskatteverket.

Riksskatteverket har i rapporten Bättre riskanalyser för att förhindra angrepp mot system för indirekta skatter m.m. bl.a. föreslagit att punktskatteverksmyndigheternas befogenheter inte bör vara kopplade till ett uppdrag från beskattningsmyndigheten. Rapporten finns tillgänglig i Finansdepartementet, dnr Fi 1998/3480. Regeringen avser nu ta upp förslaget. Utformningen av lagförslagen har skett i samråd med Riksskatteverket.

Trafikbeskattning

Trafikbeskattningsutredningen (dnr Fi1999/2011), som har haft i uppdrag att se över den samlade vägtrafikbeskattningen, föreslog i sitt slutbetänkande Bilen, miljön och säkerheten (SOU 1999:62) att ett ekonomiskt incitament bör införas för vissa miljövänliga bilar. Utredningen har dock inte lämnat något författningsförslag. Betänkandet har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi1999/2011). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*.

Efter det att Trafikbeskattningsutredningen överlämnat sitt slutbetänkande i maj 1999 beslutade Riksdagen att en skattelättnad för bilar som i förtid uppfyller de strängaste framtida avgaskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/69/EG av den 17 juni 1999 om avgifter på tunga godsfordon för användning av vissa infrastrukturer, miljöklass 1 i svensk lagstiftning, skall införas i trafikbeskattningen för att ersätta den tidigare gällande femåriga befrielsen från fordonsskatt. Regeringen har därefter under hösten 1999 bedömt att ett sådant lättnadsbelopp för bilar i miljöklass 1 skall uppgå till 3 500 kronor och sänkas till 1 500 kronor när de framtida avgaskraven i miljöklass 2 blir obligatoriska (prop. 1999/2000:1, volym 1, sid. 208). Vidare har det bedömts att en sådan skattelättnad skall införas under år 2000, om bilen inte överstiger en viss vikt. För övriga bilar har det bedömts att en skattelättnad skall införas

först under år 2001 med 3 500 kronor, till dess att kraven i miljöklass 2 blir obligatoriska, och därefter med 1 500 kronor. Riksdagen har anslutet sig till regeringens bedömning (bet. 1999/2000:FiU1 sid. 176). Regeringen lämnar nu förslag på den närmare utformningen av en sådan skattelättnad.

Riksskatteverket, Svenska Åkeriförbundet och Lantbrukarnas Riksförbund har i skrivelser (dnr Fi1999/1429, Fi1999/722, Fi97/3717 och Fi98/792) påpekat att det förekommer vissa problem vid administrationen av vägavgiften. Riksskatteverket har föreslagit att det införs en möjlighet till nedsättning av obetald vägavgift och att återbetalning av överskjutande skatt sker från den tidpunkt när avgiftsplikten upphörde och inte från tidpunkten när vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten. Dessa frågor har även behandlats i samband med fastställandet av en handlingsplan för åkerinäringen. Handlingsplanen har utarbetats i samarbete mellan Näringsdepartementet, Finansdepartementet, Justitiedepartementet, Svenska Åkeriförbundet, Transportarbetarförbundet och Bilarbetsgivarnas Riksförbund. Regeringen beslöt den 17 februari 2000 att anta handlingsplanen. Mot denna bakgrund föreslås därför vissa ändringar i vägavgiftslagen.

Omläggning av jordbrukets energibesättning

Jordbrukets energiförbrukning beskattas i dag på samma sätt som annan energiförbrukning inom den s.k. övrigsektorn. Det innebär att full energi- och koldioxidskatt tas ut på fossilbränsleanvändningen och att energiskatt tas ut på elförbrukningen efter den generella skattesatsen, dvs. med 10,6 öre per kWh i vissa kommuner i norra och mellersta Sverige och med 16,2 öre per kWh i övriga landet.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2000 hänvisat till tidigare uttalanden om att jordbruket skall ges villkor som är likvärdiga med andra näringars och har aviserat att jordbruket från den 1 juli 2000 skall ges samma reduktion av energi- och koldioxidskatterna som industrin och växthusnäringen har för närvarande (prop. 1999/2000:1, volym 1, sid. 208). Riksdagen har anslutit sig till regeringens bedömning (bet. 1999/2000:FiU1 sid. 176). Jordbruket skall således få tillämpa samma skattereduceringar som finns för industrins och växthusnäringens förbrukning av el och bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer, dvs. att ingen energiskatt tas ut och att koldioxidskatten på bränslen sätts till hälften av den generella nivån.

Lagstiftningsfrågor i anledning av att jordbruksnäringen skall ges samma energiskattmässiga behandling som tillverkningsindustrin och växthusnäringen har behandlats i en departementspromemoria, som har remissbehandlats. Yttrande över promemorian har lämnats av Riksskatteverket, Energimyndigheten, Sveriges Lantbruksuniversitet, Jordbruksverket, Fiskeriverket, Skogsstyrelsen, Sveriges Elleverantörer, Svenska Kraftverksföreningen, Lantbrukarnas Riksförbund, Riksförbundet Svenska Lantmännen, Trädgårdsnäringens Riksförbund, Svenska Petroleum Institutet, Grönsaksodlarnas Riksförbund, Vattenbrukarnas Riksförbund samt Matfiskodlarnas Producentorganisation. Närings- och teknikutvecklingsverket, Naturvårdsverket och Sveriges Industriförbund har beretts

tillfälle, men har avstått från att yttra sig över promemorian. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet, dnr Fi1999/4872. Härutöver har Statistiska centralbyrån (SCB) under hand beretts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian. Regeringen avser nu att ta upp promemorians förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 9 mars 2000 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 6*. Den 16 mars beslutade regeringen att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 7*.

Lagrådets yttranden finns i *bilaga 8*. Regeringens lagförslag har utformats i enlighet med vad Lagrådet förordat. Lagrådet har dock ansett att vissa rättsliga och principiella frågor bör övervägas ytterligare. Vi återkommer till detta och Lagrådets övriga synpunkter i det följande. I förhållande till lagrådsremissen har också gjorts vissa ändringar i lagtexten av redaktionell karaktär.

De förslag som inte remitterats är av sådan lagteknisk enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Justeringar i regelsystemet för exportbutiker

Regeringens förslag: I exportbutikerna skall andra beskattade varor än alkoholdrycker få säljas till EU-resenärer. Genom ett förtydligande klargörs att kravet att verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt och lagen om alkoholskatt, endast gäller i fall alkohol- eller tobaksvaror säljs i butiken. Det är endast i sådana fall butiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

Leveranser av varor som ingår i exportbutikssortiment skall kunna ske mervärdesskattefritt till exportbutiken även om varorna senare skall säljas med mervärdesskatt till EU-resenärer.

Promemorians förslag: Alternativ 1 stämmer överens med regeringens förslag. I promemorian presenteras två alternativa förslag till förbättringar. Enligt alternativ 2 slopas kravet att en exportbutik skall vara skatteupplag samtidigt som förbudet mot att sälja beskattade varor till EU-resenärer upphävs. Genom ett förtydligande klargörs att kravet att verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen om tobaksskatt och lagen om alkoholskatt, endast gäller i fall alkohol- eller tobaksvaror säljs i butiken. Vidare föreslås att leveranser till exportbutiker skall ske med mervärdesskatt.

Remissinstanserna: Alkoholinspektionen, Luftfartsverket, Inflight Service, Kristianstad Airport, SAAB (Linköpings Flygplats), SAS Trading, Stockholm Skavsta Airport, Västerås Flygplats, Växjö Flygplats och Örebro läns Flygplats förordar alternativ 1 i promemorian. Riksskatteverket tillstyrker alternativ 2 och anser att alternativ 1 inte bör läggas till grund

för lagstiftning. *Luftfartsverket, Inflight Service, SAAB, SAS Trading, Västerås Flygplats, Växjö Flygplats* och *Örebro läns Flygplats* anser att de kvantitativa begränsningarna för skattefri försäljning av alkohol- och tobaksvaror till tredjelandsresenärer skall slopas och att samtliga lagändringar skall ges retroaktiv verkan från den 1 juli 1999.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 juli 1999 upphörde möjligheterna till skattefri försäljning i exportbutiker till den som reser inom EU. I samband därmed trädde en ny lag om exportbutiker i kraft, lagen (1999:445) om exportbutiker. Exportbutikerna reglerades tidigare genom bestämmelser i tulllagstiftningen. En av nyheterna i lagen om exportbutiker är att verksamheten skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt och att butiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar. Syftet med dessa krav var att dels skapa goda kontrollmöjligheter, dels möjliggöra för den som bedriver verksamheten att ta emot och lagra varor skattefritt (se prop. 1998/99:86, s. 66-69).

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde. Annan försäljning får inte ske. Det är alltså förbjudet att i en exportbutik sälja beskattade varor till EU-resenärer. Det varusortiment som får säljas i exportbutikerna, det s.k. exportbutikssortimentet, är begränsat till alkoholvaror, tobaksvaror, parfym m.m., choklad och konfektyrvaror. När det gäller alkohol och tobaksvaror är försäljningen dessutom begränsad till följande kvantiteter för varje resande: 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror, en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin och två liter starköl. Till den som reser till Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad som tullfritt får föras in till Norge.

Det bör inledningsvis framhållas att det nuvarande regelsystemet för exportbutiker är uppbyggt efter i stort sett samma mönster som det regelsystem som gällde före taxfreeförsäljningens avskaffande. En avgörande skillnad, som dock inte har med själva regelsystemet att göra, är att det numera endast är tredjelandsresenärer som har rätt att handla skattefritt. Detta gör att man i dag vid försäljning av varor som ingår i exportbutikssortimentet måste skilja på försäljning som är skattefri och försäljning som skall beskattas. Det är därför inte förvånande att aktörerna anser att dagens system är mer komplicerat.

Regeringen delar dock bedömningen i promemorian att kravet på att en exportbutik skall vara godkänd som skatteupplag och förbudet mot att i butiken sälja beskattade varor till EU-resenärer skapat problem för de näringsidkare som driver exportbutiker. Kravet på att exportbutiken skall vara godkänd som skatteupplag och nämnda försäljningsförbud har lett till att beskattade och obeskattade varor inte kan bjudas ut till försäljning i samma butik, vilket gör det svårt för näringsidkarna att organisera verksamheten på ett från kommersiell synpunkt effektivt sätt. Det bör påpekas att dessa problem inte aktualiseras vad gäller alkoholvaror eftersom beskattade alkoholvaror endast får säljas av Systembolaget, se 3 kap. 2 § andra stycket och 5 kap. 2 § alkohollagen (1994:1738). Däremot hindrar nuvarande ordning att både beskattade och obeskattade tobaksvaror bjuds ut till försäljning i samma butik. Problemet gäller även övriga exportbu-

tiksvaror, dvs. choklad- och konfektyrvaror, parfymer m.m. Beskattad choklad kan t.ex. inte tillhandahållas i samma butik som obeskattade alkoholvaror. Detsamma gäller självfallet varor som inte ingår i exportbutikssortimentet.

Även om problemen inte är alltför allvarliga går det inte att bortse från att det nuvarande regelsystemet i vissa avseenden gör det svårt för exportbutiksinnehavarna att bedriva verksamheten på ett från kommersiell synpunkt effektivt sätt. Detta gäller särskilt de butiksinnehavare som önskar sälja beskattade varor till EU-resenärer. Regeringen anser därför att det finns skäl att föreslå ändringar i nuvarande regelsystem.

När det gäller kravet på att en exportbutik skall vara godkänd som skatteupplag och förbudet mot att i butiken sälja beskattade varor till EU-resenärer lämnas i promemorian två alternativa förslag till förbättringar. I alternativ 1 föreslås det bli tillåtet att i exportbutikerna sälja beskattade varor till EU-resenärer. Butikerna skall dock precis som i dag vara godkända som skatteupplag. Enligt alternativ 2 slopas kravet att en exportbutik skall vara skatteupplag. Den som bedriver verksamheten skall dock i likhet med dagens regler vara godkänd som upplagshavare. Beskattade varor skall få säljas till EU-resenärer.

Nästan samtliga remissinstanser förordar alternativ 1. *Riksskatteverket*, som förordar alternativ 2, anser dock att alternativ 1 är tveksamt i förhållande till EG-rätten på området. Verket framhåller dock att EG-rätten på området inte är helt klar men att det kan vara oförenligt med rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 076, 23.3.1992 s. 1, Celex 392L0012), det s.k. cirkulationsdirektivet, att bedriva detaljhandelsförsäljning i ett skatteupplag.

Beträffande Riksskatteverkets invändning bör det påpekas att nuvarande ordning föreskriver att försäljningen skall ske i skatteupplag. Lagstiftaren har alltså redan godtagit att detaljhandelsförsäljning får ske i skatteupplag som är exportbutiker. Alternativ 1 innebär därför inget nytt i förhållande till nuvarande ordning vad gäller frågan om detaljhandelsförsäljning bör få ske i skatteupplag.

Det finns inga regler för exportbutiker på gemenskapsnivå. Däremot finns det regler om skatteupplag i cirkulationsdirektivet. En lagstiftning enligt alternativ 1 skulle leda till att beskattade varor förvaras i upplagen. Enligt cirkulationsdirektivet skall upplagshavares lagring m.m. av obeskattade varor äga rum i ett godkänt skatteupplag. Skatteupplag skall godkännas enligt de villkor som gäller i respektive medlemsstat. Syftet med skatteupplagsinstitutet är självfallet att möjliggöra lagring av obeskattade alkohol- och tobaksvaror. Det synes inte finnas något direkt hinder enligt cirkulationsdirektivet mot att tillåta att varor som inte omfattas av direktivet lagras i skatteupplag. Detta är dock ingen given tolkning utan rättsläget får, som Riksskatteverket påpekat, betraktas som oklart.

Av de varor som ingår i exportbutikssortimentet är det endast alkohol- och tobaksvaror som omfattas av cirkulationsdirektivets regler om skatteupplag. Att tillåta försäljning av beskattade varor i exportbutikerna kommer dock inte att leda till att både beskattade och obeskattade alkohol- och tobaksvaror kommer att förvaras i butikerna. Eftersom butikerna även i fortsättningen skall vara skatteupplag kan varorna förvaras punkt-

skattefritt i butiken fram till försäljningstillfället, då det avgörs om försäljningen skall beskattas eller inte. Ett annat sätt att uttrycka detta är att varorna blir skattepliktiga först när de lämnar upplaget. Det uppkommer alltså ingen risk för att beskattade och obeskattade alkohol- och tobaksvaror sammanblandas.

Det som sker om exportbutikerna får sälja beskattade varor till EU-resenärer är alltså att obeskattade alkohol- och tobaksvaror kommer att förvaras i ett skatteupplag tillsammans med andra varor. Eftersom dessa andra varor helt saknar koppling till lagarna om skatt på alkohol och tobak finns det inget som direkt talar för att en sådan ordning skulle försvåra kontrollen av de alkohol- och tobaksvaror som förvaras i upplaget.

Mot bakgrund av ovan angivna förhållanden anser regeringen att alternativ 1 kan läggas till grund för ändringar i regelsystemet för exportbutiker. Fråga uppkommer då om alternativ 1 är att föredra framför alternativ 2.

Enligt alternativ 2 skall butikerna inte längre vara skatteupplag. Den som bedriver verksamheten skall även i fortsättningen vara godkänd som upplagshavare. Exportbutiksinnehavarna förutsätts ha ett skatteupplag i anslutning till butiken eller någon annanstans. Det innebär att skyldigheten att betala punktskatt kommer att inträda när varorna tas in i butiken. Avdrag kan sedan yrkas för de varor som säljs till tredjelandsresenärer. En avgörande skillnad mellan alternativ 2 och dagens system är att skattskyldigheten och avdragsrätten skulle inträda vid olika tidpunkter. Skattskyldigheten inträder när varan flyttas från upplaget till butiken men rätt till avdrag föreligger först när varan levereras till en tredjelandsresenär. Butiksinnehavaren behöver dock betala skatten först i och med att den skall deklarerats. Eftersom han är upplagshavare innebär det att varor som flyttas från upplaget till butiken en månad skall redovisas och betalas den tjugonde i månaden efter. Skatten på de varor som under redovisningsperioden har sålts till tredjelandsresenärer får dras av i deklarationen. Det kan naturligtvis tänkas att varor inte säljs under samma redovisningsperiod som de flyttats från upplaget till butiken. Avdrag för skatt på sådana varor kan dock medges för senare redovisningsperioder, givetvis under förutsättning att de sålts till tredjelandsresenärer under den period som avdraget avser. Överstiger avdragen för en redovisningsperiod skattens bruttobelopp för perioden, skall det överskjutande beloppet återbetalas.

Det som sagts i föregående stycke innebär att butiksinnehavaren kan komma att få ligga ute med punktskatt för varor som i slutändan inte skall beskattas. Alternativ 2 kan därför till skillnad från alternativ 1 leda till att exportbutiksinnehavarna drabbas av likviditetspåfrestningar. Det synes vidare vara en onödig omgång att först ta ut skatt på samtliga varor för att sedan medge avdrag för de varor som säljs till tredjelandsresenärer. Enligt alternativ 1 kan varorna förvaras i obeskattat skick fram till försäljningstillfället då det avgörs om skatt skall betalas för varorna. Från administrativa och redovisningsmässiga utgångspunkter framstår därför alternativ 1 som enklare än alternativ 2. Med hänsyn till det nu sagda föredrar regeringen alternativ 1 framför alternativ 2. Vi föreslår därför att det i exportbutikerna, som även i fortsättningen skall vara skatteupplag, skall bli tillåtet att sälja andra beskattade varor än alkoholdrycker till EU-resenärer.

Varor som ingår i exportbutikssortimentet kan enligt nuvarande lagstiftning levereras mervärdesskattefritt till exportbutikerna. Denna skattefrihet gäller dock endast om varorna är avsedda för försäljning till tredjelandsresenärer. Skattefriheten är alltså kopplad till att det i exportbutikerna inte får förekomma annan försäljning än försäljning av obeskattade gemenskapsvaror till tredjelandsresenärer. Förslagen ovan innebär att denna begränsning slopas. Det kommer alltså bli tillåtet att i exportbutikerna sälja beskattade varor till EU-resenärer. En exportbutiks innehavare som vill sälja både beskattade och obeskattade varor kommer då, om nuvarande regler för mervärdesskatten behålls, att i exportbutiken behöva ha två lager av varje varukategori, nämligen ett lager som levererats mervärdesskattefritt för försäljning till tredjelandsresenärer och ett lager som levererats med mervärdesskatt för försäljning till EU-resenärer. Detta är ingen lämplig ordning från kontrollsynpunkt. Även kommersiella skäl talar mot en sådan ordning.

Dubbla lager kan dock undvikas genom att mervärdesskattefriheten för leveranser till exportbutiker utvidgas till att omfatta även varor ur exportbutikssortimentet som skall säljas med mervärdesskatt till EU-resenärer. Regeringen föreslår därför att leveranser till butikerna av sådana varor skall vara generellt skattefria. Precis som dag skall dock mervärdesskatt tas ut vid försäljning till EU-resenärer.

Bestämmelsen om att verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagarna om tobaksskatt och alkoholskatt har enligt vad som uttalas i promemorian tolkats så att kravet även gäller i fall den som skall bedriva verksamheten inte har för avsikt att sälja alkohol- eller tobaksvaror. Även de som enbart tänkt sälja choklad- och konfektyrvaror har alltså varit tvungna att ansöka om att bli godkända som upplagshavare enligt nämnda lagar. För att bli godkänd som upplagshavare för alkohol- eller tobaksvaror krävs självfallet att man avser att hantera sådana varor. Bestämmelsen har alltså tolkats på ett sätt som innebär att en enskild måste sälja alkohol- och tobaksvaror för att över huvud få driva en exportbutik. Detta är ingen lämplig ordning. Regeringen anser därför att det bör förtydligas att kravet på att butiksinnehavaren skall vara godkänd upplagshavare endast gäller i fall denne har för avsikt att sälja alkohol- och tobaksvaror.

Enligt 3 § lagen om exportbutiker är den skattefria försäljningen av alkohol- och tobaksvaror till tredjelandsresenärer begränsad till vissa kvantiteter per resande, som t.ex. en liter spritdryck. Avdragsrätten för skatt på alkohol- och tobaksvaror som sålts till tredjelandsresenärer är begränsad på samma sätt. Ett flertal remissinstanser anser att dessa begränsningar bör slopas och anför som skäl att inget annat EU-land tillämpar sådana begränsningar och begränsningarna därför försämrar svenska exportbutikers konkurrenskraft.

I förarbetena till lagen om exportbutiker anfördes som skäl för begränsningarna dels att de skulle möjliggöra kontroll i efterhand av försäljningen i exportbutikerna, dels att flertalet länder tillämpar importrestriktioner för i vart fall alkohol- och tobaksvaror (se prop. 1998/99:86, s. 69). Regeringen är för närvarande inte beredd att ompröva begränsningarna.

En rad remissinstanser anser att föreslagna ändringar bör ges retroaktiv verkan från den 1 juli 1999. Regeringen anser dock att det inte kommit fram något i ärendet som motiverar retroaktiv lagstiftning.

Förslagen föranleder ändringar i 1 och 3 §§ lagen om exportbutiker, 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen och 2 kap. 4 § lagen om frihet från skatt vid import. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000.

När det gäller förslagets offentlig-finansiella effekter bör det noteras att det skattefria området för försäljning i exportbutiker inte utvidgas. Varor som ingår i exportbutikssortimentet skall dock enligt förslagen kunna levereras mervärdesskattefritt till butikerna. I likhet med vad som gäller i dag skall mervärdesskatt tas ut vid försäljning av sådana varor till EU-resenärer. Förslagen leder alltså inte till att mervärdesskatteintäkterna minskar.

5 Skattefrihet för proviantvaror som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure

Regeringens förslag: Skattefrihet skall gälla för alkohol- och tobaksvaror som provianterats utan skatt och som därefter förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.

Promemorians förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket, Tullverket och Sveriges Redarförening* tillstyrker förslaget. *Sveriges Skeppshandlarförbund och Margell Shipping Service* anser att skattefriheten även bör omfatta stöld, outreda lagerbrister m.m. Som stöd härför anförs att man i Finland och Danmark medger skattefrihet för sådant svinn.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 juli 1999 infördes nya regler för skattefri proviantering av fartyg och luftfartyg. Reglerna finns i lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg, provianteringslagen (prop. 1998/99:86, bet. 1998/99:SkU21, rskr. 1998/99:243). Enligt dessa regler får den som beviljats tillstånd proviantera obeskattade alkohol- och tobaksvaror för förbrukning ombord vid resa till utländsk ort. Skattefri proviantering får även ske för försäljning ombord vid resa till tredje land. En tillståndshavare som provianterat skattefritt blir dock skattskyldig om varorna används för annat ändamål än det som var förutsättningen för skattefriheten. Skattskyldighet uppkommer vid varje situation som inte täcks av de skattefria ändamålen. Att varor säljs i en butik på en EU-intern resa innebär således att skattskyldighet inträder. Även svinn eller stölder av resande eller personal utlöser beskattning. Detsamma gäller om varorna förstörs genom olyckshändelser eller force majeure (se prop. 1998/99:86, s. 61 och 62).

Vid kontakter med finska finansdepartementet och danska skatteministeriet har det framkommit att Danmark och Finland inte beskattar alkohol- och tobaksvaror som provianterats skattefritt och som därefter förstörs genom olyckshändelse eller force majeure. När det gäller Danmark är det en regel som utbildats i praxis. I Finland framgår det dock

uttryckligen av den finska lagstiftningen att så är att fallet. Den finska lagstiftningen innehåller dock ingen ovillkorlig rätt till skattefrihet utan avgörande är de konkreta omständigheterna i varje enskilt fall. Myndigheterna kan vägra skattefrihet om det inte föreligger en godtagbar utredning av omständigheterna. Som redogjorts för i föregående stycke föreskriver dock den svenska lagstiftningen att skatt skall tas i nu aktuella situationer. Det kan alltså konstateras att Danmark och Finland har liberalare regler än Sverige. Skattefriheten i dessa länder är dock inte så vidsträckt som vissa remissinstanser påstår. Fråga uppkommer då om Sverige bör anpassa sina regler till vad som gäller i Danmark och Finland.

Det råder inget tvivel om att de svenska reglerna utgör en konkurrensnackdel för de svenska skeppshandlarna. Det är tämligen självklart att rederier väljer att proviantera i Danmark och Finland där man, till skillnad från i Sverige, slipper att betala skatt för varor som förstörs genom olyckshändelser och force majeure. Det får vidare betraktas som värdefullt att Sveriges regler på provianteringsområdet i så stor utsträckning som möjligt stämmer överens med reglerna i våra närmaste grannländer. Olika regler i olika länder leder automatiskt till konkurrensnedvridningar. Detta är särskilt påtagligt i fråga om skeppshandel eftersom rederier utan svårigheter kan välja att proviantera i ett land med förmånligare regler. Det nu sagda talar för att Sverige bör anpassa sina regler till vad som gäller i Danmark och Finland.

I förarbetena till provianteringslagen uttalade regeringen att rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punkt-skattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 076, 23.3.1992 s. 1, Celex 392L0012), det s.k. cirkulationsdirektivet, inte medgav att man lät bli att ta ut skatt på varor som provianterats skattefritt och som därefter förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Skälen för ställningstagandet var att direktivets regler om skattebefrielse för varor som förstörts genom olyckshändelse och force majeure inte ansågs kunna omfatta varor som lämnat den s.k. suspensionsordningen. Varor som släppts för konsumtion, dit varor som provianterats skattefritt ansågs höra, skulle alltså falla utanför området för skattebefrielse (se prop. 1998/99:86, s. 61 och 62).

Enligt artikel 23.5 i cirkulationsdirektivet får emellertid medlemsstaterna behålla sina nationella bestämmelser om proviantering av fartyg och luftfartyg till dess att rådet enhälligt på kommissionens förslag har infört gemenskapsbestämmelser på området. Regler om proviantering av fartyg och luftfartyg omfattas alltså av medlemsstaternas nationella kompetens. Det innebär att medlemsstaterna själva får välja om man vill tillåta proviantering med obeskattade varor. En rimlig tolkning är att denna frihet även inkluderar en frihet att bestämma hur varor som provianterats skattefritt och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure, skall hanteras skattemässigt. Slutsatsen blir då att cirkulationsdirektivets regler om varor som förstörts genom olyckshändelse och force majeure inte gäller i fråga om proviantering.

Lagrådet har anfört att det är tveksamt om artikel 23.5 i cirkulationsdirektivet kan tolkas så att den tillåter införande av helt nya bestämmelser på provianteringsområdet och att frågan om de rättsliga möjligheterna att införa en bestämmelse av föreslagen innebörd därför bör övervägas yt-

terligare. Inledningsvis bör det påpekas att regeringen i prop. 1998/99:86 Ändrade skatteregler med anledning av taxfreeförsäljningen inom EU upphör uttalade att det med stöd av artikel 23.5 skulle vara möjligt att införa helt nya bestämmelser avseende proviantering med obeskattade cigaretter för förbrukning ombord (s. 78). En tolkning helt i linje med vad Lagrådet antyder skulle innebära att medlemsstaterna sedan den 1 januari 1993 har varit förhindrade att ändra huvuddragen i sina provianteringsbestämmelser. En sådan tolkning hade förefallit rimlig i fråga om ett område där medlemsstaterna får behålla nationella bestämmelser som avviker från en gemenskapsnorm. Så är dock inte fallet här, eftersom det helt saknas gemenskapsbestämmelser på provianteringsområdet. Regeringen anser därför att artikel 23.5 i cirkulationsdirektivet inte hindrar den nu föreslagna lagändringen.

Med hänsyn till att nuvarande regler utgör en konkurrensnackdel för svensk skeppshandel och till att en anpassning av reglerna till vad som gäller i Danmark och Finland inte synes strida mot cirkulationsdirektivet föreslår regeringen att skatt inte skall tas ut på alkohol- och tobaksvaror som efter att de provianterats skattefritt förstörs genom olyckshändelse eller force majeure. Detta föranleder ändringar i lagen om tobaksskatt och lagen om alkoholskatt. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000.

Det är svårt att beräkna de offentlig-finansiella effekterna av föreslagna ändringar. Sedan de nya reglerna om skattefri proviantering av fartyg och luftfartyg trädde i kraft har endast ett fåtal rederier redovisat skattepliktigt svinn till skattemyndigheten. Det är dock sannolikt att endast en mindre del av de redovisade beloppen avser olyckshändelser och force majeure. Vidare finns det ännu inget fall där beskattningsmyndigheten på eget initiativ påfört skatt för varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Sammantaget anser regeringen att förslaget inte kommer att få annat än försumbara offentlig-finansiella effekter.

6 Omläggning till effektskatt

Regeringens förslag: Den nuvarande produktionskatten på kärnkraftsel läggs om till en effektskatt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges Industriförbund, Svenska Kraftverksföreningen, Sydkraft och Vattenfall* avstyrker att någon ändring görs av kärnkraftsskatten. I stället föreslås att ändringar av kärnkraftsskatten samordnas med den pågående översynen av energibeskattningen. *Närings- och teknikutvecklingsverket* ifrågasätter om den föreslagna förändringen av skatten kommer att innebära en annan fördelning av skattebördan än den nuvarande. *Riksskatteverket* anser att den i promemorian föreslagna lagen utan nämnvärda problem bör kunna ersätta den befintliga lagen. *Statens kärnkraftsinspektion* har inget att erinra mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för år 2000, när omläggningen till en effektskatt aviserades, hänvisades till regeringens proposition (prop. 1996/97:84) En uthållig energiförsörjning, i vilken uttalas bl.a. att produktionskatten på kärnkraft kan medföra snedvridningar i elproduktionssystemet. Eftersom de rörliga kostnaderna påverkas av skatten snedvrids den kostnadsmissiga rangordningen av elproduktionsanläggningarna med ett sämre resursutnyttjande som följd. Ändrade produktionskostnader i någon del av systemet får genomslag på utnyttjandet av hela produktionskapaciteten. Detta kan motverkas genom en övergång till en fast skatt som tas ut oberoende av produktionens storlek. Skatten skall utformas så att den begränsar störningar i driften av kärnkraftverken. En övergång kan också bidra till att störningarna i konsumentledet minskar. Detta gäller till den del produktionskatten övervärtas på elkonsumenterna. Risken för övervältring minskar dock eftersom elmarknaden i tilltagande grad avregleras och kännetecknas av ökad konkurrens. En fast skatt på den termiska effekten har den fördelen framför en rörlig skatt på elproduktionen att effektivitetshöjande investeringar i energiomvandlingen inte får någon skattepåverkan.

Regeringen avser att noga följa vilka konsekvenser en övergång till en fast skatt får, för att säkerställa att det inte uppkommer några icke avsedda effekter.

6.1 Skattebasen

Regeringens förslag: Skatt skall tas ut för den högsta tillåtna effekten för varje kärnkraftsreaktor.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Berör inte förslaget.

Bakgrund till regeringens förslag: I de tillstånd till drift av kärnkraftsreaktorer som meddelas av regeringen anges normalt den högsta uttagbara termiska effekten för reaktorn. För Ringhals 4 anges dock endast en elektrisk effekt. Av ansökan framgår dock att aggregaten 3 och 4 har i huvudsak identiskt samma utförande. Ringhals 3 har en högsta uttagbar termisk effekt på 2 783 megawatt (MW). I den ursprungliga ansökan för Oskarshamn 1 angavs den termiska effekten till omkring 1 250 MW men efter provdrift fastställde dåvarande Delegationen för atomenergifrågor den effekten till 1 375 MW.

Skälen för regeringens förslag: Det är lämpligt att knyta basen för en effektskatt till vad som i regeringens driftstillstånd anges som den högsta uttagbara termiska effekten. Ett alternativ vore att i stället knyta skatten till den elektriska effekten som kan produceras. Denna effekt framgår dock mera sällan av tillstånden. Vidare skulle ett sådant alternativ endast i mindre grad påverka skatteuttaget för de olika reaktorerna. Förhållandet mellan elektrisk nettoeffekt och termisk effekt uppgår till i genomsnitt 33 % och varierar mellan 32 och 35 %.

Den termiska effekten för varje reaktor bör baseras på de driftstillstånd som har meddelats av regeringen. Eftersom tillståndet för reaktorn Ring-

hals 4 inte innehåller uppgift om termisk effekt bör effekten för denna reaktor baseras på den identiska reaktorn Ringhals 3. För reaktorn Oskarshamn 1 som inte heller har den termiska effekten angiven i tillståndet bör effekten baseras på den effekt som har beräknats av den dåvarande Delegationen för atomenergifrågor.

I promemorian beräknades den högsta uttagbara termiska effekten till sammanlagt 29 957 MW när reaktorn Barsebäck 1 med effekten 1 800 MW fortfarande var i drift. Eftersom driftstillståndet för den reaktorn numera har återkallats reduceras den sammanlagda effekten till 28 157 MW.

6.2 Vem som skall vara skattskyldig

Regeringens förslag: Skattskyldig skall vara den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftsreaktor. Den som är skattskyldig skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Berör inte förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I likhet med vad som gäller för den nuvarande lagen om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk är det naturligt att reaktorinnehavaren skall vara den som är skyldig att betala skatt. Vidare bör den skattskyldige, såsom gäller punktskatter generellt, vara registrerad hos beskattningsmyndigheten, för närvarande Skattemyndigheten i Gävle, men såsom framgår av avsnitt 7 föreslår regeringen att Riksskatteverket skall vara beskattningsmyndighet fr.o.m. den 1 juli 2000.

6.3 Skattenivå

Regeringens förslag: Effektskatt skall på månadsbasis tas ut med 5 514 kr per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten.

Promemorians förslag överensstämmer i princip med regeringens.

Remissinstanserna: Berör inte förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Avsikten är att omläggningen skall vara statsfinansiellt neutral när det sker ett byte av skattebas från producerad kilowattimme till tillståndsgiven megawatt.

Som har framgått i avsnitt 6.1 utgör den totala tillståndsgivna termiska effekten numera 28 157 MW. En normal årsproduktion av kärnkraftsproducerad el i Sverige beräknades före stängningen av reaktorn Barsebäck 1 uppgå till ca 70 000 000 megawattimmar (MWh). Efter denna stängning väntas den samlade årsproduktionen i kärnkraftverken minska, men dock inte i samma utsträckning som effekten reduceras därför att den tillgängliga energiproduktionen ger utrymme för ett relativt sett större energitnyttjande. Regeringen beräknar att årsproduktionen kommer att minska till 69 000 000 MWh, vilket med dagens skattesats, 27 kr per

MWh (2,7 öre/kWh), ger en beräknad årlig skatteintäkt på 1 863 miljoner kr. Prop. 1999/2000:105

Om effektskatten skall ge intäkter motsvarande den nuvarande rörliga skatten bör effektskattesatsen bestämmas till 5 514 kr per tillståndsgiven megawatt och månad ($1\,863\,000 / 28\,157 / 12 = 5\,514$). Därmed beräknas intäkterna från effektskatten och den nuvarande produktionsskatten i stort sett överensstämma.

6.4 Betalning av effektskatten

Regeringens förslag: Effektskatt skall betalas för varje kalendermånad som det finns tillstånd att inneha och driva en kärnkraftsreaktor.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Berör inte förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Till skillnad mot den nuvarande produktionsskatten på kärnkraft finns för effektskatten ingen leverans eller annan liknande händelse som kan medföra att skattskyldigheten inträder. I stället är det själva tillståndet att inneha och driva en reaktor som medför skattskyldighet. Effektskatten bör därför beräknas för varje tidsperiod som det finns ett sådant tillstånd.

Redovisningen och betalningen av produktionsskatten sker i dag för varje kalendermånad. Någon anledning att ändra den redovisningsperioden finns inte. Härigenom uppkommer inga nämnvärda ränteförluster eller räntevinster vare sig för staten eller reaktorinnehavarna genom en övergång till ett nytt system.

6.5 Skattebefrielse vid onormala driftsstopp

Regeringens förslag: Om en kärnkraftsreaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får avdrag med 181 kronor per megawatt av den termiska effekten göras för det antal kalenderdygn som överstiger 90.

Promemorians förslag skiljer sig från regeringens förslag. I promemorian föreslås att avdrag skall medges först när reaktorn har varit ur drift under en sammanhängande period av minst 180 dygn och att avdraget då får omfatta hela stilleståndsperioden.

Remissinstanserna: *Sveriges Industriförbund* har synpunkter på avdraget för driftsstopp som man anser leder till stora tröskeeffekter. Förbundet anser att avdrag bör medges för varje driftsstopp. *Svenska Kraftverksföreningen* anser att en förändring av skatten till en effektskatt skulle undanröja snedvridningen i den dagliga normaldriften. Emellertid ersätts denna snedvridning med en allvarlig tröskeeffekt i samband med oplanerade avställningar. Tröskeeffekten är av liknande storleksordning som den snedvridning som dagens beskattning ger. *Sydkraft* instämmer i de synpunkter som har framförts av Svenska Kraftverksföreningen. *Vat-*

tenfall delar Svenska Kraftverksföreningens synpunkter på tröskeleffekten vid avställning av produktionen.

Skälen för regeringens förslag: En omläggning av skattesystemet syftar till att göra den nya skatten oberoende av produktionen och skatten skall således inte vara relaterad till de rörliga kostnaderna. Enbart utgående från den principen borde någon skattemässig kompensation inte förekomma om reaktorerna inte är i drift. Detta skulle dock kunna medföra oskäliga effekter vid långa driftsstopp och även kunna medföra en hårdare beskattning än dagens produktionsskatt. Det kan t.ex. nämnas att reaktorn Oskarshamn 1 åren 1992–1995 var ur drift i drygt tre år efter det s.k. femreaktorstoppet. Femreaktorstoppet berodde på brister i systemen för härdsprinkling och inneslutningssprinkling vid de fem äldsta kokvattenreaktorerna.

En möjlighet bör därför finnas att befria reaktorinnehavaren från skatt vid onormala, långvariga driftsstopp. Till onormala driftsstopp bör dock vanligen inte räknas de s.k. revisionsavställningarna i samband med byte av bränsle och annan översyn. Dessa brukar ta ungefär en månad men kan även sträcka sig uppemot tre månader.

Förutom reaktorn Oskarshamn 1 stod vid femreaktorstoppet under åren 1992 och 1993 också Oskarshamn 2 och Ringhals 1 stilla under längre tid än sex månader i sträck. Under 1990-talet har det endast vid ett ytterligare tillfälle förekommit att en reaktor har varit ur drift under längre tid än sex månader. Detta inträffade när Ringhals 2 under 1993 togs ur drift under ett drygt halvår på grund av problem med reaktortanklocket.

Mot den angivna bakgrunden bör skattebefrielse medges vid långvariga, onormala driftsstopp. Promemorians förslag i denna del medför dock tröskeleffekter som flera remissinstanser anser medföra allvarliga nackdelar för driften. Även av den tidigare nämnda konsultrapporten framgår att tröskeleffekten kan ge incitament till skatteplanering. För att undvika denna tröskeleffekt men ändå ge rätt till skatteavdrag när onormala driftsstopp inträffar bör en annan lösning väljas. En sådan lösning skulle kunna vara att endast medge skatteavdrag för den stilleståndstid som överstiger vad som kan anses vara normalt. Eftersom normala revisionstider kan gå upp till tre månader bör gränsen för onormala stillestånd lämpligen kunna sättas vid en sammanhängande period på mer än tre månader, eller närmare bestämt mer än 90 dygn.

Ett sådant avdrag blir, med de tidigare nämnda förutsättningarna, 181 kr per megawatt och dygn ($1\ 863 / 28\ 157 / 365 = 181$). Skatteavdrag bör därför medges med detta belopp för varje helt dygn som stilleståndet varat över de 90 dygna.

6.6 Offentlig-finansiella effekter

Övergången från en rörlig skatt till en fast skatt väntas inte nämnvärt påverka skatteintäkterna.

7 Punktskatteverksamhetens organisatoriska inplacering

Prop. 1999/2000:105

7.1 Bakgrund

Verksamheten på bl.a. punktskatteområdet utlokaliseras år 1988 från Riksskatteverkets lokaler i Solna till Ludvika. Organisatoriskt förblev denna verksamhet dock en del av Riksskatteverket. I anslutning till den fördjupade anslagsframställningen för budgetåren 1993/94–1995/96 föreslog verket att verksamheten skulle antingen utgöra en egen myndighet eller föras in under dåvarande Skattemyndigheten i Kopparbergs län. Riksdagen beslutade i juni 1992 att Riksskatteverkets beskattningsavdelning skulle föras över till Skattemyndigheten i Kopparbergs län den 1 juli 1993 (prop. 1991/92:150 bil 1:5 s. 77, bet. 1991/92:SkU35, rskr. 1991/92:327). Som främsta skäl för beslutet angavs att det ansågs mindre lämpligt att centralmyndigheten svarade för operativa arbetsuppgifter av den omfattning som var i fråga.

Sedan beslutet fattades har förutsättningarna för punktskatteverksamheten ändrats i flera viktiga hänseenden, vilket medfört krav på en förändrad organisation. Regeringen föreslog därför i budgetpropositionen för år 2000 att punktskatteverksamheten skulle organisatoriskt inordnas i Riksskatteverket. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

Överföringen av punktskatteverksamheten till Riksskatteverket bör även innefatta de övriga funktioner som Särskilda skattekontoret i Ludvika har med undantag för frågorna om godkännande och återkallelse av skatteupplag och upplagshavare enligt 9 c kap. mervärdesskattelagen (1994:200). Som exempel på frågor som överförs kan nämnas återbetalning av mervärdesskatt till utländska företagare, hjälporganisationer och utländska beskickningar samt beskattning vid införsel av nya transportmedel. Frågor om godkännande av skatteupplag och upplagshavare förs över till skattemyndigheterna.

Regeringen redovisar i detta avsnitt de förändringar som bör göras i lagstiftningen för att den nya organisationen skall kunna fungera från och med den 1 juli 2000. Förslagen medför inte offentlig-finansiella effekter.

7.2 Omprövning och överklagande

<p>Regeringens förslag: Det skall inte längre vara möjligt för det allmänna att väcka talan mot beskattningsmyndighetens beslut.</p>

Statskontorets förslag överensstämmer med regeringens.

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande bestämmelser har Riksskatteverket som regel rätt att överklaga beskattningsmyndighetens beslut i punktskatteärenden. Rätten att överklaga besluten har sin grund i verkets övergripande ansvar för skatteförvaltningens område enligt 1 kap. 7 a § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. Riksskatteverket har dock knappast alls funnit skäl att göra bruk av sin möjlighet att överklaga beskattningsmyndighetens beslut. I samband med att

punktskatteverksamheten förs över till Riksskatteverket minskar behovet för det allmänna att föra upp frågor till domstolsprövning ytterligare. Punktskatteverksamheten kommer enligt förslaget att handhas av ett litet antal personer som alla finns inom samma myndighet varför behovet av att kunna överklaga beslut för att främja en enhetlig rättstillämpning sannolikt minskar. Den vidsträckta möjligheten att ompröva beslut i första instans talar också för att behovet av att kunna väcka talan för det allmännas räkning är ytterst begränsad. Till följd härav anfördes i budgetpropositionen (prop. 1999/2000:1 utgiftsområde 3 s. 13) att möjligheten för Riksskatteverket att överklaga beskattningsmyndighetens beslut borde slopas. Lagregleringen av Riksskatteverkets processuella befogenheter behöver justeras i enlighet med detta, vilket föranleder ändringar i bl.a. lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. I den mån beskattningsbeslut fattats av en annan myndighet och Riksskatteverket enligt gällande bestämmelser har rätt att överklaga besluten, föreslås ingen ändring.

De uppgifter som ankommit på Skattemyndigheten i Gävle i egenskap av beskattningsmyndighet enligt lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter kommer vid ikraftträdandet att överföras till Riksskatteverket. Detta innebär bl.a. att Riksskatteverket från och med ikraftträdandet kommer att vara den myndighet som är behörig att ompröva beskattningsbeslut som fattats av Skattemyndigheten i Gävle enligt 4 kap. lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Enligt 8 kap. 9 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter i dess gällande lydelse jämförd med 6 kap. 15 § taxeringslagen (1990:324) förs det allmännas talan i läns- och kammarrätt av skattemyndigheten om beslutet överklagats av en enskild. Överklagar Riksskatteverket skall det allmännas talan föras av verket. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten. Genom att Riksskatteverket blir beskattningsmyndighet finns det enligt regeringens mening inte längre något behov av en särskild reglering av det allmännas partsställning i domstol. Att Riksskatteverket kommer att vara den enskildes motpart följer i stället av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291). I bestämmelsen anges att den myndighet som först beslutat i saken skall vara den enskildes motpart.

En annan fråga är vem som skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol i fråga om beslut som fattats av Skattemyndigheten i Gävle. Om inget annat föreskrivs följer av 7 a § förvaltningsprocesslagen att det allmännas talan även efter den 1 juli 2000 skall föras av Skattemyndigheten i Gävle. Eftersom de uppgifter som Skattemyndigheten i Gävle tidigare fullgjort skall överföras till Riksskatteverket anser regeringen emellertid att Riksskatteverket även bör ta över uppgiften att föra det allmännas talan i läns- och kammarrätt i de ärenden där skattemyndigheten tidigare varit part. Detta bör särskilt regleras i övergångsbestämmelserna till den föreslagna ändringen. Lagrådet har anfört att övergångsbestämmelserna bör förtydligas. Övergångsbestämmelserna har utformats på det sätt Lagrådet föreslagit.

Regeringens förslag: Beslut i frågor om bl.a. punktskatt och återbetalning av mervärdesskatt till utländska företagare skall även fortsättningsvis överklagas till Länsrätten i Dalarnas län.

Statskontorets förslag överensstämmer med regeringens.

Skälen för regeringens förslag: I enlighet med Statskontorets förslag har regeringen i budgetpropositionen (prop. 1999/2000:1, utgiftsområde 3 s. 13) uttalat att prövningen av bl.a. punktskattemålen bör ligga kvar på de domstolar som har denna uppgift i dag. En annan ordning skulle förutom en omfördelning av arbetsbelastningen mellan berörda läns- och kammarrätter också innebära att den specialisering och de regionala hänsyn som är förenade med nuvarande ordning går förlorade. Med hänsyn till detta bör dessa mål även fortsättningsvis handläggas av Länsrätten i Dalarnas län och Kammarrätten i Sundsvall.

Enligt bestämmelser i 14 § första och andra styckena lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar är den länsrätt behörig att pröva mål, inom vars domkrets ärendet först prövats om inte annat särskilt föreskrivs. Enligt gällande regler prövas de ärenden som avgjorts av Särskilda skattekontoret i Ludvika av Länsrätten i Dalarnas län i första instans. Överklagande sker till Kammarrätten i Sundsvall.

Genom förslaget att överföra ärenden enligt punktskatteförfattningarna samt även vissa mervärdesskattefrågor till Riksskatteverket framgår det inte längre direkt av lagtexten att grundbesluten skall fattas vid Ludvikakontoret inom Länsrättens i Dalarnas län domkrets. Även om Länsrätten i Dalarnas län fortsättningsvis kommer att vara behörig domstol i de fall grundbeslutet meddelats inom domkretsen bör förslaget att överföra de nu aktuella frågorna till Riksskatteverket ändå kompletteras med en uttrycklig bestämmelse enligt vilken Länsrätten i Dalarnas län pekats ut som behörig domstol i dessa mål.

Bestämmelser om överklagande av beslut i punktskattefrågor finns i ett antal lagar. Även om ett flertal av dessa lagar hänvisar till förfaranderegler i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter bör för tydlighetens skull även i dessa fall särskilt föreskrivas att besluten överklagas till Länsrätten i Dalarnas län. Lagrådet har i sitt yttrande anfört att en sådan reglering kan införas antingen genom en ändring i förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. eller genom lagbestämmelser. Regeringen anser att regleringen lämpligen bör införas genom förordningsbestämmelser och avser att utfärda sådana regler.

7.4 Besvärsordningen vid vissa punktskattebeslut

Regeringens förslag: Beslut i frågor som tidigare överklagats till Riksskatteverket, skall inte längre kunna överprövas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt huvudregeln i 8 kap. 1 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter kan beskattningsbeslut i en fråga som har betydelse för beskattningen, samt beslut om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, uppdelning av skattebetalning och återbetalning av skatt överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än de nu uppräknade kan överklagas till Riksskatteverket.

Ett antal lagar på punktskatteområdet innehåller särbestämmelser i fråga om besluts överklagbarhet och också till vilken instans besluten överklagas. Enligt bestämmelser i 10 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam finns t.ex. möjlighet för beskattningsmyndigheten att under vissa förutsättningar avvika från huvudregeln att delägare i ett enkelt bolag är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget. Dessa beslut kan enligt gällande rätt överklagas till Riksskatteverket. Regleringen kan, som påpekats av Lagrådet, te sig främmande för skattesystemet och innebär dessutom ett avsteg från huvudregeln om skattskyldighet i enkla bolag. Mot bakgrund av detta och då regleringen torde sakna praktisk betydelse anser regeringen att bestämmelsen bör kunna tas bort.

En liknande möjlighet att överpröva beslut av beskattningsmyndigheten finns också i fråga om befrielse från skyldighet att betala skatt och återbetalning av skatt enligt 24 § i samma lag. Möjligheten att överklaga dessa beslut till Riksskatteverket infördes genom en lagändring den 1 juli 1993. Ytterligare bestämmelser om överklagande av vissa beslut till Riksskatteverket finns t.ex. i lagen (1972:820) om skatt på spel.

När punktskatteverksamheten förs över till Riksskatteverket uppkommer frågan om de beslut som tidigare kunnat överklagas till Riksskatteverket även fortsättningsvis skall kunna överprövas. Riksskatteverket har anfört att det är tveksamt om det är lämpligt att begränsa rätten att överklaga beslut enligt 24 § andra och tredje styckena lagen om skatt på annonser och reklam. Regeringen kan konstatera att Riksskatteverket som tidigare var högsta instans i sådana ärenden, nu förs in i ett tidigare skede i beslutsprocessen. Verket har erfarenhet av dessa ärenden och har goda möjligheter att verka för en enhetlig tillämpning av bestämmelserna. Det finns även möjlighet för den enskilde att genom en ny ansökan få till stånd en förnyad prövning av Riksskatteverket. Vidare kan konstateras att i den mån besluten i dessa frågor har betydelse för beskattningen, finns möjlighet att få besluten överprövade i den ordning som gäller för överklagande av beskattningsbeslut i t.ex. 8 kap. 1 § första stycket lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. Den enskilde kommer alltså inte att lida någon rättsförlust. Det finns därför enligt regeringens mening inte något egentligt behov av att kunna överklaga de beslut som här är i fråga. Det bör därför inte möta något hinder att Riksskatteverket som enda instans meddelar beslut i dessa frågor.

Bestämmelser i en upphävd lag som ger den skattskyldige rätt att överklaga beskattningsmyndighetens beslut i en viss ordning, bör inte förändras. Beslut som meddelats av en skattemyndighet med stöd av dessa bestämmelser bör således även i fortsättningen kunna överklagas till Riksskatteverket. Det är i detta sammanhang att märka att bestämmelser om tvåinstansjäv i 11 § första stycket 3 förvaltningslagen förhindrar att samma handläggare deltar i handläggningen av ärendet i den överprövande

instansen. Den omständigheten att Riksskatteverket nu föreslås bli beskattningsmyndighet enligt lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter innebär däremot inte något hinder mot att Riksskatteverket, med iakttagande av den nämnda jävsbestämmelsen, överprövar beslut meddelade av skattemyndighet före ikraftträdandet. I fråga om grundbeslut som Riksskatteverket meddelar kan det i stället bli aktuellt med omprövning.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. I fråga om beslut som meddelats av Skattemyndigheten i Gävle före ikraftträdandet och som överklagats till Riksskatteverket bör dock även fortsättningsvis äldre bestämmelser gälla.

7.5 Punktskatterevision

Regeringens förslag: Skattemyndigheterna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Gävle ges befogenhet att besluta om uppgiftsskyldighet och att besluta om och genomföra revision utan att det föreligger något uppdrag från Riksskatteverket (beskattningsmyndigheten).

Skälen för regeringens förslag: I 3 kap. 16 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter anges att beskattningsmyndigheten får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om uppgiftsskyldighet enligt 3 kap. 5 § eller skatterevision enligt 3 kap. i dess ställe. Det innebär att nämnda skattemyndigheter inte kan agera utan att det finns ett uppdrag från beskattningsmyndigheten. Riksskatteverket har anfört att detta hindrar att kontrollarbetet planeras och genomförs effektivt. Mot bakgrund av angivna förhållanden anser regeringen att kravet på uppdrag i 3 kap. 16 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter bör slopas och ersättas med en generell befogenhet för skattemyndigheterna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Gävle att besluta om uppgiftsskyldighet och att besluta om och genomföra revisioner. Motsvarande förändring föreslås även beträffande bestämmelserna om kontroll av ansökningar om återbetalning av skatt i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel, lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt och lagen (1994:1776) om skatt på energi samt i fråga om den tillsyn som skall utövas enligt alkohollagen (1994:1738).

De nu föreslagna förändringarna ställer krav på samordning för att det skall kunna undvikas att olika skattemyndigheter t.ex. förbereder revision av samma skattskyldig. Riksskatteverket bör därför inom ramen för sitt ledningsansvar utarbeta riktlinjer för hur punktskattekontrollen skall samordnas.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000.

Regeringens förslag: Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked i punktskattefrågor upphör.

Skälen för regeringens förslag: Riksskatteverket har enligt bestämmelser i 1 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor möjlighet att begära förhandsbesked i bl.a. punktskattefrågor. Som ytterligare förutsättningar för att förhandsbesked skall lämnas på ansökan av Riksskatteverket gäller bl.a. att skattemyndigheten fattat beslut som gått den enskilde emot och att det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas. Riksskatteverket har anfört att möjligheten för verket att begära förhandsbesked bör finnas kvar. Lagrådet har i sitt yttrande anfört att det är tveksamt om den aktuella organisationsförändringen motiverar att Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked tas bort.

Beslutet att inordna punktskatteverksamheten och vissa mervärdeskattefrågor organisatoriskt i Riksskatteverket innebär att förutsättningarna för förhandsbesked efter ansökan från verket förändras avsevärt. Som exempel kan nämnas att det i 6 § i lagen om förhandsbesked i skattefrågor föreskrivs att ett förhandsbesked lämnas efter ansökan av verket om det finns ett beslut av skattemyndighet som gått den enskilde emot. I förarbetena till lagen, prop. 1997/98:65 s. 37 uttalas att en grundläggande förutsättning för att ett förhandsbesked skall kunna lämnas är att den prövade frågan är tvistig. Skattemyndighetens inställning i frågan bör därför ha föranlett ett ställningstagande i sak. När Riksskatteverket blir beskattningsmyndighet kommer något beslut av en skattemyndighet inte längre finnas. Fråga uppkommer då vid vilken tidpunkt och under vilka förutsättningar i övrigt Riksskatteverkets ansökan skall göras. Ytterligare ett krav för att förhandsbesked skall kunna lämnas efter ansökan av Riksskatteverket är att den fråga som ansökan avser efter överklagande inte får vara anhängiggjord vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kom in till Skatterättsnämnden, jfr. 12 § andra stycket lagen om förhandsbesked i skattefrågor. Det kan ifrågasättas om inte den enskildes ställning i processen blir försvagad i detta hänseende när Riksskatteverket blir beskattningsmyndighet.

Som Lagrådet påpekat kan det även fortsättningsvis uppkomma behov för Riksskatteverket att begära förhandsbesked i syfte att uppnå en enhetlig rättstillämpning eller lagtolkning. De nu påpekade problemen gör dock att det inte nu är lämpligt att föreslå förändringar i lagen om förhandsbesked i skattefrågor. Frågan om Riksskatteverkets möjligheter att begära förhandsbesked i punktskattefrågor måste övervägas ytterligare.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Om skattemyndigheten meddelat beslut i punktskatteärenden före ikraftträdandet skall dock äldre bestämmelser tillämpas. I dessa ärenden kommer alltså Riksskatteverket även fortsättningsvis att kunna begära förhandsbesked.

8.1 Skattelättnad för bilar i miljöklass 1

Regeringens förslag: För personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen införs en skattelättnad i fordonsskattelagen. Skattelättnad ges med 3 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2000 och med 1 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2001. Lättnadsbeloppet skall avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2005. För personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen införs en skattelättnad i fordonsskattelagen med 3 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 och med 1 500 kronor om skatteplikt inträder för första gången under år 2002. En förutsättning är dock att totalvikten inte överstiger 3 500 kilogram. Lättnadsbeloppet skall avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2006. Någon kompensation enligt glesbygdsreglerna i 14 § för bilar som uppfyller kraven för miljöklass 1, skall inte ges förrän lättnadsbeloppet i sin helhet avräknats.

Utredningens förslag: Miljöklassdifferentierad försäljningsskatt bör införas så snart nya miljöklasser fastställts i enlighet med EG:s kravnivåer. Om det av administrativa skäl inte anses lämpligt att införa en sådan skatt kan miljöstyrning i stället ske genom att fordon i den bästa miljöklassen befrias från fordonsskatt under en kortare tid.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt ett införande av ett ekonomiskt incitament men är oeniga om i vilken lagstiftning ett sådant incitament lämpligen bör införas. *Bilindustriföreningen, Gröna Bilister, Länsstyrelsen i Örebro, Motorbranschens Riksförbund, Riksskatteverket, Statens Institut för KommunikationsAnalys, Svenska Vägföreningen, Svensk Handel, Sveriges Motorcykelhandlares Riksförbund, Särskilda Skattekontoret i Ludvika, Volvo AB och Vägverket* anser att en differentiering av fordonsskatten för att gynna bilar med låga utsläpp av avgaser bör väljas i stället för ett införande av en försäljningsskatt. *Kommunförbundet, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Svenska Naturskyddsföreningen, Väg- och transportforskningsinstitutet samt Institutet för Transportforskning* anser att försäljningsskatten är ett effektivare styrmedel än fordonsskatten när det gäller att gynna bilar med låga utsläpp av avgaser.

Bakgrunden till regeringens förslag: Sverige införde år 1991 bestämmelser i bilavgaslagen om en indelning av bilar i olika miljöklasser. Syftet var att rangordna bilmodeller efter deras utsläpp av kväveoxider, kolväten, kolmonoxid och partiklar. Miljöklassindelningen innebar att nya personbilar, lastbilar och bussar i samband med avgasgodkännandet

skulle placeras i en av tre miljöklasser. Miljöklass 3 omfattade bilar som endast uppfyllde gällande avgaskrav. Bilar i miljöklass 2 hade väsentligt lägre utsläpp av avgaser eller uppfyllde högre krav i fråga om avgasreningssystemens hållbarhet. Miljöklass 1 omfattade bilar som dessutom uppfyllde särskilt höga krav beträffande hållbarhet eller som var särskilt lämpade för användning i tätortstrafik. Miljöklasserna 1 och 2 skulle så långt som möjligt anpassas till strängare krav som var beslutade eller planerade utomlands. För bilar som helt eller delvis drivs med elektricitet inrättades den 1 juli 1996 miljöklasserna 1E och 1H.

För att underlätta introduktionen av bilar med bättre miljöegenskaper infördes från och med årsmodell 1993 ett ekonomiskt incitament i försäljningsskatten på motorfordon (SFS 1991:608, prop. 1990/91:156, bet. 1990/91:SkU25). Det ekonomiska incitamentet innebar att försäljningsskatten skulle ökas eller minskas beroende på till vilken miljöklass bilen tillhörde. För personbilar innebar det att försäljningsskatten höjdes med 2 000 kronor i miljöklass 3, var oförändrad i miljöklass 2 samt sänktes med 4 000 kr i miljöklass 1. Vad gällde kravnivåerna i den bästa miljöklassen ansågs det naturligt att utforma dessa med de kaliforniska bilavgasbestämmelserna som förebild eftersom de mest långtgående kraven fanns där. Avsikten var att tillämpa kraven även efter 1996, om eller så länge EG inte införde lika stränga krav. I propositionen uttalades bland annat att en anpassning av kravnivåerna i de olika miljöklasserna till kommande EG-regler bör ske "där så är möjligt med bibehållen miljöambition".

Den 1 januari 1995 avskaffades differentieringen av försäljningsskatten mellan bilar i miljöklass 1 och miljöklass 2 (SFS 1994:1789, prop. 1994/95:55, bet. 1994/95:SkU5). Anledningen var att reglerna om nedsättning av försäljningsskatten på bilar i miljöklass 1 inte var förenliga med EG-rätten eftersom ekonomiska styrmedel endast får tillämpas på bensin- och dieseldrivna bilar som uppfyller en standard för avgasrening som beslutats inom EG. Miljöklass 1 grundades inte på någon sådan standard. Skattedifferensen mellan miljöklass 1 och 2 utjämnades genom att bilarna i miljöklass 1 inte längre skulle få någon nedsättning av försäljningsskatten. Ändringen innebar således att försäljningsskatt togs ut med samma belopp för personbilar och andra lätta bilar i miljöklass 1 som för motsvarande bilar i miljöklass 2. Lätta bilar i miljöklass 1 blev i stället befriade från fordonsskatt under de fem första åren från det att bilen registrerats. Denna befrielse från fordonsskatt omfattade dock inte miljöklass 1 E och 1 H, dvs. el- och elhybridbilar. Dessa var i stället befriade från försäljningsskatt.

Från och med den 12 juni 1996 slopades försäljningsskatten på personbilar i miljöklass 1 och 2 och skatten sänktes till 2 000 kronor i miljöklass 3. Syftet var att stimulera till förnyelse av den svenska bilparken.

Sedan den 1 januari 1997 tas ingen försäljningsskatt ut för nya personbilar, dvs. inte heller för personbilar i miljöklass 3 (SFS 1996:1410, prop. 1996/97:14, bet. 1996/97:SkU8). Skälet för denna ändring var att nya personbilar från och med den 1 januari 1997 endast fick säljas om de är godkända enligt de skärpta avgaskrav som anges i direktiv 94/12/EEG, vilka motsvarar de krav som tidigare gällde för miljöklass 2.

Från och med den 1 juli 1999 omfattas även el- och elhybridbilar av den femåriga befrielsen från fordonsskatt (SFS 1999:692, prop. 1998/99:100, bet. 1998/99:FiU20). Sedan den 1 januari 2000 utgår emellertid inte någon befrielse från fordonsskatt för bilar i miljöklass 1 (SFS 1999:1065, prop. 1999/2000:1 volym 1 s. 210-211, bet. 1999/2000:FiU1). En bil som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt bilaga 4 till bilavgasförordningen (1991:1481) i dess lydelse före den 15 juli 1999 och som har blivit skattepliktigt före den 1 januari 2000 får dock behålla befrielse från fordonsskatten till dess att hela femårsperioden löpt ut. Efter den 31 december 1999 är det således endast el- och elhybridbilar som kan få en femårig skattebefrielse.

I rådets direktiv 70/220/EEG av den 20 mars 1970 om harmonisering av medlemsstaternas rättsregler om åtgärder mot luftföroreningar genom utsläpp från motorfordon (EGT L 76, 6.4.1970, s.1, Celex 394L0220) har det fastställts gränsvärden för utsläpp av kolmonoxid och oförbrända kolväten från bilarnas motorer. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 94/12/EG av 23 mars 1994 om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och ändring av direktiv 70/220/EG (EGT L 100, 19.04.94, s. 42, Celex 394L0012) infördes strängare gränsvärden för alla föroreningar. Bilar som uppfyller denna kravnivå kallas allmänt för Euro II-bilar. Euro-begreppet är dock inte legalt förankrat i något avgasdirektiv. Tillämpningsområdet för dessa gränsvärden omfattade ursprungligen enbart vissa personbilar. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 96/69/EG av den 8 oktober 1996 om ändring av direktiv 70/220/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot luftföroreningar genom avgaser från motorfordon (EGT L 282, 1.11.1996, s. 64, Celex 396L0069) omfattas alla personbilar och lätta lastbilar av dessa gränsvärden eller gränsvärden som i förhållande till motorns storlek bedöms vara lika stränga.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 98/69/EG av den 13 oktober 1998 om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/220/EG (EGT L 350, 28.12.1998, s. 1, Celex 398L0069) har gränsvärdena skärpts ytterligare genom två framtida nivåer av bindande gränsvärden som införs vid nya typgodkännanden med början år 2000 respektive år 2005. De skärpta avgaskraven gäller för lätta bilar, dvs. för personbilar samt bussar och lastbilar med en totalvikt av högst 3 500 kilogram. Bilar som uppfyller dessa kravnivåer kallas för Euro III-bilar och Euro IV-bilar beroende på vilka gränsvärden som avses. De framtida skärpta kraven på utsläpp av avgaser för bilar har nyligen införlivats i bilavgasförordningen som nya krav för miljöklass 1 och 2.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 5 i direktiv 98/69/EG är det för bilar som uppfyller de ännu inte obligatoriska avgaskraven tillåtet att ge ett ekonomiskt incitament. Ett sådant incitament får dock endast motsvara merkostnaden för den teknik som krävs för att uppnå dessa avgaskrav. Det är således inte möjligt att ge en ekonomisk stimulans som grundar sig på en samhällsekonomisk värdering av utsläppen.

Kommissionen beräknade i förarbeten till direktivförslaget, KOM (96)248, merkostnaden för den teknik som krävs för att uppnå avgaskraven. Beräkningen var ett led i att finna de mest kostnadseffektiva åtgär-

derna för att förbättra luftkvaliteten. Denna beräkning kan även användas som ett underlag för att bestämma storleken på ett ekonomiskt incitament för bilar som uppfyller direktivets avgaskrav.

Kommissionens beräkningar visar att merkostnaden uppgår till olika belopp beroende på vilka bilkategorier som avses. Beräkningar har gjorts för små, medelstora och stora personbilar, lätta lastbilar och bussar. Ett ekonomiskt incitament som ges utifrån en sådan uppdelning ger emellertid en mycket komplex lagstiftning. Någon uppdelning med hänsyn till slag av bil bör därför inte göras, utan ett incitament bör beräknas utifrån en medelstor bil.

Enligt kommissionens beräkningar uppgår merkostnaden för den bättre teknik som krävs för att uppnå avgaskraven till ett större belopp för dieselbilar än för bensinbilar. Det är således möjligt att ge olika stort ekonomiskt incitament för bensin- respektive dieselbilar. Sverige har dock valt att skattemässigt behandla bensin- och dieselbilar lika. Eftersom dieselloja beskattas med en lägre skattesats än bensin tas en högre fordonsskatt ut för dieselbilar som kompensation. Om dieselbilar ges ett större ekonomiskt incitament innebär detta att skillnaden i fordonsskatten jämnas ut. En sådan differentiering överensstämmer inte med intentionen att beskatta bensin- och dieselbilar på ett likartat sätt. Olika ekonomiska incitament för bensin- och dieselbilar beräknade så att dessa fordon beskattas på ett likartat sätt framstår som en alltför komplicerad lösning, inte minst med beaktande av att fordonsskatten för närvarande tas ut efter vikt och därmed varierar kraftigt både för bensin- och dieselbilar. Ur detta perspektiv är det mer lämpligt att ge ett ekonomiskt incitament som tas ut med lika stort belopp oavsett om bilen drivs med bensin eller dieselloja. Incitament som ges med lika stort belopp oavsett om bilen drivs med bensin eller dieselloja innebär att dieselbilar, relativt sett, får en fordonsskatt som överstiger fördelen av en lägre drivmedelsskatt. Ett enhetligt ekonomiskt incitament för bensin- och dieselbilar får emellertid ändå anses vara det minst komplicerade sättet att gynna miljövänliga bilar och är därför att föredra.

Eftersom direktivet 98/69/EG inte tillåter att det ges ett ekonomiskt incitament med större belopp än vad det kostar för den teknik som krävs för att få bilen att uppfylla avgaskraven är det inte möjligt att utgå från den högre merkostnaden för dieselbilar vid bestämmandet av ett enhetligt ekonomiskt incitaments storlek eftersom detta skulle innebära att bensinbilar får ett större incitament än vad som är tillåtet enligt direktivet. Ett incitamentsystem bör därför utformas utifrån de kostnader som är knutna till den bättre tekniken för en bensinbil.

För en medelstor bensindriven bil som uppfyller de lägsta framtida avgaskraven, miljöklass 2 i svensk lagstiftning, beräknade kommissionen den tekniska merkostnaden till 225 euro. För en medelstor bensindriven bil som uppfyller de i direktivet högsta framtida avgaskraven, miljöklass 1 i svensk lagstiftning, tillkom ytterligare kostnader om 150 - 200 euro enligt kommissionens bedömning. Ett ekonomiska incitament måste därför begränsas till cirka 2 000 kronor i miljöklass 2 och till cirka 3 500 kronor i miljöklass 1.

Enligt direktiv 98/69/EG måste ett gynnande av de bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav ske vid olika tidpunkter beroende på vilken re-

ferensvikt bilen har. Med referensvikt avses en bils vikt i körklart skick med ett tillägg av 100 kilogram. Begreppet referensvikt används emellertid inte inom den svenska trafikbeskattningen, där skatten bestäms efter tjänstevikt. Det får i nuläget anses olämpligt att göra någon ändring i detta avseende eftersom de begrepp som används i svensk trafiklagstiftning för närvarande är föremål för en översyn innebärande att dessa skall harmoniseras med EG-rättens. Det begrepp som nu används får därför anses vara att föredra som utgångspunkt för att ange vilken vikt som avses, dvs. tjänstevikt. Tjänstevikt motsvarar referensvikt bortsett från att denna vikt är 30 kilogram lägre än referensvikten. Ett avdrag med 30 kilogram bör därför göras vid omräkning till tjänstevikt från den i direktivet angivna referensvikten.

För de bilar som hänförs till miljöklass 1 har Riksdagen bedömt (prop. 1999/2000:1 volym 1 s. 210-211, bet. 1999/2000:FiU1) att för år 2000 kan storleken av ett ekonomiskt incitament bestämmas till 3 500 kronor och att ett sådant incitament kan ges från och med den 1 januari 2000. Ett sådant incitament får emellertid, enligt direktivet, enbart omfatta personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram. För personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram, kan ett incitament införas först den 1 januari 2001.

Avgaskraven som ligger till grund för miljöklass 2 blir obligatoriska den 1 januari 2001 för personbilar och lätta bussar med tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram och den 1 januari 2002 för personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram. Merkostnaden för de åtgärder som krävs för att uppnå miljöklass 1 får därför anses vara lägre från och med dessa datum. Riksdagen har också beslutat att ett ekonomiskt incitament bör vara lägre än 3 500 kronor för dessa bilar från och med den 1 januari 2001 respektive den 1 januari 2002. Det lägre incitamentet kan beräknas till 1 500 kronor utifrån en jämförelse med den beräknade storleken av det incitament som kan utgå för miljöklass 2.

Eftersom avgaskraven för lätta bilar i den nya miljöklass 2 blir obligatoriska redan den 1 januari 2001 respektive den 1 januari 2002 har Riksdagen även beslutat att ekonomisk stimulans inte skall ges till dessa bilar. Det är således endast bilar som uppfyller kraven för miljöklass 1 som kan komma i fråga för ett ekonomiskt incitament.

Trafikbeskattningsutredningen har föreslagit att en stimulans för bilar med lägre avgasutsläpp i första hand bör utformas som en differentierad försäljningsskatt, och i andra hand som en nedsättning av fordonsskatten. Av administrativa skäl är det dock, som Trafikbeskattningsutredningen också påpekat, olämpligt att införa ett ekonomiskt incitament i form av försäljningsskatt om det möjliga incitamentet är så begränsat att det får anses vara en alltför hög kostnad för administrationen i relation till det belopp som kommer in från en sådan försäljningsskatt. Ett maximalt incitament om 3 500 kronor får anses alltför begränsat i förhållande till administrationskostnaderna. Nedsättning av fordonsskatten får därför

anses vara att föredra framför differentierad försäljningsskatt för att gynna bilar med lägre avgasutsläpp.

Fordonsskattelagen skulle kunna utformas så att bilar i miljöklass 1 befrias från fordonsskatt under en bestämd tidsperiod motsvarande det belopp som det är tillåtet att ge enligt direktiv 98/69/EG. Detta skulle dock innebära att incitamentet beloppsmässigt varierar beroende på om fordonsskatten höjs eller sänks, med åtföljande behov av korrigering och därmed en svårhanterlig administration av fordonsskatten. Dessutom skulle bestämmandet av en tidsperiod under vilken skattebefrielse tas ut bli komplicerad, eftersom fordonsskatt påförs efter vikt och därmed utgår med mycket varierande belopp. Incitament bör i stället utformas så att en skattepliktig bil som uppfyller kraven för miljöklass 1 kan tillgodoräknas ett lättnadsbelopp, som successivt får avräknas vid påförandet av fordonsskatt. Först när ett belopp motsvarande det totala lättnadsbeloppet räknats av från påförd fordonsskatt, kan fordonsskatt tas ut. En sådan utformning av en ekonomisk stimulans är enklare att hantera än en tidsrelaterad skattebefrielse och är därför att föredra.

Syftet med en skattelättnad för miljövänliga bilar är att styra konsumenter och tillverkare till att köpa respektive producera sådana bilar. En skattelättnad för bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav skall således endast ges så länge den har en funktion av styrmedel. Avsikten är således inte att gynna bilar som blivit skattepliktiga innan den 1 januari 2000. Vidare finns det inte längre skäl till att använda styrmedel när EG:s framtida avgaskrav motsvarande miljöklass 1 närmar sig tidpunkten för när de blir obligatoriska. Den tidpunkt när det inte längre föreligger ett behov av en skattelättnad som styrmedel är emellertid svår att bestämma. Det är därför lämpligt att låta skattelättnaden gälla endast för en kortare period och därefter överväga om det fortfarande finns ett behov av att styra. Såvitt kan bedömas uppfyller en skattelättnad en viss styrfunktion åtminstone de närmaste två åren. En skattelättnad bör därför inledningsvis endast ges till och med utgången av år 2001 om skattelättnaden avser personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt om högst 2 470 kilogram och lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram som blir skattepliktig för första gången under denna tidsperiod. Avser en skattelättnad personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram eller lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram bör denna inledningsvis endast ges till och med utgången av år 2002. Skulle det finnas behov av en fortsatt styrning mot bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav efter utgången av år 2001 respektive år 2002 bör skattelättnaden kunna förlängas.

Det förhållandet att en skattelättnad inte ges efter utgången av år 2001 respektive år 2002 hindrar inte att det därefter sker en fortsatt avräkning mot fordonsskatten av en redan erhållen skattelättnad. Av praktiska och administrativa skäl bör emellertid en sådan avräkning inte vara obegränsad i tiden. Avräkning bör kunna ske till dess att avgaskraven i miljöklass 1 blivit obligatoriska dvs. den 31 december 2005 för personbilar och lätta bussar med tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram respektive den 31 december 2006 för personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470

kilogram eller lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram.

Fordonsskatt för personbilar registrerade i vissa glesbygdskommuner betalas endast till den del den överstiger 384 kr per år. Denna kompensation tillkom för att säkerställa att de som bor i glesbygd inte skulle få en i förhållande till andra försämrad situation när regeringen under 1988 avsåg att höja bensinskatten (prop. 1987/88:50). Det är således inte meningen att denna kompensation skall påverka någon annan reglering. Detta innebär att lättnadsbeloppet för miljövänliga bilar bör avräknas innan det kan ske någon nedsättning på grund av glesbygdsreglerna.

Eftersom lättnadsbeloppet räknas av mot påfordrad fordonsskatt skall överskjutande belopp vid avställning eller avregistrering återbetalas, trots att någon faktisk inbetalning av fordonsskatt inte har skett. Detta påverkar dock inte storleken av det kvarvarande lättnadsbeloppet. Har exempelvis fordonsskatt erlagts med 1 000 kronor och ett belopp om 400 kronor återbetalats vid en avställning, skall den ursprungliga avräkningen från skattelättnadsbeloppet med 1 000 kronor kvarstå.

Ovan har föreslagits att en skattelättnad skall gälla från den 1 januari 2000, dvs. retroaktivt. När en eventuell lagändring träder i kraft är det således nödvändigt med en återbetalning av redan inbetald fordonsskatt för tiden innan den 1 juli 2000. En sådan återbetalning bör av administrativa skäl ges till den som är ägare till bilen vid ikraftträdandet den 1 juli 2000. Endast erlagt belopp skall återbetalas, dvs. det faktiska belopp som erlagts efter återbetalning av eventuell överskjutande skatt på grund av avställning eller avregistrering. Ett belopp motsvarande det som faktiskt erlagts efter återbetalning av överskjutande skatt skall då avräknas från lättnadsbeloppet. Har exempelvis fordonsskatt erlagts med 1 000 kronor och ett belopp om 400 kronor återbetalats vid en avställning, skall från skattelättnadsbeloppet avräknas endast det belopp om 600 kronor som faktiskt erlagts. Understiger det belopp som skall återbetalas för tid före ikraftträdandet 100 kronor bör ingen återbetalning ske.

8.2 Vägavgiftens storlek samt nedsättning och återbetalning av vägavgift

Regeringens förslag: För fordon registrerade i Grekland skall vägavgift endast tas ut med 50 procent av gällande avgift, under förutsättning att vägavgiftsbevis köps före den 1 juli 2002. En möjlighet till nedsättning av obetald vägavgift när vägavgiftsplikten upphört införs, innebärande att det endast är vägavgift för den tid fordonet varit avgiftspliktigt som skall utkrävas. Vidare kan vägavgiften sättas ned när ett fordon beskaflenhet ändras så att avgift skall tas ut med annat belopp. Beslut om nedsättning skall fattas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret. Vid nedsättning av obetald vägavgift när avgiftsplikten upphört skall en administrationsavgift tas ut motsvarande den som tas ut när vägavgift återbetalas. Återbetalning av vägavgift skall ske från tidpunkten när avgiftsplikten upphörde och inte som för närvarande från tidpunkten när vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten.

Skäl för regeringens förslag: Den 1 januari 1998 trädde lagen om vägavgift för vissa tunga fordon, LVA, i kraft. Införandet av vägavgifter för tunga fordon är en följd av att Sverige numera deltar i det gemensamma vägavgiftssystem som Belgien, Danmark, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland tidigare infört, det s.k. Eurovinjettsystemet. Bakgrunden till detta samarbete är det arbete som bedrivits inom EU med att skapa likvärdiga konkurrensvillkor mellan medlemsstaterna beträffande tunga lastbilstransporter.

Eurovinjettsystemet har utformats i enlighet med rådets direktiv 93/89/EEG av den 25 oktober 1993 om medlemsstaters tillämpning av skatter på vissa fordon som används för godstransporter på väg och tullar och avgifter för användning av vissa infrastrukturer (EGT nr. L 279, 12.11.1993 s. 32, Celex 393L0089) samt det samarbetsavtal om uttag av en vägavgift för tunga godstransporter, som Sverige sedan den 1 januari 1999 är anslutet till (SÖ 1997:50). Europeiska gemenskapernas domstol har emellertid upphävt direktivet eftersom Europaparlamentet inte hade konsulterats beträffande direktivets slutliga innehåll. Domstolen uttalade dock att direktivet skulle gälla i sak till dess att direktivet ersatts med ett nytt direktiv. Den 17 juni 1999 trädde ett nytt direktiv i kraft, Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG av den 17 juni 1999 om avgifter på tunga godsfordon för användning av vissa infrastrukturer (EGT nr. L 187, 20.07.1999 s. 42 - 50 Celex 31999L0062). Detta direktiv ersätter det tidigare direktivet men ändrar inte de grundläggande förutsättningarna för att ta ut en vägavgift.

I artikel 7 i direktiv 1999/62/EG anges bl.a. att medlemsstater som tillämpar vägavgifter skall inom de två första åren efter det att detta direktiv trätt i kraft tillämpa en nedsättning på 50 procent för fordon registrerade i Grekland på grund av landets geopolitiska läge. Av artikel 12 i direktivet framgår att medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 juli 2000. Regeringen har den 3 februari 2000 beslutat att underteckna ett avtal med länderna i vägavgiftssamarbetet i vilket det bland annat bekräftas att vägavgiften skall sättas ned med 50 procent från och med den 1 juli 2000. För Sveriges del innebär detta att för fordon som är registrerade i Grekland tas vägavgiften ut med 50 procent av det belopp som anges i 11 § första stycket, under förutsättning att vägavgiftsbevis köps före den 1 juli 2002.

Inom de ramar direktivet och avtalet ställer upp har regeringen ansett det angeläget att vägavgiftssystemet får en sådan teknisk utformning att det blir enkelt och billigt att hantera för berörda avgiftsskyldiga och myndigheter. Sverige har därför beträffande svenska fordon låtit vägavgiften knyta an till uttaget av fordonsskatt. Härigenom har man uppnått påtagliga administrativa fördelar genom att bl.a. ADB-rutiner för fordonsskatt kan utnyttjas även för vägavgiften. Det innebär bl.a. att Vägverket svarar för uppbördsrutinerna och Skattemyndigheten i Örebro är beskattningsmyndighet för vägavgiften.

Vägavgift för svenskt fordon betalas för en avgiftsperiod om ett år. Vägavgiftsplikt inträder när fordonet införs i bilregistret. Om fordonet är avställt inträder avgiftsplikt då avställningen upphör. När avgiftsplikt inträder skall vägavgift betalas in till Vägverket inom tre veckor. Vägverket skickar ut ett vägavgiftsbevis till fordonsägaren när vägavgiften betalats.

I 17 § LVA har en möjlighet till återbetalning av vägavgift införts för fordonsägare som inte avser att bruka sitt fordon under tid för vilken vägavgift har betalats eller för det fall ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift skall tas ut med annat belopp. En förutsättning för återbetalning är att vägavgiftsbeviset ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten.

Det förekommer att ett fordon ställs av innan vägavgiften betalats. I dessa fall måste hela vägavgiften betalas in och därefter skickas ett vägavgiftsbevis ut. Fordonsägaren måste sedan skicka in vägavgiftsbeviset till beskattningsmyndigheten för att kunna få vägavgiften återbetald. Detta kan i extremfallet innebära att när avgiftsplikten upphört skall fordonsägaren först betala vägavgiften för ett helt år, för att sedan få större delen av avgiften återbetald. Skulle det ske flera av- och påställningar av fordonet kan beloppen som måste betalas in bli avsevärda eftersom en ny vägavgift för en period om ett år måste betalas vid varje påställning. De nuvarande bestämmelserna ger nämligen inte någon möjlighet att i dessa fall endast begära in den del av vägavgiften som motsvarar den period fordonet varit påställt.

I fordonsskattelagen (1988:327) finns en möjlighet att sätta ned fordonsskatt som skulle ha betalats men där så inte har skett. Har avgiftsplikten upphört och vägavgiften är obetald bör även vägavgiften kunna sättas ned och avgift endast tas ut för den tid fordonet varit vägavgiftspliktigt. Detsamma bör även gälla när ett fordons beskaffenhet ändrats så att vägavgift skall tas ut med ett annat belopp. Bestämmelserna om att det vid återbetalning av vägavgift endast betalas tillbaka ett belopp motsvarande den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, skall även gälla vid nedsättning. Vidare får en nedsättning, liksom vid obetald fordonsskatt, ske genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret, utan att beslut meddelas av beskattningsmyndigheten. Möjligheten till nedsättning av vägavgiften skall inte tillämpas om avgiftsplikt upphört eller fordonets beskaffenhet ändrats före ikraftträdandet av den föreslagna ändringen.

En nedsättning av obetald vägavgift när avgiftsplikten upphört fyller samma syfte som när vägavgift återbetalas på grund av att fordonsägare inte avser att bruka sitt fordon under tid för vilken vägavgift har betalats. När vägavgift återbetalas tas det ut en administrationsavgift. Motsvarande avgift skall därför också tas ut när vägavgift sätts ned.

Vid ansökan om återbetalning av vägavgift förekommer att det dröjer flera veckor efter det att avgiftsplikten har upphört innan vägavgiftsbeviset kommer in till beskattningsmyndigheten. Eftersom utgångspunkten

för hur stor en återbetalning skall bli är när vägavgiftsbeviset kommer in till beskattningsmyndigheten innebär detta att fordonsägaren i viss utsträckning kan gå miste om återbetalning av vägavgift för tid då fordonet inte varit avgiftspliktigt. Vid återbetalning av fordonsskatt gäller däremot att överskjutande skatt återbetalas från den tidpunkt när skatteplikten upphör. För att skapa en större förståelse bland fordonsägarna och för att få en bättre överensstämmelse med fordonsskattesystemet föreslår regeringen att återbetalning av vägavgift skall räknas från det att avgiftsplikten upphörde och inte från det att vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten. Bestämmelsen om återbetalning av vägavgift skall dock tillämpas i dess äldre lydelse om avgiftsplikten upphört eller fordonsbeskaffenhet ändrats före ikraftträdandet av den föreslagna ändringen. Bestämmelserna om att en förutsättning för återbetalning är att vägavgiftsbevis skall ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats samt att vägavgift endast betalas tillbaka med belopp motsvarande den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, skall kvarstå.

8.3 Offentlig-finansiella effekter

Det är komplicerat att beräkna storleken på ett skattebortfall vid införandet av en skattelättnad för bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav, eftersom det är svårt att uppskatta antalet bilar som kommer att säljas i framtiden och hur stor andel av dessa bilar som kommer att uppfylla de framtida avgaskraven. De beräkningar som gjorts av Finansdepartementet grundar sig på en årlig genomsnittlig fordonsskatt om 1 330 kronor och en uppskattad försäljning om inledningsvis 45 000 miljöklass 1 bilar under år 2000. En skattelättnad utifrån dessa förutsättningar kommer att ge ett skattebortfall som uppgår till totalt cirka 210 miljoner kronor under en period av tre år. Därefter är skattebortfallet obetydligt.

Riksdagen har bedömt (prop. 1999/2000:1, bet. 1999/2000:FiU1) att skattebortfallet med anledning av införandet av en skattelättnad skall finansieras inom trafikbeskattningen och att detta lämpligen sker genom en höjning av fordonsskatten med cirka 1 procent. Trafikbeskattningsutredningen har lämnat förslag på en förändring av uttaget av fordonsskatt och i samband härmed också en finansiering av bl.a. ett ekonomiskt incitament för bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav. Utredningens förslag är för närvarande föremål för beredning i Regeringskansliet.

De föreslagna ändringarna i vägavgiftslagen förväntas inte ge några offentlig finansiella effekter.

9 Omläggning av jordbrukets energibeskattnings

Prop. 1999/2000:105

9.1 Begreppet jordbruksnäringen m.m.

Regeringens förslag: Skattelättnaderna i form av ingen energiskatt och 50 procent koldioxidskatt tillämpas för energiförbrukning som sker i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet.

Promemorians förslag: Stämmer i huvudsak överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar förslaget utan erinran. *Skogsstyrelsen, Fiskeriverket, Vattenbrukarnas Riksförbund* och *Matfiskodlarnas Producentorganisation* tillstyrker förslaget. Enligt *Riksskatteverket* bör endast vad som normalt anses utgöra jordbruksverksamhet omfattas av skattelättnaderna, varför t.ex. skötsel av parker och grönytor för sportändamål och djurpensionatsverksamhet inte bör omfattas. *Jordbruksverket* tillstyrker att skattelättnaderna ges för energiförbrukning i jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna. Verket är dock tveksamt till att låta SNI:s företagsgruppering vara styrande för vilka företag som skattelättnaderna skall riktas mot, eftersom den i vissa fall kan vara diffus. *Trädgårdsnäringens Riksförbund, Grönsaksodlarnas Riksförbund, Lantbrukarnas Riksförbund* och *Riksförbundet Svenska Lantmännen* anser att det medför en betydande snedvridning av konkurrensförhållandena på trädgårdsområdet att skattelättnaderna endast skall tillämpas för energiförbrukning inom SNI 01, 02 och 05.02. Produktionsföretag som valt att bedriva t.ex. lagring, sortering och packning och därmed sammankopplad försäljning av produkter i kooperativa former missgynnas, vilket bör korrigeras.

Bakgrunden till regeringens förslag: Enligt standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI92) hänförs jordbruksnäringen under avdelning A (jordbruk, jakt och skogsbruk). Huvudgrupperna utgör 01 jordbruk, jakt och service i anslutning härtill samt 02 skogsbruk och service till skogsbruk. Undergrupper till 01 är 01.1 växtodling, 01.2 djurskötsel, 01.3 blandat jordbruk (växtodling i kombination med djurskötsel), 01.4 service till jordbruk utom veterinärverksamhet samt 01.5 jakt och viltvård samt service i anslutning härtill. Ytterligare undergruppering finns till dessa grupper. Även 02 är indelat i olika undergrupper. Under avdelning B, grupp 05, hänförs fiske och vattenbruk, varunder bl.a. ingår fiskodling. Enligt den statistiska näringsgrensindelningen utgör växthusnäringen en del av jordbrukssektorn (SNI Avdelning A, nivåerna 01.12 och 01.13).

År 1996 var antalet jordbruksföretag enligt SCB:s lantbruksregister ca 91 000. Av dessa hade omkring 51 000 företag ett arbetsbehov under 800 arbetstimmar. Dessa företag kan anses utgöra fritids-, pensionärs- eller deltidsjordbruk. En marginell andel av brukarna i dessa företag är helt beroende av inkomsterna från jordbruket. Sätts gränsen för heltidsjordbruk vid 1 600 arbetstimmar uppgick antalet heltidsjordbruk till omkring 26 000. Endast ca 7 900 företag är så stora, över 4 000 arbets-

timmar, att anställd arbetskraft kan antas spela någon större roll för företagen.

Lantbruksregistret grundar sig på uppgifter som erhålls genom periodiska lantbruksräkningar. Registret upptar lantbruksföretag, som brukar mer än två ha åkermark. En ny lantbruksräkning har gjorts under 1998. Denna visar på ett antal av ca 85 000 företag. Ungefär en tredjedel, eller ca 28 300 företag, av dessa beräknas enligt SCB utgöra heltidsjordbruk. SCB:s lantbruksregister väntas dock upphöra inom kort och ersättas med uppgifter i Jordbruksverkets stödregister.

Vad gäller antalet skogsbrukande företag anger *Skogsstyrelsen* i sitt remissvar en siffra om 245 000. Denna grundar sig på den senast tillgängliga statistiken, som är 1992 års lantbruksräkning. 179 000 företag är sådana, vars brukade åkerareal uppgår till mindre än två ha, medan resterande 66 000 företag bedriver kombinerat jord- och skogsbruk (åkerareal överstigande två ha). Av de ca 85 000 jordbruksföretagen i lantbruksregistret torde således runt 70 procent även idka skogsbruk.

Till ledning för uppskattningar av antalet företag inom de aktuella näringarna finns vidare SCB:s företagsregister, vars uppgifter regelbundet uppdateras. Följande siffror härrör från 1999. Antalet arbetsställen där det bedrivs verksamhet, som hänförs till SNI 01 (jordbruk), är 134 906. Motsvarande siffra för SNI 02 (skogsbruk) är 15 209. Till skillnad från lantbruksregistret inkluderar företagsregistret även passiv näringsverksamhet, som t.ex. fall då all mark är utarrenderad. Vidare förs registret efter antalet arbetsställen och inte efter antalet företag. Ca 1 700 arbetsställen är klassade under grupperna 01.4 (service till jordbruk utom veterinärverksamhet), 01.5 (jakt- och viltvård samt service i anslutning härtill) och 02.02 (service till skogsbruk).

Vad slutligen gäller företag som bedriver vattenbruksverksamhet, dvs. främst fiskodling, är antalet företag med den inriktningen begränsat. SCB:s årliga statistik, som grundar sig på odlingstillstånd, visar på ca 400 företag. Inom den gruppen ryms dock såväl odlingar, som bedrivs yrkesmässigt som sådana som drivs som ren hobbyverksamhet och för vetenskapliga ändamål. Enligt SCB:s företagsregister för 1999 fanns 236 arbetsställen där vattenbruksverksamhet bedrivs.

Skälen för regeringens förslag: Vad gäller avgränsningen av skattelättnaderna för tillverkningsindustrin uttalades, i förarbetena till den lagändring där de nuvarande skattelättnaderna föreslogs, att den statistiska näringsgrensindelningen kunde användas som en allmän vägledning till vad som bör avses med begreppet industriell verksamhet. Det ter sig naturligt att gå till väga på motsvarande sätt när det gäller att söka lägga fast vad som skall rymmas i begreppet jordbruksnäringen. Härigenom skapas förutsättningar för en förhållandevis enkel och entydig gränsdragning. Enligt vad som framkommit vid underhandskontakter med SCB ger SNI-kodningen på 01- och 02-nivåerna en god bild över näringsverksamhetens inriktning, medan däremot indelningen i undernivåer kan ha vissa brister. Motsvarande invändning har gjorts av *Jordbruksverket*. Anledningen till bristerna är främst att flertalet företag inom de aktuella näringarna bedriver olika slag av verksamheter, t.ex. såväl växtodling som djurskötsel och skogsbruk. Underlaget för klassningen härrör i allmänhet från uppgifter från företagen själva om verksamhetens huvudsakliga inrikt-

ning. I dag används klassningen av jordbruksverksamheter i allt väsentligt enbart för statistiska ändamål och inte som grund för att t.ex. visa om företaget är berättigat till vissa förmåner eller liknande.

I första hand bör en utgångspunkt vara att de jordbruksverksamheter som ryms under gruppen 01 i SNI92 i energiskattesammanhang bör hänföras till jordbrukssektorn. Skattelättnaderna bör således inte tillämpas för sådana företag, som visserligen statistiskt är klassade under gruppen 01, men vars huvudsakliga verksamhet uppenbarligen inte faller inom vad som enligt normalt språkbruk bör avses med jordbruk. Det rör sig om verksamheter där det bedrivs service till jordbruk samt jakt och viltvård och service i anslutning härtill. I övrigt bör utgångspunkten för beskattningsmyndighetens hantering vara att resterande undergrupper till gruppen 01 (se redogörelsen ovan) ryms inom begreppet jordbruksverksamhet i lagtexten. Några remissinstanser har uttryckt farhågor över att gränsdragningen mellan de olika undergrupperna kan vara diffus. Detta bedöms dock inte ha någon större praktisk betydelse, eftersom det avgörande bör vara att verksamheten ryms inom huvudgruppen 01 med de undantag som angetts ovan.

Det är, såväl utifrån företagens som beskattningsmyndighetens synvinkel, angeläget att söka skapa en enkel och överskådlig vägledning för vad som bör avses med begreppet jordbruksverksamhet. Gränsdragningsproblem bör i möjligaste mån undvikas. Av den anledningen bör en utgångspunkt vara att samtliga verksamheter som klassas inom SNI 01, med ovan nämnda undantag, omfattas av skattelättnaderna. Det är uppenbart att energiförbrukningen - och därmed energibeskattningsens effekter på företagens konkurrenskraft - varierar högst väsentligt mellan olika näringar inom SNI 01. Motsvarande kan dock sägas gälla även för tillverkningsindustrin, där utgångspunkten är att samtliga verksamheter inom SNI 10-37 omfattas av skattelättnaderna. Regeringen finner, förutom undantaget för serviceverksamheter och jakt och viltvård som utvecklats ovan, inte anledning att göra någon annan bedömning vad gäller jordbrukets energibeskattnings.

Växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling ryms under SNI-koderna 01.12 respektive 01.13 och faller alltså enligt förslaget in under begreppet jordbruksverksamhet. Det kan dock alltså finnas anledning att beträffande uppbördsreglerna tillämpa olika lösningar för den yrkesmässiga växthusodlingen och övriga branscher inom jordbrukssektorn.

Med jordbruk i energiskattesammanhang bör även jämföras näringsverksamheter som faller under SNI-koden 02.01, dvs. skogsbruk. Där emot bör, i likhet med vad anförts ovan beträffande jordbruk, inte serviceföretag till skogsbruk omfattas av skattelättnaderna.

Om verksamheter som klassas som skogsbruk skulle ställas utanför det område som nu får del av industrins nuvarande energiskattelättnader, finns, som påtalats av *Skogsstyrelsen*, risk för gränsdragningsproblem. Klassificeringen av en verksamhet som jordbruk eller skogsbruk torde inte alltid vara självklar. Huvuddelen av skogsbrukets energiförbrukning består visserligen av fordonsbränslen, men i viss utsträckning torde olja användas för drift av stationära motorer (flismaskiner och liknande) samt uppvärmning av lokaler. Skogsbruk bedrivs också ofta under liknande förutsättningar som jordbruk, varför det även av den anledningen finns

skäl att jämställa de båda näringsverksamheterna. Vidare förekommer skogsbruk vid den överväganden delen av landets jordbruk, vilket inte minst riskerar att medföra svårhanterliga administrativa problem om endast energiförbrukning som härrör till en viss del av verksamheten skulle omfattas av skattelättnaderna.

Under begreppet vattenbruk i SCB:s statistik ryms matfiskodling (kod 05.021), sättfiskodling (kod 05.022), kräftfiskodling (kod 05.023), blötdjursodling (musslor m.m., kod 05.024) och vattenväxtodling (kod 05.025). Energiförbrukningen för fiskodlingarna har inte kunnat särskiljas, utan ingår i beräkningarna för jordbrukssektorn. Den torde dock vara förhållandevis låg. Musselodling sker i princip utan energitillförsel, medan odling av fisk och kräftor kan kräva energi beroende på odlingsformen. Främst el används, t.ex. i pumpanläggningar för syretillförsel och recirkulerande system vid landbaserad odling. Enligt vår uppfattning bör uppfödning av fisk och vattenväxtodling i energiskattesammanhang jämföras med jordbrukets djurskötsel respektive yrkesmässig växthusodling. Även energiförbrukningen inom sektorerna fiskodling och liknande (SNI-kod 05.02) bör alltså omfattas av de skattelättnader som nu kommer jordbruket till del.

Trädgårdsnärings Riksförbund m.fl. har påpekat att det inom den yrkesmässiga trädgårdsodlingen är vanligt att företagen har valt att bedriva verksamhetsmoment som syftar till att färdigställa och tillhandahålla produkterna för försäljning i kooperativa företagsformer, t.ex. ekonomiska föreningar, eller att enskilda trädgårdsföretag utför motsvarande moment för kollegors räkning i det egna företaget. Det rör sig om t.ex. central kyllagring, sortering, packning och försäljning av frukt och grönt. Förbundet har hävdade att grovt räknat 50 procent av de ca 2 900 företagen med frilandsproduktion är anslutna till sådan kooperativ verksamhet, som bedrivs i mellan 15 och 20 företag. Enligt förbundet är dessa kooperativa företag vanligen klassificerade i SNI 51 (partihandel) eller 52 (detaljhandel), vilket innebär att skattelättnaderna inte tillämpas på energiförbrukning inom dessa företag. Om däremot producenten själv ombesörjer alla led inom ramen för sin SNI 01-kodade verksamhet, kan han få del av skattelättnaderna.

Varje form av avgränsning av ett förmånsberättigat område medför viss risk för gränsdragningsproblem och konkurrenssnedvridningar i förhållande till närliggande verksamheter, som inte får del av aktuella förmåner. Vad gäller den statistiska näringsgrensindelningen har beskattningensmyndigheten tillämpat denna under nära 10 års tid för olika typer av industriell verksamhet. Den SNI-kodning som av den europeiska standardiseringskommissionen åsatts en viss verksamhet utgör, som utvecklats ovan, enbart en allmän vägledning och myndigheten har strävat efter att se till verksamhetens reella inriktning. Detta innebär alltså att en verksamhet, som i statistiska sammanhang åsatts en viss SNI-kod utanför det industriella området (SNI 10-37), i energiskattesammanhang ändå kan räknas som industriell verksamhet. Motsvarande synsätt torde i förekommande fall även kunna användas beträffande jordbruksverksamhet.

Däremot skulle det, inte minst med hänsyn till risken för spridning till andra typer av närliggande verksamheter i t.ex. detaljhandelsledet, enligt vår uppfattning bära alltför långt att – som *Trädgårdsnärings Riksför-*

bund med flera remissinstanser anfört – låta skattelättnaderna generellt tillämpas för fristående företags lagring, sortering etc. av t.ex. frukt och grönt.

I energiskattesammanhang bör jordbruksnäringen definieras som yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. I den mån annat inte särskilt anges, läggs således i denna proposition den innebörden i uttryck som jordbruk och jordbruksnäringen. Den generella utgångspunkten bör, med de inskränkningar som angetts ovan, vara att inom begreppen ryms företag som statistiskt klassats SNI 01 och 02 samt 05.02.

I följande avsnitt diskuteras närmare uppbörsreglerna för jordbruksnäringen och som framgår av avsnitten bedöms särskilda regler i den delen vara erforderliga för den del av jordbruksnäringen, som inte omfattar den yrkesmässiga växthusodlingen. Definitionen av jordbruk bör således vid tillämpning av dessa regler vara inskränkt till att inte omfatta växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling. Den, som mot försäkran om sådan förbrukning fått del av skattelättnaden, kan således inte komma i fråga för återbetalning av motsvarande skattebelopp.

9.2 Skattelättnaderna på bränslen

9.2.1 Bakgrund

Inledning

Genom skatteomläggningen jämföras, som framgått av föregående avsnitt, jordbruket i energiskattesammanhang med tillverkningsindustrin. Detta innebär skattelättnader i form av frihet från energiskatt och en 50-procentig reduktion av koldioxidskatten för bränslen som används för uppvärmning och drift av stationära motorer. Vad gäller bränslen som används för drift av motordrivna fordon sker ingen ändring, utan för dessa bränslen betalas även i fortsättningen energi- och koldioxidskatt efter de nivåer som generellt gäller för drivmedel som förbrukas i motordrivna fordon i samtliga av samhällets sektorer

Användningen av bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer består inom jordbrukssektorn i allt väsentligt av eldningsolja. Andra skattepliktiga bränslen, dvs. gasol, naturgas och kol, förekommer endast i marginell omfattning.

Förbrukning av eldningsolja

Förbrukningen av eldningsolja inom jordbrukssektorn uppgår till ca 50 000 m³ per år. Enligt beräkningar från LRF torde ca 85 procent av eldningsoljeförbrukningen kunna hänföras till torkning. Huvudsakligen rör det sig om spannmål och oljeväxter. Resterande volymer används för uppvärmning av stallar och andra lokaler. För de flesta lantbruksföretag är användningen av eldningsolja av mindre ekonomisk betydelse. För enskilda gårdar med t.ex. slaktkycklingsproduktion kan dock kostnaderna vara betydande (jfr nedan).

LRF har låtit SCB utföra en uppskalning av en urvalsundersökning beträffande förbrukning av eldningsolja i jordbruksföretag. Den ursprungli-

ga undersökningen gjordes av SCB 1994 och finns redovisad i Jordbruksstatistisk årsbok 1997.

Av SCB:s uppskalade undersökning framgår att av landets ca 90 000 jordbruk har 77 000 stycken över huvud taget ingen förbrukning av eldningsolja i verksamheten. Det rör sig alltså om ca 13 000 jordbruksföretag som förbrukar eldningsolja. Av dessa förbrukar 5 500 företag mindre än två m³ eldningsolja per år (ca 5 000 m³, eller ca 10 procent av totalförbrukningen). Omkring 250 företag har en hög årlig förbrukning av eldningsolja, minst 20 m³ (ca 12 000 m³, eller knappt 25 procent av totalförbrukningen). Flertalet av dessa företag återfinns inom kategorierna slaktkycklingar och spannmål. Resterande eldningsoljevolymen fördelar sig på majoriteten av de aktuella jordbruksföretagen, med en årsförbrukning mellan två och 20 m³. SCB:s siffror grundar sig på ett antal lantbruk om ca 90 000, medan den senaste lantbruksräkningen från 1998 visar på ett något lägre antal, ca 85 000. Det antal lantbruk, inom vars verksamhet eldningsolja förbrukas, torde dock alltså ligga i storleksordningen 13 000.

Tillgänglig särredovisad statistik avseende skogsbruk har inte kunnat erhållas. Så vitt framkommit förbrukas vanligen endast mindre mängder eldningsolja i sådan verksamhet, varför det torde vara en rimlig utgångspunkt att SCB:s beräkningar även inkluderar skogsbruken. Inte heller vad gäller vattenbruken finns tillgänglig statistik. Dessa företag torde dock endast förbruka mycket begränsade mängder eldningsolja i sin näringsverksamhet.

Dagens regler för tillverkningsindustrin och växthusnäringen

I dag gäller skattelättnader för tillverkningsindustrin och växthusnäringen. Om förbrukaren är registrerad som skattskyldig får han göra avdrag i sin energi- och koldioxidskattedeklaration för energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränsle som förbrukats för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling (se 7 kap. 4 § lagen om skatt på energi). Vissa begränsningar finns vad gäller bränsleslag. Sålunda omfattas inte bensin och högbeskattad, omärkt olja av skattelättnaderna. Särskilda regler gäller för att kunna registreras som skattskyldig. Vad gäller eldningsolja krävs bl.a. att sökanden disponerar över en lagerkapacitet för bränslen om minst 500 m³. Detta torde innebära att endast ett fåtal jordbruksföretag kan komma i fråga som skattskyldiga.

Om förbrukaren inte är skattskyldig uppnås dock skattelättnaderna på olika sätt beroende på om det rör sig om industriell förbrukning eller användning i yrkesmässig växthusodling. En växthusodlare kan, mot att han till leverantören lämnar en försäkran om att bränslet skall användas för aktuellt ändamål, erhålla skattelättnaden direkt vid inköpet (se 8 kap. 3 a § lagen om skatt på energi). Om det i stället rör sig om en näringsidkare som bedriver industriell verksamhet får han del av skattelättnaderna för sin bränsleförbrukning genom att ansöka om återbetalning av energiskatten och hälften av koldioxidskatten hos beskattningsmyndigheten.

Rätt till återbetalning föreligger endast om ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till minst 1 000 kr.

Utöver de generella skattelättnader i form av energiskattefrihet och reduktion av koldioxidskatten med 50 procent, kan energiintensiva verksamheter få del av ytterligare skattelättnader genom den s.k. 0,8-procentsregeln. Om ett företags koldioxidskattebelastning överstiger 0,8 procent av försäljningsvärdet medger beskattningsmyndigheten nedsättning av skatten så att den överskjutande skattebelastningen inte överstiger ett belopp som motsvarar 12 procent av den generella nivån. Växthusnäringens inköp mot försäkrans kan ske enligt den lägre skattesats som följer av ett beslut om preliminär skattesats. För industriföretag som inte är skattskyldigt, beaktas denna lägre skattesats vid återbetalningen av skatt. Regler om detta finns i 7 kap. 4 §, 9 kap. 2 och 9 §§ lagen om skatt på energi.

Enligt underhandskontakter med LRF bedöms dock 0,8-procentsregeln normalt inte bidra med någon skattereduktion för vare sig spannmålstorkning eller uppvärmning av lokaler och stallar.

Det finns ca 300 tillverkningsföretag som är registrerade som skattskyldiga för energiskatter. Beskattningsmyndigheten hanterar årligen ca 17 000 ansökningar om skatteåterbetalning från tillverkningsföretag. Det rör sig om företag som regelmässigt ansöker under alla fyra kvartalen, varför antalet företag alltså rör sig om ca 4 250. Av tillverkningsföretagen ansöker omkring 50 stycken om nedsättning enligt 0,8-procentsregeln.

Inget företag inom växthusnäringen är registrerat som skattskyldigt. Av landets ca 1 700 växthusodlare är det ca 500 stycken som ansöker om nedsättning enligt 0,8-procentsregeln.

9.2.2 Valet mellan försäkrans- och återbetalningssystem

Regeringens förslag: Skattelättnaderna, för annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än växthusuppvärmning vid växthusodling och för yrkesmässig skogs- och vattenbruksverksamhet, erhålls genom ett återbetalningssystem.

Promemorians förslag: Stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* och *Svenska Petroleum Institutet* tillstyrker förslaget. *Trädgårdsnäringens Riksförbund*, *Grönsaksodlarnas Riksförbund*, *Lantbrukarnas Riksförbund* och *Riksförbundet Svenska Lantmännen* anser att skattelättnader i första hand bör komma företagen tillgodo genom ett försäkranssystem. *Sveriges Lantbruksuniversitet* menar att ett återbetalningssystem skulle inverka negativt och störande på den optimala faktor användningen i företagen och förordar i stället införandet av ett system där jordbruksföretagen ansöker om godkännande hos beskattningsmyndigheten för inköp mot skattelättnad.

Skälen för regeringens förslag: Jordbruksnäringen uppvisar många likheter med tillverkningsindustrin. Sålunda finns åtskilliga utpräglade småföretag, men även stora företag med hög energiförbrukning. I prakti-

ken torde dock nästan inget jordbruksföretag komma att registreras som skattskyldigt för energiskatter. Valet av system för att ge icke skattskyldiga del av skattelättnaderna står mellan ett försäkranssystem – som växthusnäringen har i dag – och ett återbetalningssystem – som nu tillämpas för tillverkningsindustrin.

Ett återbetalningssystem är att föredra ur kontrollsynpunkt, samtidigt som det – särskilt om antalet ansökningar blir många – är administrativt betungande för beskattningsmyndigheten. Å andra sidan medför ett försäkranssystem ett merarbete för bränsleleverantörerna. 1998 års Punkt-skatteutredning (PU98) gör f.n. en översyn av förfarandereglerna för bl.a. eldningsolja och beräknas lämna sitt slutbetänkande under senhösten 2000, dvs. efter det att denna proposition har lämnats. En av frågorna som utredningen kommer att behandla är försäkranssystemets framtida utformning, t.ex. i vad mån bränsleleverantörerna borde avlastas från kontrollarbete och att inköp mot försäkran endast borde kunna ske om kunden blivit godkänd som förbrukare av beskattningsmyndigheten.

Reglerna för jordbrukets skattelättnader har aviserats att träda i kraft den 1 juli år 2000. Det är viktigt att de uppbördsregler som föreslås för jordbruksnäringen inte försvårar eventuellt genomförandet av de nya regler som kommer att föreslås av PU98. Mot den bakgrunden bör inte ett försäkranssystem enligt nuvarande ordning väljas för att administrera skattelättnaderna för jordbruksnäringen. I stället bör samma ordning som gäller för tillverkningsindustrin väljas. Detta innebär således ett system med ansökan om återbetalning.

9.2.3 Närmare regler för återbetalning av skatt på bränslen som förbrukats inom jordbruket

Regeringens förslag: Ansökan om återbetalning av skatt på bränslen, som förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än växthusuppvärmning vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- och vattenbruksverksamhet, görs per kalenderkvartal. Rätt till ersättning föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till minst 1 000 kr.

Promemorians förslag: Ansökan om återbetalning görs som huvudregel per kalenderår. Möjlighet ges till kvartalsvis återbetalning vid förbrukning i större omfattning. Rätt till ersättning föreligger endast när ersättningen för ett kalenderår uppgår till minst 2 000 kr.

Remissinstanserna: *Jordbruksverket* ser klara administrativa fördelar med att sätta upp gränser för olika former av ersättningar, men gör inga bedömningar av rimligheten i de nivåer som föreslås i promemorian. *Skogsstyrelsen* anser att uppsatta administrativa gränser är rimliga. Från skatteadministrativ synvinkel förordar *Riksskatteverket* att beloppsgränsen för rätt till återbetalning sätts till 4 000 kr per kalenderår och att möjligheten att ansöka om återbetalning för kalenderkvartal inte införs. Vidare anser verket att 0,8-procentsregeln inte bör omfatta jordbruksnäringen. *Trädgårdsnäringens Riksförbund*, *Grönsaksodlarnas Riksförbund*, *Lantbrukarnas Riksförbund* och *Riksförbundet Svenska Lantmännen* anser att

det inte bör finnas någon administrativ gräns för belopp som återbetalas, eller i allt fall att gränsen sätts till 1 000 kr. Detta belopp bör enligt förbunden få räknas ihop under två kalenderår. De menar även att gränsen för att medge skatteåterbetalning per kalenderkvartal bör sättas betydligt lägre än enligt promemorian, förslagsvis till 5 000 kr. *Sveriges Lantbruksuniversitet* anser att beloppsgränsen innebär ett relativt gynnande av större jordbruksföretag och ett relativt missgynnande av de mindre företagen.

Skälen för regeringens förslag: De föreslagna skattelättnaderna innebär att ingen energiskatt betalas och att endast 50 procent av den generella koldioxidskattenivån tas ut. Det rör sig således om 1 272 kr (energiskatt 743 kr + 50 procent koldioxidskatt 529 kr) per m³ eldningsolja som skall betalas tillbaka till företagen. Som framgått ovan beräknas ca 13 000 jordbruksföretag förbruka eldningsolja och alltså komma i fråga för de aktuella skattelättnaderna på bränsleområdet. I BP2000 har regeringen angett att jordbruket skall få tillämpa samma skatte-reduceringar som i dag finns för tillverkningsindustrin. Administrativa skäl samt behovet av att behandla nedsättningsberättigade sektorer lika talar för att det nuvarande systemet för skatteåterbetalning till icke skattskyldiga industriföretag skall tillämpas även på jordbruksnäringen.

Ur skatteadministrativ synvinkel är det önskvärt att ett energiskattesystem är enkelt och robust uppbyggt, med så få undantag och särbestämmelser som möjligt. I linje med detta ligger en strävan efter att antalet ansökningar om skatteåterbetalning begränsas och att endast företag med en hög energiförbrukning kommer i åtnjutande av de regler om skattelättnad som gäller. Det är rimligt att tillämpa en administrativ beloppsgräns för att minska antalet ansökningar och därmed beskattningsmyndighetens arbete. Avsikten är att de minsta beloppen, som är av sådan omfattning att de inte kan anses utgöra vare sig kraftiga likviditetspåfrestningar eller mer avsevärd konkurrenssnedvridning för de berörda företagen, skall undantas från systemet. Ett led i övervägandena av en sådan begränsning är vilka resurser det är rimligt att statsmakterna skjuter till för att administrera och kontrollera jordbrukets skattelättnader. En annan aspekt är i vad mån det är lämpligt att beskattningssystemet utformas så att företag ges skilda förutsättningar, beroende på hur stor förbrukning av energi som företaget har.

Det finns skillnader i förhållandena mellan tillverkningsindustrin och jordbruksnäringen. Jordbruksnäringen är en utpräglad småföretagarbransch. Även om småföretag i icke obetydlig omfattning existerar inom tillverkningsindustrin, torde ändå energiförbrukningen i dessa företag inte ligga på en så låg nivå som den gör i många jordbruksföretag. Vidare är antalet jordbruksföretag med eldningsolfjeförbrukning betydligt fler än motsvarande antal tillverkningsföretag.

Sammantaget anser regeringen ändå att en lika behandling av jordbruksnäringen med tillverkningsindustrin bör eftersträvas och mot den bakgrunden bör samma regler för återbetalning gälla för dessa båda sektorer. Detta innebär alltså att jordbruksföretagen skall ansöka om skatteåterbetalning per kalenderkvartal och att en administrativ gräns om 1 000 kr tillämpas för belopp som betalas tillbaka till företagen. Endast om företaget har rätt till återbetalning av skattebelopp som uppgår till minst

1 000 kr per kalenderkvartal, sker återbetalning. Återbetalning görs i dessa fall med hela skattebeloppet. Som *Riksskatteverket* påtalat talar också praktiska, administrativa skäl för att tillämpa en och samma ansökningsperiod för alla ansökningar.

Energimyndigheten har, vad gäller elbeskattningen, påtalat risken för negativa tröskeeffekter som kan uppkomma när återbetalning, om en viss gräns uppnås, medges med hela skattebeloppet medan ingen återbetalning alls medges till företag som inte kommer upp till den angivna gränsen. Även *Sveriges Lantbruksuniversitets* remissvar i bränsledelen får anses innefatta motsvarande invändningar om negativa tröskeeffekter. Omfattningen av risken för sådana negativa tröskeeffekter, vad gäller såväl jordbruks- som tillverkningsföretag, bör undersökas närmare och regeringen har för avsikt att undersöka förutsättningarna för att återkomma med förslag som innebär att beloppsgränsens utformning ändras så att negativa tröskeeffekter undviks. Detta kan ske genom att beloppsgränsen utformas på sådant sätt att sökanden endast medges återbetalning med skattebelopp som överstiger ett visst belopp.

Enligt tillgänglig statistik innebär 1 000-kronorsgränsen, som alltså motsvarar oljeförbrukning av knappt en m³ per kalenderkvartal eller knappt fyra m³ under ett helt år, att endast ett mindre antal jordbruksföretag får del av skattelättnaden. Uppskattningsvis rör det sig om drygt 10 000 företag som hamnar utanför systemet. Ca 3 000 jordbruksföretag beräknas således komma upp i förbrukning av sådana bränslevolymer att de alltså medges återbetalning av skatt. Flertalet av dessa företag har en så hög årsförbrukning av eldningsolja att de regelmässigt torde komma över kvartalsgränsen 1 000 kr för återbetalning. Det kan dock inte uteslutas att enskilda företag, t.ex. inom spannmålssektorn som har en uttalad säsongsstyrd energiförbrukning, inte skulle komma upp till gränsen annat än under vissa av årets kvartal.

Totalt förbrukas inom jordbrukssektorn årligen ca 50 000 m³ eldningsolja. De 3 000 mest energiintensiva företagen kan beräknas förbruka ca 30 000 m³, eller 60 procent, av denna volym. En tillämpning av den administrativa gränsen för återbetalning om 1 000 kr per kalenderkvartal innebär alltså att 40 procent av eldningsoljevolymer i praktiken inte kommer att omfattas av skattelättnaderna.

Samma principer bör, enligt vad som aviserats i BP2000, gälla för skatteuttaget i industri- och jordbrukssektorerna. Anledning saknas därför att undanta 0,8-procentsregeln från att kunna tillämpas även för företag inom jordbrukssektorn. Så vitt kunnat bedömas torde dock mycket få jordbruksföretag komma att tillämpa den särskilda nedsättningsregeln.

9.3 Skattelättnaderna på el

9.3.1 Elförbrukning

Inom jordbruksnäringen förbrukas årligen ca 1,6 TWh el. Elförbrukningen är främst kopplad till animalieproduktionen. I mjölkproduktionen förbrukas el för hötorkning, foderberedning, mjölkning, mjölkkyllning etc. I annan djurproduktion används el främst för foderberedning och för hötorkning. I smågrisproduktion används värmelampor. Vissa stall kräver

uppvärmning och då används främst olja, men i viss utsträckning även el. Uppvärmning av gårdsverkstäder och andra lokaler sker oftast med el.

En stor del av den totala elförbrukningen inom jordbruket går åt till foderberedning med kvarn eller kross. Även mjölkningsmaskiner och till viss del automatiska utfodringsanläggningar står för en relativt stor elförbrukning. Härtill kommer också spannmålstorkning, även om det främst är olja som används i spannmålstorkarna ute på gårdarna.

9.3.2 Val av system för skatteåterföringen

Regeringens förslag: Skattebefrielsen för el, som förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet, återförs genom ett återbetalningssystem.

Promemorians förslag: Dagens uppbördsregler för energiskatt på el bör användas som utgångspunkt även för jordbrukets del. Vid blandad elförbrukning skall, om särskild mätning inte sker av elen, och förbrukningen inte överstiger 10 000 kWh per år, hela förbrukningen anses ha skett för annat ändamål än jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. Om årsförbrukningen överstiger 10 000 kWh skall en fördelning ske efter faktisk förbrukning, dvs. skattefrihet medges endast för den del som avser jordbruksändamål.

Remissinstanserna: *Trädgårdsnäringens Riksförbund, Grönsaksodlarnas Riksförbund, Lantbrukarnas Riksförbund* och *Riksförbundet Svenska Lantmännen* har inget att erinra mot den föreslagna modellen. *Sveriges Elleverantörer* och *Svenska Kraftverksföreningen* avstyrker förslaget som ogenomförbart för leverantörernas del och anför i huvudsak följande. Till följd av den avreglerade elmarknaden har i dag elleverantörerna föga kännedom om kundens faktiska förhållanden. Dagens elskatteregler bygger på monopolmarknaden och är helt otidsenliga. SNI-koderna är i många fall föga tillförlitliga och det uppstår stora praktiska problem vid felaktig klassificering. Förslaget om 10 000 kWh-schablon hjälper föga, eftersom elleverantörerna ändock genomgående måste identifiera alla sina jordbrukskunder. Kunderna skulle därvid nödgas avge någon form av informell "försäkran", då det på förhand är omöjligt att avgöra om kunden under året kommer upp till en förbrukning om 10 000 kWh eller inte. Det är orimligt att elleverantörerna under skatterättsligt ansvar åläggs att utföra fiskala uppgifter för ytterligare minst 90 000 kunder, särskilt om det är ett provisoriskt system. Det upplevs vidare som stötande när förslagen på bränslesidan har utformats så att antalet återbetalningsansökningar som skall hanteras av staten p.g.a. ekonomiska argument reduceras kraftigt. Föreningarna framhåller att det är mycket angeläget med en bred översyn av uppbördssystemet på elskatteområdet och förordar att ett återbetalningssystem, liknande det på bränslesidan, väljs för jordbruksskattelättnaderna. Alternativt bör övervägas att generellt låta all förbrukning överstigande 10 000 kWh på en jordbruksfastighet omfattas av skattefriheten. Även ett sådant system innebär dock omfattande merarbete för leverantörerna och problem med SNI-

klassificering och förbrukning vid byte av leverantörer kvarstår. Om inget av föreningarnas förslag vinner gehör bör staten åtminstone ge elleverantörerna ett stöd i form av ett formellt försäkranssystem. *Energimyndigheten* anser att schablonregeln bör utformas så att skatt alltid betalas för minst 10 000 kWh, eftersom det annars finns risk för styreffekter som motverkar en rationell och effektiv energianvändning. *Riksskatteverket* hävdar att schablonregeln är olämplig med hänsyn till praktiska och principiella problem med en sådan konstruktion.

Bakgrunden till regeringens förslag: Beskattningsreglerna för energiskatten på el finns i 11 kap. lagen om skatt på energi. I huvudfallet är elleverantören, dvs. den som tillhandahåller elen till slutkonsumenten, den som är skyldig att betala skatten. Vid egen förbrukning är dock producenten skattskyldig. Dagens skattefrihet för el som förbrukas inom industrin och växthusodlingen åstadkoms genom att det i 11 kap. 3 § första stycket 1 lagen om skatt på energi är angivet att energiskatten i dessa fall utgör 0 öre per kWh.

Det ankommer på den som är skattskyldig att avgöra i vad mån leveransen sker till en förbrukare som är berättigad att förbruka el skattefritt. Enligt uppgift från elbranschen förekommer ofta att elleverantörerna låter dessa kunder fylla i en särskild blankett. I denna försäkras kunden att han bedriver verksamhet som berättigar honom att erhålla el till en nollskattesats. Vidare ges elleverantören, om det vid en skatterevision visar sig att kundens verksamhet är av sådan art att skattefrihet inte skulle ha medgetts, rätt att av kunden kräva tillbaka energiskatt som därför påförts honom i efterhand. Denna blankett, som ofta benämns ”försäkrans” är en juridiskt bindande handling mellan endast elleverantören och kunden och saknar alltså direkt betydelse för leverantörens skyldighet att betala energiskatt. Blanketten bör inte förväxlas med det försäkransinstitut som regleras i 8 kap. lagen om skatt på energi. Det förekommer även en liknande blankett för de fall då kunden har delad verksamhet, dvs. kunden försäkras vilken procentuell andel av hans elförbrukning som kommer att användas i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för yrkesmässig växthusodling.

Skälen för regeringens förslag: Som framhållits av flera remissinstanser finns det behov att göra en översyn av uppbördsreglerna för energiskatten på el. Det kan sålunda t.ex. ifrågasättas om det principiellt är riktigt att ansvaret för att industrin och växthusnäringen får del av sin nollskattesats helt ligger på leverantörerna. Denna och andra uppbördsrättsliga frågor bör utredas i särskild ordning. En sådan utredning aktualiserar även andra frågeställningar, inte minst behovet av att utforma skattelättnaderna på bränsle- och elsidan på ett likformigt sätt för de sektorer vilka bedöms vara berättigade till skattelättnader.

En elskatteöversyn bör innefatta såväl den generella uppbyggnaden av uppbördsreglerna för energiskatten på el samt även ta upp och överväga frågor om utformningen och nivån vad gäller administrativa gränser för när skattelättnader skall medges. Det bör särskilt undersökas i vad mån energiskattereglerna kan förändras i syfte att skapa ett mer lätthanterligt och administrativt enklare uppbördssystem för såväl jordbruksnäringen som tillverkningsindustrin.

Det är inte möjligt att inom ramen för detta lagstiftningsärende göra en sådan mer generell översyn av uppbördsreglerna för energiskatten på el, som utvecklats ovan. Valet mellan på vilket sätt energiskattefriheten för el skall komma jordbruksföretagen till del står således mellan att bygga på dagens regelverk eller införa ett återbetalningssystem, liknande det som föreslås för återföringen av skattelättnaderna på bränslesidan.

Som närmare utvecklats i promemorian är det inte helt enkelt att skapa ett hanterligt administrativt system för att ge jordbruksföretagen del av den aktuella skattefriheten. Anledningarna till detta är i huvudsak två, dels är det ett stort antal jordbruksföretag som beräknas komma i fråga för skattefrihet, dels har den allt övervägande delen av dessa företag ett elabonnemang som förser såväl näringsverksamheten som bostad och annan icke skattefri verksamhet på jordbruksfastigheten med el.

I princip samtliga av landets 180 elleverantörer har jordbruksföretag bland sina kunder. Det är visserligen så att elleverantörerna redan i dag hanterar kunder för vilka en noll-skattesats skall tillämpas. Det rör sig om tillverkningsindustri- och växthusföretag. Antalet sådana företag är dock betydligt färre än vad gäller jordbruksnäringen. Även om blandad verksamhet kan förekomma i samband med industri- och växthusverksamhet är det inte alls i samma omfattning som inom jordbruket, där det snarare är regel än undantag att lantbrukaren har sin bostad på den fastighet där han bedriver näringsverksamheten.

Att administrera återbetalning av energiskatten på el för jordbruksföretagen skulle innebära en kraftig ökning av beskattningsmyndighetens uppgifter. Med hänsyn till antalet företag och att det i flertalet fall torde komma att röra sig om förhållandevis små skattebelopp som skall återbetalas till en grupp förbrukare som i dag inte ansöker om skatteåterbetalning, finns risk för betydande praktiska administrationsproblem för beskattningsmyndigheten.

Det ter sig dock, mot bakgrund av dagens utformning av uppbördsreglerna för energiskatten på el, inte rimligt att lägga på elleverantörerna uppgiften att ombesörja att jordbrukskunderna redan vid elleveransen får del av den aktuella skattefriheten. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att ett återbetalningssystem skapas även för att dessa företag skall erhålla del av skattefriheten för el. Den närmare utformningen av ett sådant återbetalningssystem utvecklas i följande avsnitt.

Det bör dock redan nu poängteras att vad som företagen ges rätt till återbetalning av, är skatten på den el som förbrukats i *näringsverksamheten*. Om elen endast mäts vid leveranspunkten in till jordbruksfastigheten får i ansökan om återbetalning göras en uppskattning av hur stor andel som belöper på näringsverksamheten, styrkt med uppgift om den totala elförbrukningen på fastigheten och en rimlig uppskattning av förbrukningen i den nedsättningsberättigade verksamheten.

Jordbruksverket påpekar att det många gånger kan vara svårt att bedöma rimligheten i en företagens beräkning över den del av elförbrukningen som faller på en verksamhet som omfattas av skattebefrielse. Verket har dock angett att rimlighetsbedömningar kan göras utifrån basuppgifter om t.ex. antal djur av visst slag eller antal hektar av viss gröda. Jordbruksverkets register kan, efter sekretessprövning, användas för sådana ändamål.

Regeringens förslag: Återbetalning av energiskatten på el som förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet, görs per årsperioden den 1 juli - den 30 juni. Möjlighet ges till kvartalsvis återbetalning vid förbrukning i större omfattning. Rätt till återbetalning föreligger endast för belopp som överstiger 1 000 kr per årsperiod.

Promemorians förslag: Enligt promemorian skall dagens uppbördsregler för energiskatt på el användas som utgångspunkt även för jordbrukets del. Den närmare utformningen av ett återbetalningssystem utvecklas därför inte närmare.

Skälen för regeringens förslag: Som utvecklas ovan avseende reglerna för återbetalning av skatt på bränslen, finns det ur skatteadministrativ synvinkel en strävan efter att antalet ansökningar om skatteåterbetalning begränsas och att endast företag med hög energiförbrukning kommer i åtnjutande av de regler om skattelättnad som gäller. Det är mot den bakgrunden rimligt att tillämpa en administrativ beloppsgräns för att minska antalet ansökningar och därmed beskattningsmyndighetens arbete.

Samtliga företag som är aktuella för skattefriheten för el, dvs. generellt sett de vars verksamhet ryms inom SNI-koderna 01, 02 och 05.02, torde förbruka el i sin näringsverksamhet. Det rör sig om uppskattningsvis ca 85 000 företag. Antalet företag inom SNI 01 och 02, som enligt förslaget inte bör omfattas av skattelättnaderna, är begränsat och påverkar inte i nämnvärd utsträckning uppskattningen av det totala antalet företag som beräknas vara nedsättningsberättigade. Det rör sig således om företag som bedriver service till jord- och skogsbruk samt de som idkar jakt- och viltvård eller service i anslutning härtill.

Förutom vissa elintensiva verksamheter, som t.ex. spannmålstorkning och kycklinguppfödning, är dock vanligen elförbrukningen för de enskilda jordbruksföretagen relativt begränsad. Beaktar man att endast omkring en tredjedel av de ca 85 000 jordbruksföretagen är heltidsjordbruk, torde det således endast vara ett mindre antal företag för vilka energibeskattnings av el i dag uppgår till sådana belopp att den medför en påtaglig konkurrensnackdel. I syfte att skapa ett hanterbart administrativt system för beskattningsmyndigheten är det därför rimligt att som huvudregel tillämpa årsvis återbetalning.

Av såväl praktiska hanteringsskäl som kostnadsrättsskäl, bör det inte komma i fråga att tillämpa återbetalningen av energiskatten på el utan någon form av administrativ gräns för de belopp som skall betalas tillbaka till de aktuella företagen. Även om tillverkningsindustrin och växthusnäringen i dag får del av sin skattefrihet direkt via elleverantören bör, inom ramen av den elskatteöversyn som bör ske på området, övervägas att även för dessa näringar införa vissa minimivärden för att få del av skattelättnaden.

Frågan är vilken administrativ gräns som bör väljas för jordbrukets del. Jordbruksnäringen är en utpräglad småföretagarbransch. Åtskilliga av de

85 000 företagen kan därför beräknas ha mycket små belopp att fordra. I promemorian presenteras uppgifter, som förmedlats via branschorganisationen Sveriges Elleverantörer, om antalet kunder hos vissa utvalda medlemsföretag, vars SNI-kodning är 01 respektive 02. Av detta material kan utläsas att ca 30 procent av dessa kunder har en årlig elförbrukning som understiger 10 000 kWh. Dessa uppgifter har under beredningen av propositionen bestyrkts av motsvarande uppgifter från medlemsföretag i Svenska Kraftverksföreningen. Tillgängliga statistiska uppgifter omfattar dock all el som levereras till jordbruksfastigheter, vilket innebär att i flertalet fall omfattas såväl el till näringsverksamheten som el till jordbrukarens privata bostad på fastigheten.

Endast mer undantagsvis torde det förekomma att små- och medelstora jordbruksföretag har skilda elabonnemang avseende näringsverksamheten och den privata bostaden, som är belägen på jordbruksfastigheten. Det kan förekomma s.k. undermätare av el som levereras till en fastighet, men inte heller detta är enligt uppgift särskilt vanligt förekommande. Det är dock endast el som förbrukas inom jord-, skogs- och vattenbruksverksamheter som skall vara skattefri. Hushållsel, dvs. belysning och drift av hushållsmaskiner och liknande i bostadshus, skall således alltid beskattas. Hushållsel kan för ett normalt enfamiljshushåll i småhus uppskattas till runt 7 000 kWh per år. Även el som används för uppvärmning av bostäderna skall alltid beskattas. SCB gör, grundat på uppgifter från nätbolagen om jordbrukskundernas totala elförbrukning samt schablonjämförelser med användningen av hushållsel (driftsel) och el för uppvärmning av småhus inom andra sektorer, uppskattningar om hur stor andel av den totala elförbrukningen på jordbruksfastigheter som hänförs till uppvärmning av småhus. Denna siffra har under 1990-talet vanligen varierat mellan 1,2 och 1,5 TWh per år. Den allt övervägande andelen av bostadshusen på jordbruksfastigheter torde dock eldas med ved från den egna fastigheten. Värmebehovet för ett eluppvärmt småhus beräknas till ca 25 000 kWh. Även el som används i t.ex. stugor som lantbrukaren hyr ut till turister skall beskattas, liksom elförbrukning inom även andra delar av övrigsektorn (tjänste- och servicenäringar).

Vid val av en låg gräns uppkommer frågan om var gränsen går för att det är samhällsekonomiskt rimligt att betala tillbaka även mycket små skattebelopp till jordbruksföretag. I sammanhanget kan nämnas att Riksskatteverket har beräknat beskattningsmyndighetens kostnader för att administrera den aktuella återbetalningen av elskatten till mellan 70 och 125 kr per ansökan, beroende på graden av kontrollverksamhet som skall utföras. Det stora antalet jordbruksföretag innebär således att behovet av administrativa förenklingar gör sig starkt gällande.

Sammantaget anser regeringen att en rimlig nivå för den administrativa gränsen för återbetalning bör sättas till 1 000 kr per år. Detta motsvarar en förbrukning om ca 6 000 kWh i näringsverksamheten. Uppskattningar, som grundar sig på SCB:s statistik över elförbrukningen hos jordbrukskunder sammantaget med underhandsuppgifter från branschorganisationerna på elområdet, ger vid handen att ca 55 000 företag beräknas vara berättigade att ansöka om skatteåterbetalning. Resterande ca 30 000 företag bedöms således ha en elförbrukning understigande 6 000 kWh i sin näringsverksamhet. Det är, mot bakgrund av de avsevärda ad-

ministrativa resurser som krävs för att hantera återbetalningar av skattebelopp till ett stort antal företag, inte rimligt att belopp under 1 000 betalas tillbaka. Betalning av skatt uppgående till ett sådant belopp kan näppligen anses medföra en så påtaglig konkurrensnackdel för företagen att det är samhällsekonomiskt befogat att lägga ner stora administrativa resurser för en återföring av beloppet.

Beloppsgränsen på elsidan bör utformas på sådant sätt att sökanden endast medges återbetalning med skattebelopp som överstiger 1 000 kr per år. Härigenom undviks de negativa tröskeleffekter, som påtalats av *Energimyndigheten* och *Sveriges Lantbruksuniversitet* och som annars riskerar bli fallet, om 1 000-kronorsgränsen endast skulle vara en administrativ gräns och den sökande som når upp till denna gräns medges återbetalning med hela beloppet. Genom att 1 000 kr alltid betalas uppnås en lika behandling av små företag, vars elförbrukning inte är av sådan omfattning att den motsvarar en skattenedsättning om 1 000 kr per år, och stora företag, som kommer upp i sådana volymer att skatteåterbetalning medges.

De 55 000 företag som beräknas vara berättigade att ansöka om återbetalning av energiskatten på el skall alltså alltid betala full skatt för elförbrukning i näringsverksamheten upp till ett skattebelopp om 1 000 kr. För överskjutande del av elförbrukningen i näringsverksamheten medges således återbetalning av energiskatten. Det bör än en gång understrykas att jordbruksföretagen endast ges rätt till skatteåterbetalning för den el som förbrukats i näringsverksamheten. Den el som på jordbruksfastigheten förbrukas för belysning och uppvärmning av bostäder och liknande skall alltså beskattas fullt ut och denna skatt återförs inte till jordbrukaren.

Den föreslagna regleringen för jordbrukets återföring av skattefriheten på el avviker från vad som i dag tillämpas för motsvarande skattefrihet för tillverkningsindustrins och växthusnäringens del. I den kommande skatteöversynen bör dock detta särskilt beaktas och en ökad harmonisering mellan de olika uppbördssystemen bör därvid eftersträvas. En aspekt i detta sammanhang är vidare att undersöka möjligheterna av att ändra reglerna så att de negativa tröskeleffekterna av den administrativa beloppsgränsen för återbetalning av skatt på bränslen undviks och således uppnå en likformighet mellan reglerna på el- och bränslesidan i den delen. Vidare ter det sig lämpligt att i den kommande översynen även närmare analysera förutsättningarna för att, i syfte att skapa ett administrativt enklare och mer lätthanterligt uppbördssystem, höja den nu föreslagna beloppsgränsen om 1 000 kr på elsidan.

Som nämnts ovan bör årsvis återbetalning gälla som huvudregel. I syfte att underlätta beskattningsmyndighetens administration genom att fördela arbetet med återbetalning på energiskatteområdet, bör dock en annan period än kalenderår väljas. Sålunda föreslår regeringen att årsperioden den 1 juli–den 30 juni väljs som återbetalningsperiod. I likhet med vad som i dag gäller för andra former av återbetalning på punktskatteområdet, bör företagen ha ett år efter utgången av den perioden på sig att lämna in sin ansökan. Ytterligare ett skäl som talar för valet av angiven återbetalningsperiod är att beskattningsmyndigheten härigenom ges mer tid för utvecklande av blanketter, rutiner och information till berörda fö-

retag inför det första ordinarie återbetalningstillfället, som alltså inträder efter utgången av årsperioden den 1 juli 2000 - den 30 juni 2001.

Systemet med årsvis återbetalning bör dock kompletteras med en dispensmöjlighet som ger företag som har en hög elförbrukning rätt till kvartalsvis återbetalning. Dessa företag skulle annars drabbas av en likviditetsbelastning av icke obetydlig natur. Dispensregeln bör innebära att det företag som erhållit rätt till kvartalsvis återbetalning därefter inte har någon valfrihet avseende ansökningsperiod. Ansökan skall således i dessa fall ske för varje kalenderkvartal.

Någon strikt gräns för dispens bör inte anges i lagtexten, men regeringen avser att i förordning ange vissa riktlinjer. Det ter sig rimligt att tillämpa en årsförbrukning av el i näringsverksamheten om 150 000 kWh, som således motsvarar en årlig energiskattebelastning om ca 25 000 kr. Överslagsberäkningar, utifrån tillgängligt statistikunderlag, ger vid handen att detta kan röra sig om ca 1 000 företag.

9.4 Ikraftträdande m.m.

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 juli 2000.

Promemorians förslag: Stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anser att ikraftträdandet om möjligt bör flyttas fram till den 1 januari 2001. Övriga remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: *Riksskatteverket* förordnar att ikraftträdandet flyttas framåt ett halvår, bl.a. för att beskattningsmyndigheten skall ges möjlighet att möta ett omfattande service- och informationsbehov och för att utveckla erforderligt datastöd.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2000 aviserat att jordbruket från den 1 juli 2000 skall ges samma reduktion av energi- och koldioxidskatterna som industrin och växthusnäringen har för närvarande. Riksdagen har anslutit sig till regeringens bedömning. Mot den bakgrunden saknas anledning att överväga ett annat datum för ikraftträdandet än den 1 juli 2000.

Som framgått ovan, föreslår regeringen att årsperioden för ansökningar om återbetalning av energiskatten på el sätts till den 1 juli - den 30 juni, vilket i praktiken innebär att beskattningsmyndigheten ges ett års förberedelse tid innan det stora flertalet ansökningar skall börja behandlas. I övrigt finner regeringen inte skäl att föreslå några särlösningar vad gäller ikraftträdandet.

9.5 Offentlig-finansiella effekter

Omläggningen till industriskatteregler för jord- och skogsbrukssektorernas energibesättning beräknas innebära ett skattebortfall brutto på ca 220 miljoner kr per år. Energiförbrukningen för fiskeodlingarna har

inte kunnat särskiljas, utan ingår i beräkningarna för jordbrukssektorn. Nettoeffekten av omläggningen beräknas ge ett skattebortfall för staten på 190 miljoner kr för år 2001. Motsvarande siffra för offentlig sektor uppgår till 180 miljoner kr. Hänsyn har tagits till indirekta effekter på andra skattebaser, se vidare tabell 1 nedan.

Omläggningen väntas inte på sikt medföra några nämnvärt ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Beskattningsmyndighetens kostnader för att administrera den föreslagna återbetalningen av skatt på bränslen respektive el skall finansieras inom ramen för skatteförvaltningens befintliga anslag.

Kassamässiga effekter för stat och offentlig sektor åren 2000–2002 samt varaktig nettoeffekt för offentlig sektor av omläggningen av jordbrukets energibesättning, miljoner kr

	2000	2001	2002	Varaktig nettoeffekt
Staten	- 95	- 190	- 180	
Offentlig sektor	- 90	- 180	- 160	- 180

10 Offentlig-finansiella effekter

Förslagen avseende exportbutiker innebär inte att det skattefria området för försäljning i exportbutiker utvidgas. När det gäller mervärdesskatt föreslås dock att varor som ingår i exportbutikssortimentet skall kunna levereras skattefritt till butikerna. I likhet med vad som gäller i dag skall mervärdesskatt tas ut vid försäljning av sådana varor till EU-resenärer. Förslaget leder alltså inte till att mervärdesskatteintäkterna minskar.

Det är svårt att beräkna de offentlig-finansiella effekterna av ändringarna i alkohol- och tobaksskattelagarna. Sedan de nya reglerna om skattefri proviantering av fartyg och luftfartyg trädde i kraft har endast ett fåtal rederier redovisat skattepliktigt svinn till skattemyndigheten. Det är dock sannolikt att endast en mindre del av de redovisade beloppen avser olyckshändelser och force majeure. Vidare finns det ännu inget fall där beskattningsmyndigheten på eget initiativ påfört skatt för varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Sammantaget anser regeringen att förslaget inte kommer att få annat än försumbara offentlig-finansiella effekter.

Det är komplicerat att beräkna storleken på ett skattebortfall vid införandet av en skattelättnad för bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav, eftersom det är svårt att uppskatta antalet bilar som kommer att säljas i framtiden och hur stor andel av dessa bilar som kommer att uppfylla de framtida avgaskraven. De beräkningar som gjorts av Finansdepartementet grundar sig på en årlig genomsnittlig fordonsskatt om 1 330 kronor och en uppskattad försäljning om inledningsvis 45 000 miljöklass 1 bilar under år 2000. En skattelättnad utifrån dessa förutsättningar kommer att ge ett skattebortfall som uppgår till totalt cirka 210 miljoner kronor under en period av tre år. Därefter är skattebortfallet obetydligt.

Riksdagen har bedömt (prop. 1999/2000:1, bet. 1999/2000:FiU1) att skattebortfallet med anledning av införandet av en skattelättnad skall fi-

nansieras inom trafikbeskattningen och att detta lämpligen sker genom en höjning av fordonsskatten med cirka 1 procent. Trafikbeskattningsutredningen har lämnat förslag på en förändring av uttaget av fordonsskatt och i samband härmed också en finansiering av bl.a. ett ekonomiskt incitament för bilar som uppfyller EG:s framtida avgaskrav. Utredningens förslag är för närvarande föremål för beredning i Regeringskansliet.

Omläggningen till industriskatteregler för jord- och skogsbrukssektorernas energibeskattnings beräknas innebära ett skattebortfall brutto på ca 220 miljoner kr per år. Energiförbrukningen för fiskeodlingarna har inte kunnat särskiljas, utan ingår i beräkningarna för jordbrukssektorn. Nettoeffekten av omläggningen beräknas ge ett skattebortfall för staten på 190 miljoner kr för år 2001. Motsvarande siffra för offentlig sektor uppgår till 180 miljoner kr. Hänsyn har tagits till indirekta effekter på andra skattebaser, se vidare tabell 1 nedan.

Omläggningen väntas inte på sikt medföra några nämnvärt ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Beskattningsmyndighetens kostnader för att administrera den föreslagna återbetalningen av skatt på bränslen respektive el skall finansieras inom ramen för skatteförvaltningens befintliga anslag.

Kassamässiga effekter för stat och offentlig sektor åren 2000–2002 samt varaktig nettoeffekt för offentlig sektor av omläggningen av jordbrukets energibeskattnings, miljoner kr

	2000	2001	2002	Varaktig nettoeffekt
Staten	- 95	- 190	- 180	
Offentlig sektor	- 90	- 180	- 160	- 180

Några offentlig-finansiella effekter av övriga förslag kan inte förutses.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

1 §

I paragrafen anges vad skatten skall grunda sig på, nämligen den termiska effekten i varje kärnkraftsreaktor. Jämfört med promemorians lagförslag har grunden inte angetts vara den *högsta tillåtna* termiska effekten. Skälet är att det i denna paragraf lämpligen endast bör anges att det är den termiska effekten som är grunden för skatten. Att sedan skatteberäkningen bör utgå från varje reaktors högsta tillåtna termiska effekt framgår av 2 §.

2 §

Av *första stycket* framgår att skatt skall betalas per kalendermånad så länge som tillstånd att bedriva verksamheten finns. Om skattskyldigheten har upphört före slutet på en kalendermånad bör skatten för månaden beräknas genom en proportionering mellan antalet kalenderdygn under vilket tillstånd har funnits och antalet kalenderdygn den aktuella månaden.

I *andra stycket* anges skattesatsen för varje kalendermånad och att grunden för skatteberäkningen är den högsta tillåtna effekten. Denna effekt framgår för de flesta reaktorerna av regeringens driftstillstånd. I de fall sådan uppgift saknas kan en jämförbar effekt beräknas. I promemorian finns uppgifter om högsta tillåtna effekter och jämförbara effekter för de olika reaktorerna.

3 §

I likhet med vad som i dag gäller för produktionsskatten är det den som har tillstånd att inneha och driva en kärnkraftsreaktor som skall vara skyldig att betala skatten och som även skall anmäla sig för registrering hos beskattningsmyndigheten.

4 §

Förfarandereglerna i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter skall tillämpas. Detta gäller bestämmelser om beskattningsbeslut, betalning av skatt, överklagande m.m.

5 §

Av paragrafen framgår att en möjlighet skall finnas att vid längre, sammanhängande driftsstopp få avdrag från skatten när stoppet har varat mer än 90 kalenderdygn och att avdraget då endast får göras för de överskjutande dygna.

Ikraftträdandebestämmelserna

Bestämmelserna innebär bl.a. att även om en reaktor inte är i drift när lagen träder i kraft kommer en sammanhängande period när reaktorn inte är i drift enligt 5 § att börja räknas först när lagen har trätt i kraft.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1 kap.

1 §

Uppräkningen i punkt 1 kompletteras med den nya lagen om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer. Samtidigt tas hänvisningar i paragrafen till lagar som har upphävts eller nu upphävs bort. Övergångsbestämmelserna till de upphävda lagarna innehåller nästan undantagslöst en övergångsregel som säger att äldre bestämmelser fortfarande gäller i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före upphävandet eller ikraftträdandet av den nya bestämmelsen. Detta för att t.ex. de skatte- eller avgiftssatser och avdragsmöjligheter som gällt när en skatte- eller avgiftspliktig händelse inträffat skall kunna tillämpas även om förhållandet upptäcks efteråt, t.ex. vid en revision. Samma princip kan användas på förfarandereglerna. Genom föreslagen övergångsbestämmelse kommer reglerna om skattekontroll, skattebeslut, överklagande osv. att kunna tillämpas även om lagarna tas bort från paragrafen.

5 §

I bestämmelsen föreslås att Riksskatteverket skall vara beskattningsmyndighet såvitt avser de författningar som uppräknas i 1 § första stycket 1 i lagen. Ändringen i 2 är föranledd av ändringen i 1 § första stycket 2.

7 §

Ändringen är föranledd av att lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område har upphävts. Fiskerieverket är alltså inte längre beskattningsmyndighet för någon avgift, vilket framgår av ändringen i 5 §. Vidare byts ordet "Jordbruksverket" ut mot orden "Statens Jordbruksverk".

2 kap.

1, 2, 3, 6, 7 och 8 §§

När det gäller 2, 3, 6, 7 och 8 §§ se kommentaren till 1 kap. 7 §. Dessutom tas hänvisningar i 1, 2, 3 och 8 §§ till lagar som upphävts bort. Se även kommentaren till 1 kap. 1 §.

3 kap.

6 a §

Ändringarna ersätter bestämmelser i 29 § förordningen (1984:247) om punktskatter och prisregleringsavgifter och innebär att också de skattemyndigheter som enligt 3 kap. 16 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter kan besluta om uppgiftsskyldighet och skatterevision skall ha rätt att få del av de uppgifter som behövs för skattekontrollen.

16 §

Ändringen i *första stycket* är en följd av att Riksskatteverket föreslås överta funktionen som beskattningsmyndighet men innebär dessutom att skattemyndigheterna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Gävle ges generell befogenhet att besluta om uppgiftsskyldighet samt att besluta och genomföra revision, dvs. det krävs inte längre att nämnda myndigheter har fått i uppdrag av beskattningsmyndigheten att fatta sådana beslut.

Andra stycket i paragrafen har upphävts. Riksskatteverkets befogenheter får anses följa av att verket blir beskattningsmyndighet.

5 kap.

1 §

Se kommentaren till 1 kap. 7 §.

5 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked i punktskattefrågor enligt lagen om förhandsbesked i skattefrågor avskaffas.

8 kap.

1 §

Ändringen i *första stycket* är en följd av att Riksskatteverket föreslås bli beskattningsmyndighet och därigenom skall meddela beslut i första instans. Till följd härav finns inte längre något behov för verket att föra upp

beskattningsbeslut till prövning i länsrätt. Genom ändringen tas därför Riksskatteverkets möjlighet att överklaga de beslut verket fattat i första instans bort.

Ändringen i sista stycket innebär att rätten till överprövning av de beslut som tidigare kunnat överklagas till Riksskatteverket upphör. Möjligheten att få andra beslut än beskattningsbeslut överprövade infördes när Skattemyndigheten i Kopparbergs län blev beskattningsmyndighet enligt lagen. De beslut som kunnat överklagas till Riksskatteverket är bl.a. beslut om redovisningsperioder. Förslaget innebär att rätten till överprövning av dessa beslut upphör. Om beslutet har betydelse för beskattningen bör möjlighet finnas att få det överprövat i den ordning som gäller enligt första stycket.

8 §

Bestämmelsen innehåller en uppräknig över vilka som får överklaga ett beslut om utdömmande av vite. Utformningen av bestämmelsen är inte avsedd att innebära någon förändring i förhållande till vad som gäller idag. Att Riksskatteverket som sökande har rätt att överklaga beslut om utdömmande av vite följer av 33 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), jfr RÅ 1986 ref 105.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Övergångsbestämmelserna har utformats i enlighet med Lagrådets synpunkter. Efter ikraftträdandet kommer uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. Verket skall t.ex. kunna ompröva beslut meddelade av Skattemyndigheten i Gävle. I övergångsbestämmelserna anges också att Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

I beslut som meddelats av Skattemyndigheten i Gävle med stöd av 8 kap. 1 § tredje stycket i dess äldre lydelse och som överklagas hos Riksskatteverket skall dock äldre bestämmelser tillämpas.

När det gäller 4 se kommentaren till 1 kap. 1 §.

11.3 Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

6 §

Ändringen innebär att ärenden om kupongskatt skall prövas av Riksskatteverket.

29 §

Ändringen är en följd av att ärenden om kupongskatt kommer att prövas av Riksskatteverket och innebär att verket inte kommer att ha möjlighet att föra upp beskattningsbeslut meddelade av Riksskatteverket till prövning i domstol.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Efter ikraftträdandet kommer därför uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. Vidare föreskrivs att Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Övergångsbestämmelserna har utformats i enlighet med Lagrådets synpunkter.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam

10 §

Ändringen innebär att möjligheten att efter gemensam ansökan av delägare i enkla bolag utse en delägare som ensamt skattskyldig avskaffas. I enkla bolag kommer därför fortsättningsvis att gälla att en delägare är skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget.

32 §

Ändringen innebär att möjligheten att överklaga beslut enligt 24 § andra och tredje styckena i lagen avskaffas och är en följd av att Riksskatteverket som beskattningsmyndighet kommer att fatta beslut i första instans.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Ärenden där beslut meddelats före ikraftträdandet skall dock överklagas enligt äldre bestämmelser.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel

5 §

Se kommentaren till 10 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam.

22 §

Ändringen innebär att möjligheten att överklaga beslut enligt 11 § i lagen avskaffas och är en följd av att Riksskatteverket som beskattningsmyndighet kommer att fatta beslut i första instans.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas i de fall där beslut meddelats före ikraftträdandet.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel

Prop. 1999/2000:105

8 d §

Se kommentaren till 3 kap. 16 § i förslaget till lag om ändring i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

9 §

Ändringen innebär att Riksskatteverkets möjligheter att överklaga beslut till länsrätten upphör. Eftersom Riksskatteverket är den myndighet som kommer att fatta beslut om beskattning kommer verkets rätt att föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol att följa av allmänna förvaltningsrättsliga regler. Till följd av detta föreslås att fjärde stycket i paragrafen upphävs.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Efter ikraftträdandet kommer de uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. Vidare föreskrivs att Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter

1 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket skall vara beskattningssmyndighet enligt lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

11.9 Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327)

14 §

I första stycket av paragrafen har det tillförts att lättnadsbeloppet vid tillämpningen av de föreslagna 14 b eller 14 c §§ skall avräknas från påford fordonsskatt innan det kan ske någon kompensation på grund av glesbygdsreglerna.

14 b §

Paragrafen, som är ny, innebär att en skattelättnad införs för personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt om högst 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt om högst 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen. Skattelättnaden utgår med 3 500 kronor för bilar som blir skattepliktiga under år 2000 och med 1 500 kronor för bilar som blir skattepliktiga under år 2001. Lättnadsbeloppet skall avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2005.

14 c §

Även denna paragraf är ny och innebär att en skattelättnad också införs för personbilar och lätta bussar med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram samt lätta lastbilar med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen. Skattelättnad utgår med 3 500 kronor för bilar som blir skattepliktiga under år 2001 och med 1 500 kronor för bilar som blir skattepliktiga under år 2002. En förutsättning är dock att totalvikten inte överstiger 3 500 kilogram. Lättnadsbeloppet skall avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2006.

11.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

4 §

Ändringen innebär att Riksskatteverket skall vara beskattningsmyndighet enligt lagen.

12 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket föreslås bli beskattningsmyndighet och innebär att verket blir ensamt behörig att meddela beslut om skatterevision.

13 §

Ändringen i *första stycket* innebär att Riksskatteverkets möjlighet att överklaga beslut enligt lagen tas bort.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Efter ikraftträdandet kommer de uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. Vidare föreskrivs att Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

11.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

10 §

Ändringen innebär att Riksskatteverket skall vara beskattningsmyndighet enligt lagen.

21 §

Ändringen innebär att Riksskatteverkets möjlighet att överklaga beslut slopas och är en följd av att Riksskatteverket föreslås bli beskattningsmyndighet enligt lagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Efter ikraftträdandet kommer uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. Vidare föreskrivs att Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

11.12 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

3 kap.

26 a §

Ändringen är en följd av att den verksamhet rörande mervärdesskatt som hanteras av det särskilda skattekontoret vid Skattemyndigheten i Gävle förs över till Riksskatteverket.

5 kap.

9 §

Genom en ändring i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker föreslås det bli tillåtet att i exportbutiker även sälja beskattade varor. Det får till följd att mervärdesskattefriheten enligt punkten 6 för leveranser till exportbutiker utvidgas till att omfatta varor som är avsedda för försäljning till EU-resenärer. Skattefriheten för leveranser skall dock endast gälla varor ur exportbutikssortimentet. Det föreskrivs därför att leveransen skall anses som en omsättning utomlands endast om det är fråga om varor av de slag som avses i 3 § lagen om exportbutiker. Det bör påpekas att de kvantitetsbegränsningar som finns i nämnda paragraf inte gäller vid leveranser till exportbutiker.

Eftersom det föreslås bli tillåtet att sälja beskattade varor i exportbutikerna måste även ändringar göras i nuvarande bestämmelse om försäljning i exportbutiker. De ändringar som görs är att det i den nya punkten 6 a uttryckligen föreskrivs att en försäljning av en vara ur exportbutikssortimentet endast är att anse som en omsättning utomlands om varan säljs till en tredjelandsresenär och i fråga om alkohol- och tobaksvaror försäljningen håller sig inom vissa kvantiteter per resande, se 3 § lagen om exportbutiker. Lagtekniskt uppnås detta genom en hänvisning till 1 § andra stycket nämnda lag.

Till följd av dessa ändringar upphävs paragrafens tidigare femte stycke.

12 kap.

1 a §

Jämför kommentaren till 3 kap. 26 a §.

12 kap.

2 §

Ändringen i *första stycket* innebär bl.a. att frågor om godkännande av upplagshavare och av skatteupplag enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket skall prövas av skattemyndigheten i den region där den skattskyldige är registrerad enligt 3 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) eller, om han inte är

registrerad, av den skattemyndighet som enligt 2 kap. samma lag är behörig att besluta om registrering. Propositionens förslag avviker från det förslag som lämnades i lagförslaget till Lagrådet. Enligt nuvarande ordning handläggs ärenden enligt 9 c kap. 7 och 8 § andra stycket i mervärdesskattelagen av Skattemyndigheten i Gävle. Enligt förslaget skall dessa frågor handläggas vid den regionala skattemyndighet där den skattskyldige är registrerad, eller vid den myndighet som enligt skattebetalningslagens (1997:483) regler är behörig att meddela beslut.

19 kap.

1 och 6 §§

Se kommentaren till 3 kap. 26 a §.

20 kap.

1 §

Ändringen i *andra stycket* är en följdändring med anledning av att Riksskatteverket blir beskattningsmyndighet i de frågor som nämns i 12 kap. 2 § mervärdesskattelagen och innebär att beslut i de frågor som räknas upp även fortsättningsvis får överklagas till Länsrätten i Dalarnas län. Ändringen innebär också att beslut om godkännande enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket kommer att överklagas enligt reglerna i första stycket. Ändringen i *tredje stycket* är en följdändring av att skattemyndigheten i den region där den skattskyldige är registrerad kommer att meddela beslut i frågor om godkännande av upplagshavare och skatteupplag och återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Efter ikraftträdandet kommer uppgifter som tidigare ankommit på Skattemyndigheten i Gävle enligt lagen att fullgöras av Riksskatteverket. I punkt 2 föreskrivs att vid överklagande av beslut meddelade av Skattemyndigheten i Gävle enligt äldre bestämmelser skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

11.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import

2 kap.

4 §

Genom en ändring i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker blir det tillåtet att i exportbutiker även sälja beskattade varor. Det får till följd att mervärdesskattefriheten i punkten 2 för leveranser till exportbutiker utvidgas till att omfatta varor som är avsedda för försäljning till EU-resenärer. Skattefriheten för leveranser skall dock endast gälla varor ur exportbutikssortimentet. Det föreskrivs därför att frihet från skatt vid import endast skall föreligga om det är fråga om varor som avses i 3 § lagen om exportbutiker. Det bör påpekas att de kvantitetsbegränsningar som finns i nämnda paragraf inte gäller vid leveranser till exportbutiker.

4 §

Enligt 2 § lagen om tobaksskatt tas skatt ut på cigaretter med 20 öre per styck och 39,2 procent av detaljhandelspriset. Av 4 § nämnda lag följer att cigaretter inte får tillhandahållas för försäljning annat än i originalförpackning försedd med särskild märkning med uppgift om detaljhandelspriset. Kravet att detaljhandelspriset skall anges på förpackningen gäller inte cigaretter som säljs skattefritt. I exportbutiker kommer dock enligt vad som föreslås både obeskattade och beskattade cigaretter att få säljas. Det innebär att en exportbutiksinnehavare i ett sådant fall kan behöva ha två olika lager av cigaretter i butiken, ett där detaljhandelspriset anges på förpackningarna och ett där denna uppgift saknas. För att undvika detta ändras paragrafen så att kravet att detaljhandelspriset skall anges på förpackningarna inte skall gälla för förpackningar som tillhandahålls för försäljning i exportbutiker. Avslutningsvis bör nämnas att även när en cigarettförpackning saknar uppgift om detaljhandelspriset finns det vanligtvis ett fastställt detaljhandelspris för cigarettprodukten i fråga. Om detaljhandelspriset inte anges på förpackningen skall alltså skatt tas ut enligt det fastställda detaljhandelspriset. Finns det inget fastställt detaljhandelspris får beskattningsmyndigheten uppskatta priset efter vad som kan anses skäligt (se 3 § tredje stycket).

9 b §

I paragrafen, som är ny, görs undantag från skattskyldigheten enligt 9 § första stycket 7. Rätt till undantag föreligger i fråga om varor som provianterats skattefritt enligt 31 e § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Rekvisitetet ”olyckshändelse eller force majeure” finns även i 32 § b). I förarbetena till den bestämmelsen uttalades att avdrag för skatt på varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure skall kunna styrkas genom intyg eller dylikt från försäkringsbolag, polis etc. Detta bör även gälla vid tillämpningen av förevarande paragraf, såvida det är fråga om situationer där man normalt vänder sig till försäkringsbolag eller polis. Över huvud taget bör stora krav ställas på den dokumentation som åberopas som stöd för undantag från skattskyldighet. Dokumentation bör även ske i den bokföring som innehavare av provianteringsstillstånd skall föra enligt 12 § provianteringslagen. Detta är nödvändigt för att det skall kunna säkerställas att varorna i fråga förstörts och därigenom inte kommer att konsumeras.

Rekvisitetet ”olyckshändelse eller force majeure” omfattar inte stöld eller outhärdade lagerbrister. Däremot omfattas varor som förstörs i samband med lastning av fartyg och luftfartyg, t.ex. genom att den truck som används vid lastning välter eller tappar varorna. Rekvisitetet omfattar även varor som förstörs ombord på grund av kraftig sjögång eller annan yttre påverkan. Det är inte möjligt att räkna upp varje situation som täcks av rekvisitetet. Vilka situationer som omfattas får fastställas i praxis.

31 c §

Se kommentaren till 3 kap. 16 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

35 §

Ändringen innebär att Riksskatteverket inte längre kommer att ha rätt att föra upp ärenden till prövning i domstol.

11.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt

8 b §

Se kommentaren till 9 b § förslaget till lag om ändring i lagen om tobaksskatt.

31 c §

Se kommentaren till 3 kap. 16 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

35 §

Se kommentaren till 35 § lagen om tobaksskatt.

11.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel

17 §

Ändringen innebär att beslut meddelade av Tullverket även fortsättningsvis får överklagas av Riksskatteverket. Lagrådet har i sitt yttrande anført att det synes oklart om Tullverket meddelar sådana beslut i beskattningssmyndighetens ställe och i eget namn eller som "företrädare" för Riksskatteverket. I det senare fallet förefaller det, enligt Lagrådets mening, oegentligt att Riksskatteverket skall få överklaga besluten. Riksskatteverket har enligt gällande rätt möjlighet att överklaga beslut av Tullverket som meddelats med stöd av bestämmelserna i 4 § andra stycket i lagen. Bestämmelsen är motiverad av praktiska skäl. Det har ansetts lämpligt att Riksskatteverket även fortsättningsvis har denna möjlighet att överklaga sådana beslut.

11.17 Förslaget till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738)

8 kap.*1 a §*

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket föreslås överta funktionen som beskattningssmyndighet men innebär dessutom att skattemyndigheterna i Stockholm, Malmö, Göteborg och Gävle ges generell befogenhet

att utöva tillsyn av efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §, dvs. det krävs inte längre att nämnda myndigheter har fått i uppdrag av beskattningsmyndigheten att utöva sådan tillsyn.

4 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket föreslås överta funktionen som beskattningsmyndighet.

12 kap.

8 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket föreslås överta funktionen som beskattningsmyndighet.

11.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

7 kap. 4 §

Ändringen i *första stycket* föranleds av att det område där skattelättnader enligt paragrafen får tillämpas genom avdrag utvidgas och föreslås omfatta yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. Som närmare utvecklats i tidigare avsnitt bör som generell utgångspunkt för innebörden av dessa begrepp gälla att den aktuella verksamheten är näringsgrenskodad enligt SNI 01, 02 eller 05.02. Skattelättnaderna bör dock inte tillämpas för sådana företag, som visserligen statistiskt är klassade under grupperna 01 och 02, men vars huvudsakliga verksamhet uppenbarligen inte faller inom vad som enligt normalt språkbruk bör avses med jord- eller skogsbruk. Det rör sig om verksamheter där det bedrivs service till jord- och skogsbruk samt jakt och viltvård och service i anslutning här till.

Enligt den statistiska indelningen utgör växthusnäringen en del av SNI 01 (underavdelningarna 01.12 respektive 01.13). Anledning saknas därför längre att specifikt i lagtexten ange ändamålet växthusuppvärmning för yrkesmässig växthusodling.

Eftersom någon ändring inte föreslås av regeln i 8 kap. 3 a § om icke skattskyldiga växthusodlars rätt till skattelättnader vid inköp mot försäkran, görs inte heller någon ändring av särbestämmelsen i *tredje stycket* för fallet vid försäljning av bränsle för förbrukning för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

9 kap. 2 §

För icke skattskyldiga förbrukare kan skattelättnader enligt lagen om skatt på energi erhållas genom antingen inköp mot försäkran eller återbetalning. Av 8 kap. 3 a § framgår att annan än den som är registrerad som skattskyldig får köpa bränsle utan energiskatt och hälften av koldioxidskatten om bränslet skall användas för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling. Den andra gruppen förbrukare, som i dag har rätt till motsvarande skattelättnader, är de som förbrukat bränsle vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. För dessa finns i 9 kap. 2 § en möjlighet till återbetalning av motsvarande skattebelopp. Avsikten

med skatteomläggningen för jordbrukets del är att inlemma dessa tillkommande näringar i det regelverk som i dag finns för tillverkningsindustrin. Detta föranleder en ändring i paragrafens första stycke. Eftersom avsikten dock är att bestämmelsen i 8 kap. 3 a § alltjämt skall gälla för den del av jordbruksnäringen som utgörs av växthusuppvärmning för yrkesmässig växthusodling, krävs att denna näring uttryckligen undantas från regleringen i första stycket.

För ett företag som bedriver såväl yrkesmässig växthusodling som annan jordbruksverksamhet som ryms inom SNI 01 (t.ex. frilandsodling av grönsaker), tillämpas således skilda uppbördsregler för de olika delarna av verksamheten. Praktiskt sett torde detta inte innebära några större skillnader mot dagens system, eftersom även nuvarande regler innebär särreglering av dessa verksamheter. Skillnaden blir dock att företagaren genom förslaget ges rätt att ansöka om återbetalning för energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränslen som förbrukats för verksamheten utöver vad som gått åt till växthusuppvärmningen. I dag utgår full skatt på denna bränsleförbrukning. Företagen torde således redan med nuvarande ordning hålla i sär de olika bränslemängderna som går åt till respektive ändamål.

I likhet med vad som i dag gäller för återbetalning av skatt på bränslen som förbrukats inom tillverkningsindustrin, medges endast återbetalning i takt med förbrukningen. Om en större mängd bränsle t.ex. köpts in under januari månad, är det inte möjligt att med fakturan som grund ansöka om återbetalning av skatt som belöper på hela den volymen för årets första kalenderkvartal. Detta är endast möjligt om bränslet i sin helhet faktiskt förbrukats under den kvartalsperiod som ansökan om skatteåterbetalning avser. Jordbruksföretagen bör alltså ha lagerbokföring i syfte att kunna visa inköp och förbrukning.

9 kap. 5 §

Ändringen föranleds av att det område där skattelättnader enligt paragrafen får tillämpas genom avdrag utvidgas och föreslås omfatta yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. I likhet med vad som utvecklats ovan under 7 kap. 4 § saknas genom ändringen längre anledning att specifikt i lagtexten ange ändamålet växthusuppvärmning för yrkesmässig växthusodling.

9 kap. 9 §

I likhet med ändringarna i 7 kap. 4 § och 9 kap. 2 § föranleds ändringen i 9 kap. 9 § av att det område där skattelättnader enligt paragrafen får tillämpas utvidgas och föreslås omfatta yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. I likhet med som utvecklats ovan under 7 kap. 4 § saknas genom ändringen längre anledning att specifikt i lagtexten ange ändamålet växthusuppvärmning för yrkesmässig växthusodling.

9 kap. 15 §

Se kommentaren till 3 kap. 16 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

11 kap. 12 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att skattefriheten för el, som förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet, åstadkoms genom att förbrukaren ansöker om återbetalning. Vad gäller innebörden av den angivna förbrukarkategorin hänvisas till vad som sagts under 7 kap. 4 §. Skattefriheten för el som förbrukats i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen och vid yrkesmässig växthusodling administreras även i fortsättningen via elleverantörerna (se 11 kap. 3 och 7 §§ lagen om skatt på energi).

Den som är berättigad att ansöka om återbetalning av energiskatten på el är den som förbrukat elen i sin jordbruksverksamhet. Ingenting bör dock hindra att, om fördelning av den totala elförbrukningen kan ske på skälig grund, jordbruksföretaget medges återbetalning trots att det elabonnemang varigenom elen levererats till jordbruksfastigheten innehas av någon annan. Detta kan t.ex. vara fallet om två makar bor tillsammans på en jordbruksfastighet och hustrun står som elabonnent, medan mannen driver jordbruksrörelsen. En annan, sannolikt inte helt ovanlig situation, är att en fysisk person innehar elabonnemanget medan jordbruksverksamheten på fastigheten bedrivs i denne fysiska persons fåmansbolag.

Av *andra stycket* framgår att ansökan om återbetalning skall omfatta en annan årsperiod än kalenderår, nämligen den 1 juli–den 30 juni. Möjlighet ges dock för beskattningsmyndigheten att medge att ansökan får göras per kalenderkvartal. Regeringen har till ledning för beskattningsmyndigheten för avsikt att i förordning närmare ange innebörden av begreppet förbrukning i större omfattning, eller med andra ord i vilka fall dispens bör medges. Uttrycket att "ansökan görs per kalenderkvartal" innebär att när ett företag väl getts dispens, skall ansökan alltid avse kalenderkvartal. Dispensen skall således inte utnyttjas till att t.ex. för ett kvartal ansöka om återbetalning och föra ihop resterande tre kvartal till en årsvis återbetalning. Anledningen till denna regel är att underlätta den administrativa hanteringen för beskattningsmyndigheten. Beskattningsmyndigheten får återkalla ett beslut om kvartalsvis återbetalning om sökanden – oavsett anledning – begär detta eller om förutsättningar för medgivande inte finns. I det sistnämnda fallet rör det sig således om fall då beskattningsmyndigheten fått kännedom om att förbrukningen av el i näringsverksamheten inte sker i sådan omfattning som bör utgöra grund för ett dispensbeslut.

I *tredje stycket* läggs en beloppsgräns fast för rätt till återbetalning av skatt på el som förbrukats i annan yrkesmässig jordbruksverksamhet än vid växthusodling eller i yrkesmässig skogs- eller vattenbruksverksamhet. Denna gräns uppgår till 1 000 kr per årsperiod. Har inte sökanden detta belopp att fordra i återbetalning äger han inte rätt att få någon återbetalning, även om han i och för sig omfattas av första stycket. När en

sökande upp till beloppet 1 000 kr per årsperiod, medges återbetalning endast med belopp som överstiger 1 000 kr för den aktuella perioden.

Det bör ankomma på beskattningsmyndigheten att vid kvartalsåterbetalningar beakta att gränsen iakttas, dvs. att endast belopp som överstiger 1 000 kr – sett över hela årsperioden – utbetalas. Vanligen torde detta ske genom att endast belopp överstigande 1 000 kr utbetalas för det första kvartal för vilket ansökan om återbetalning görs. För förbrukare med stor säsongsvariation av elförbrukningen torde det dock kunna uppkomma situationer då rätten till skatteåterbetalning under ett eller flera av årets kvartal uppgår till små belopp, trots att förbrukningen sett över hela årsperioden sker i större omfattning. I dessa fall kan det tänkas att återbetalningsbeloppen är så låga att någon återbetalning, p.g.a. 1 000-kronorsregeln inte alls görs under de första av årets kvartal i syfte att uppnå att 1 000 kr alltid betalas. Någon fördelning av de 1 000 kronorna på årets olika kvartal bör alltså inte ske utan dessa avräknas först, dvs. innan någon återbetalning alls sker.

Fjärde stycket innehåller regler för inom vilken tidsperiod ansökan om återbetalning skall göras. Inkommer inte ansökan inom föreskriven tid, föreligger inte rätt till återbetalning för den aktuella perioden.

13 §

Tidigare har inte regler om återbetalning av skatt funnits beträffande energiskatten på elektrisk kraft. Genom denna paragraf görs de nuvarande bränsleskattegränserna enligt 9 kap. 12–15 §§ för revision, återbetalning av belopp som sökanden fått för mycket etc. tillämpliga i fråga om återbetalning av energiskatt på elektrisk kraft.

15 §

Ändringen är en följd av att Riksskatteverket föreslås bli beskattningsmyndighet. Verket kommer genom ändringen inte längre att ha rätt att föra upp beskattningsbeslut till prövning i länsrätt. I fråga om behörig domstol föreslås ingen ändring i förhållande till gällande rätt.

11.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting

8 och 9 §§

Ändringarna innebär att Riksskatteverket skall vara den myndighet som beslutar om utbetalning från kontona enligt lagen.

11.20 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

2 kap.

4 §

Ändringen innebär att beslut som rör den som är mervärdesskattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som avses i 2 a kap. 3 § första

10 kap.

32 §

Se kommentaren till 2 kap. 4 § denna lag.

11.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

11 §

För fordon registrerade i Grekland skall vägavgift tas ut med 50 procent av belopp som anges i paragrafens första stycke, under förutsättning att vägavgiftsbevis köps före den 1 juli 2002.

17 §

Återbetalning av vägavgift skall ske från tidpunkten när avgiftsplikten upphörde och inte som för närvarande från tidpunkten när vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten.

17 a §

En möjlighet till nedsättning av obetald vägavgift när vägavgiftsplikt upphört införs, innebärande att det endast är vägavgift för den tid fordonet varit avgiftspliktigt som skall utkrävas. Vidare skall vägavgiften kunna sättas ned när ett fordons beskaffenhet ändras så att avgift skall tas ut med annat belopp. Beslut om nedsättning skall fattas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret i enlighet med 17 § tredje och fjärde styckena. Vid en nedsättning av obetald vägavgift när avgiftsplikten upphört skall en administrationsavgift tas ut motsvarande den som tas ut när vägavgift återbetalas.

11.22 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

1 och 10 §§

Ändringarna innebär att Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked i punktskattefrågor tas bort. En enskild persons möjlighet att begära förhandsbesked kvarstår och i dessa ärenden får Riksskatteverket ställning av motpart enligt 11 § i lagen. Se vidare avsnitt 7.6.

Övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. I ärenden där Skattemyndigheten i Gävle meddelat beslut före ikraftträdandet skall dock äldre bestämmelser tillämpas.

11.23 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

4 kap.

1 §

Ändringen är föranledd av att de bestämmelser om anmälningsskyldighet och säkerhet som tidigare fanns i 4 kap. 1 § fjärde stycket lagen om skatt på energi numer återfinns i 4 kap. 11 § nämnda lag (prop. 1998/99:127, 1999/2000:SkU3, rskr. 1999/2000:64, SFS:1999:1070).

11.24 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

1 §

Ändringen i *andra stycket* innebär att även beskattade varor får säljas i en exportbutik.

I *tredje stycket* klargörs att kravet på att den som bedriver verksamhet i en exportbutik skall vara godkänd upplagshavare enligt nyss nämnda lagar endast gäller om alkohol- eller tobaksvaror skall säljas i butiken. Den som enbart säljer beskattade varor behöver självfallet inte vara godkänd upplagshavare. Det bör dock påpekas att beskattade alkoholvaror endast får säljas av Systembolaget.

3 §

Ändringen är föranledd av att det föreslås bli tillåtet att i exportbutiker även sälja beskattade varor till EU-resenärer.

11.25 Förslaget till lag om upphävande av vissa lagar om lagerskatt på bränslen

Det rör sig om fyra s.k. lagerskatter på energiområdet. En lagerskatt är en särskild skatt som tas ut på vad de skattskyldiga har i lager ett visst datum och som efter detta datum i princip har spelat ut sin roll. Lagarna bör därför upphävas. Lagarna skall dock fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 2000.

11.26 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt

Ansökan om kompensation enligt skulle ha getts in före utgången av september 1995. Lagen har alltså numer spelat ut sin roll och bör därför upphävas.

Alternativ 1

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1999:445) om exportbutiker skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringen får bevilja flygplatshållare tillstånd att inrätta exportbutik på flygplats.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde. *Annan försäljning får inte ske i en exportbutik.*

Verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde.

Om alkohol- och tobaksvaror skall säljas i en exportbutik skall verksamheten bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall i sådana fall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

3 §

Försäljningen får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

Försäljning av obeskattade gemenskapsvaror till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktnobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin, två liter starköl, och
3. parfym, luktvatten och andra kosmetiska preparat samt choklad- och konfektyrvaror och andra tobaksvaror än sådana som anges ovan.

Till den som avreser med bestämmelseort i Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad resande får införa tullfritt till det landet.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 1

Vid tillämpning av första stycket förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent, samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl,
starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,

cigarill: cigarrer med en högsta vikt av 3 gram per styck.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

9 §

En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om

1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,
2. direkt utförsel av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,

3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförsel till en plats utanför EG,

4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,

4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana livsmedel eller livsmedelstillsatser som anges i livsmedelslagen (1971:511), dock inte punkt-skattepliktiga varor,

5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för konsumtion ombord,

6. *varan* levereras för försäljning eller försäljs i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker,

6. *vara* som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker levereras för försäljning i sådan butik,

6 a. fråga är om sådan försäljning som avses i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker,

7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnförteckning,

8. varan levereras för en sådan utländsk företagares räkning som inte är skattskyldig för omsättningen och leveransen görs inom ramen för ett garantiåtagande som företagaren gjort, eller

9. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och

b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge eller på Åland anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om 1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänförs till ersättningen och 2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan

eller varorna till Norge eller till Åland och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

En leverans av varor till fartyg på linjer mellan Sverige och Norge eller mellan Sverige och Åland skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen begränsas på det sätt som anges för proviantering i 5 och 6 §§ lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En leverans som avses i första stycket 4 av punktskattepliktiga varor skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen uppfyller de villkor som gäller för proviantering i 7–9 §§ lagen om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En försäljning som avses i första stycket 6 skall anses som en omsättning utomlands endast om försäljningen uppfyller de villkor som gäller enligt 3 § lagen om exportbutiker.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Frihet från mervärdesskatt vid import skall medges för

1. varor som levereras till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för sådana ändamål som medför att skatt inte skall tas ut enligt 5 kap. 9 § första stycket 4, 4 a och 5 mervärdesskattelagen (1994:200), och

2. varor som levereras för försäljning i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker.

2. varor som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker som levereras för försäljning i sådan butik.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1999:445) om exportbutiker skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Regeringen får bevilja flygplatshållare tillstånd att inrätta exportbutik på flygplats.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde. *Annan försäljning får inte ske i en exportbutik.*

Verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. *Exportbutiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.*

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde.

Om alkohol- och tobaksvaror skall säljas i en exportbutik skall verksamheten bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

3 §

Försäljningen får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktnobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin, två liter starköl, och
3. parfym, luktvatten och andra kosmetiska preparat samt choklad- och konfektyrvaror och andra tobaksvaror än sådana som anges ovan.

Till den som avreser med bestämmelseort i Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad resande får införa tullfritt till det landet.

Vid tillämpning av första stycket förstås med *spritdryck*: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent, samt mousserande vin,

Försäljning av obeskattade gemenskapsvaror till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl, Prop. 1999/2000:105
Bilaga 1
starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent,
cigarill: cigarrer med en högsta vikt av 3 gram per styck.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

9 §

En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om

1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,
2. direkt utförsel av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,

3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförsel till en plats utanför EG,

4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,

4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana livsmedel eller livsmedelstillsatser som anges i livsmedelslagen (1971:511), dock inte punktskattepliktiga varor,

5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för konsumtion ombord,

6. varan levereras för försäljning eller försäljs i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker,

7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnförteckning,

8. varan levereras för en sådan utländsk företagares räkning som inte är skattskyldig för omsättningen och leveransen görs inom ramen för ett garantiåtagande som företagaren gjort, eller

9. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och

b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge eller på Åland anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om 1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänförs till ersättningen och 2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge eller till Åland och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

En leverans av varor till fartyg på linjer mellan Sverige och Norge eller mellan Sverige och Åland skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen begränsas på det sätt som anges för proviantering i 5 och 6 §§ lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En leverans som avses i första stycket 4 av punktskattepliktiga varor skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen uppfyller de villkor som gäller för proviantering i 7–9 §§ lagen om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En försäljning som avses i första stycket 6 skall anses som en omsättning utomlands endast om försäljningen uppfyller de villkor som gäller enligt 3 § lagen om exportbutiker.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Frihet från mervärdesskatt vid import skall medges för

1. varor som levereras till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för sådana ändamål som medför att skatt inte skall tas ut enligt 5 kap. 9 § första stycket 4, 4 a och 5 mervärdesskattelagen (1994:200), och

2. varor som levereras för försäljning i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker.

Frihet från mervärdesskatt vid import skall medges för varor som levereras till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för sådana ändamål som medför att skatt inte skall tas ut enligt 5 kap. 9 § första stycket 4, 4 a och 5 mervärdesskattelagen (1994:200).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Förteckning över remissinstanser beträffande promemorian Justeringar i regelsystemet för exportbutiker

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 2

Efter remiss har följande lämnat yttrande över promemorians förslag: Alkoholinspektionen, Luftfartsverket, Riksskatteverket, Inflight Service, Kristianstad Airport, SAAB (Linköpings Flygplats), SAS Trading, Stockholm Skavsta Airport, Västerås Flygplats, Växjö Flygplats och Örebro läns Flygplats.

Stiftelsen Idre Flygplats har inte hörsammat remissen.

Förteckning över remissinstanser beträffande promemorian Skattefrihet för provianterade varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 3

Efter remiss har följande lämnat yttrande över promemorians förslag: Riksskatteverket, Tullverket, Sveriges Redarförening, Sveriges Skeppshandlarförbund, Margell Shipping Service.

Gate Gourmet Stockholm, Inflight Service och SAS har inte hörsammat remissen.

Lagförslaget i promemorian Skatt på termisk effekt vid kärnkraftsreaktorer

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 4

Förslag till lag om skatt på termisk effekt vid kärnkraftsreaktorer

Häri genom föreskrivs följande.

1 § Skatt (effektskatt) skall betalas till staten enligt denna lag för den högsta tillåtna termiska effekten i en kärnkraftsreaktor.

2 § Effektskatt skall betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor.

Effektskatten utgör för varje kalendermånad 4 285 kronor per megawatt av den termiska effekten i kärnkraftsreaktorn.

3 § Skattskyldig är den som har tillstånd att inneha och driva kärnkraftsreaktorer.

Den som är skattskyldig skall vara registrerad hos beskattningmyndigheten.

4 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

5 § I en deklaration som avser effektskatt får avdrag göras med 141 kronor per megawatt av den termiska effekten för varje kalenderdygn som reaktorn varit ur drift.

Avdrag enligt första stycket medges endast om den sammanhängande tid som reaktorn varit ur drift överstiger 180 dygn.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998. Genom lagen upphävs lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

2. Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet av den nya lagen.

Förteckning över remissinstanser till Trafikbeskattningsutredningens delbetänkande Bilen, miljön och säkerheten (SOU 1997:126) och slutbetänkande Bilen, miljön och säkerheten (SOU 1999:62)

Följande remissinstanser har lämnat yttrande över trafikbeskattningsutredningens betänkanden: AB Svensk Bilprovning, Riksorganisationen Bilfront, Bilindustriföreningen, Buss och Samhälle, Club MC-veteranerna, Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund, Försvarets Motorklubb, Gold Wing Club Sweden, Gröna Bilister, Högskolan Dalarna, Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, Industriförbundet, Institutet för Transportforskning, Konsumentverket, Kungliga Automobilklubben, Lantbrukarnas Riksförbund, Linköpings universitet, Länsstyrelsen i Skåne Län, Länsstyrelsen i Örebro Län, Länstrafiken i Jämtlands Län, Länstrafiken Norrbotten, Moped- och Motorcykelbranschens Riksförbund, Motorbranschens Riksförbund, Motorförarnas Helnykterhetsförbund, Motorhistoriska Riksförbundet, Motormännens Riksförbund, MC-sällskapet STRIX, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, Naturvårdsverket, OK-Bilisterna, Paul Wirkstedt, Rikspolisstyrelsen, Riksskatteverket, Skattemyndigheten i Örebro, Släpvagnsbranschens Riksförbund, SMC Senior, Statens Institut för KommunikationsAnalys, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Naturskyddsföreningen, Svensk Handel, Svenska Kommunförbundet, Svenska Lokaltrafikföreningen, Svenska Petroleum Institutet, Svenska Taxiförbundet, Svenska motorcykel- och snöskoterförbundet, Svenska Vägföreningen, Svenska Åkeriförbundet, Sveriges Bilskrotares Riksförbund, Sveriges Kvinnliga Bilkårens Riksförbund, Sveriges Motorcykelhandlars Riksförbund, Sveriges Motorcyklister Centralorganisation, Sveriges Transportindustriförbundet, Särskilda skattekontoret i Ludvika, Tullverket, Umeå Universitet, Volvo AB, Womens International Motorcycle Association, Väg- och transportforskningsinstitutet samt Vägverket.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle men avstått från att yttra sig över betänkandena: AB Storstockholms Lokaltrafik, ASG AB, Bilspedition AB, Gotthard Nilsson AB, Göteborgsregionens Lokaltrafik, Göteborgs universitet, Handelshögskolan i Stockholm, Institutet för vatten och luftvårdsforskning, Linjebuss AB, Länsstyrelsen i Stockholm, SAAB Automobile AB, Scania AB, Stena Bilfragmentering, Svenska Fordonskomponentgruppen och Swebus AB.

1 Förslag till lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Skatt (effektskatt) skall betalas till staten enligt denna lag för den termiska effekten i en kärnkraftsreaktor.

2 § Effektskatt skall betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor.

Effektskatten utgör för varje kalendermånad 5 514 kronor per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktorn. Om den högsta tillåtna termiska effekten inte har fastställts får beskattningsmyndigheten uppskatta effekten efter vad som kan anses skäligt.

3 § Skattskyldig är den som har tillstånd att inneha och driva en kärnkraftsreaktor.

Den som är skattskyldig skall vara registrerad hos beskattningsmyndigheten.

4 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

5 § I deklaration får avdrag få göras med 181 kronor per megawatt av den termiska effekten för varje kalenderdygn under vilket reaktorn har varit ur drift.

Avdrag enligt första stycket medges endast om reaktorn har varit ur drift under en sammanhängande tidsperiod av mer än 90 kalenderdygn. Avdrag får dock endast göras för det antal dygn som överstiger 90.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Genom lagen upphävs lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

2. Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet av den nya lagen.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 5 §§, 3 kap. 6 a och 16 §§, 5 kap. 5 § samt 8 kap. 1, 6, 8 och 9 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. *lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild skatt för oljeprodukter och kol, bilskrotningenslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier, lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel, lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel, lagen (1988:1567) om miljöskatt*

Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. *lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, bilskrotningenslagen (1975:343), lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel, lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel, 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus, lagen (1999:673) om skatt på avfall, lagen (2000:000) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.*

¹ Senaste lydelse 1999:674.

på inrikes flygtrafik, lagen (1990:582) om koldioxidskatt, lagen (1990:587) om svavelskatt, 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen (1990:662) om skatt på vissa premiebetalningar, lagen (1990:1087) om lagerskatt på vissa oljeprodukter, lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m., lagen (1991:1482) om lotteriskatt, lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m., lagen (1992:1479) om lagerskatt på viss bensin, lagen (1992:1438) om dieseloljeskatt och användning av vissa oljeprodukter, lagen (1992:1439) om lagerskatt på dieselolja, lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt, lagen (1994:1776) om skatt på energi, lagen (1995:1132) om lagerskatt på dieselolja för förbrukning i vissa motordrivna fordon, lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus, lagen (1999:673) om skatt på avfall.

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1990:616) om införande av lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m., lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter, lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium.

2. lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium, lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter.

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (beskattningsmyndighet) är

1. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 1, <i>Skattemyndigheten i Gävle</i>, 2. när det gäller lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område, <i>fiskeriverket</i> samt när det gäller övriga författningar i 1 § första stycket 2, <i>statens jordbruksverk</i>, med undantag för de fall då <i>Skattemyndigheten i Gävle</i> förordnats till beskattningsmyndighet enligt lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m. m.	1. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 1, <i>Riksskatteverket</i>, 2. när det gäller författningar i 1 § första stycket 2, <i>Statens jordbruksverk</i>.

3 kap.

6 a §³

Uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för skattekontroll skall på beskattningsmyndighetens begäran tillhandahållas denna

Uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för skattekontroll skall på beskattningsmyndighetens begäran *eller på begäran av myndighet som anges i 3 kap. 16 §* tillhandahållas denna

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av beskattningsmyndigheten beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av beskattningsmyndigheten *eller myndighet som anges i 3 kap. 16 §* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

16 §⁴

Skattemyndigheten i Gävle får *uppdra åt* Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i

Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg

² Senaste lydelse 1998:236.

³ Senaste lydelse 1998:507.

⁴ Senaste lydelse 1998:236.

Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om uppgiftsskyldighet enligt 5 § eller skatterevision enligt 3 kap. i dess ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 3 kap. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

eller Skattemyndigheten i Malmö får fatta beslut om uppgiftsskyldighet enligt 5 § eller besluta och genomföra skatterevision enligt 3 kap. i Riksskatteverkets ställe.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

5 kap.

5 §⁵

Om ett beskattningsbeslut överklagats, den skattskyldige begärt omprövning, *Riksskatteverket ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor* eller det i andra fall kan antas att skatten kommer att sättas ned, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med att betala skatten. Bestämmelserna i 17 kap. 2, 3, 9 och 11 §§ skattebetalningslagen (1997:483) gäller då i tillämpliga delar.

Om ett beskattningsbeslut överklagats, den skattskyldige begärt omprövning eller det i andra fall kan antas att skatten kommer att sättas ned, kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med att betala skatten. Bestämmelserna i 17 kap. 2, 3, 9 och 11 §§ skattebetalningslagen (1997:483) gäller då i tillämpliga delar.

8 kap.

1 §⁶

Beskattningsmyndighetens beskattningsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen samt beslut om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, om uppdelning av skattebetalning, om återbetalning av skatt och om att avvisa en begäran om omprövning av beskattningsbeslut eller att avvisa ett överklagande får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och, i fråga om skatter och avgifter enligt 1 kap. 1 § första stycket 1, av Riksskatteverket samt, i övriga fall, av det allmänna ombudet.

Beskattningsmyndighetens beskattningsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen samt beslut om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, om uppdelning av skattebetalning, om återbetalning av skatt och om att avvisa en begäran om omprövning av beskattningsbeslut eller att avvisa ett överklagande får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige och, i fråga om avgifter enligt 1 kap. 1 § första stycket 2, av det allmänna ombudet.

⁵ Senaste lydelse 1998:190.

⁶ Senaste lydelse 1998:190.

Riksskatteverkets beslut i fråga som avses i första stycket överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

Beslut om skatterevision och föreläggande av vite får inte överklagas.

Skattemyndighetens övriga beslut enligt denna lag överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Riksskatteverkets övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

6§⁷

Överklagande av *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av beskattningsmyndigheten eller efter sådan tid men inom två månader från den dag det överklagade beslutet meddelades.

Överklagande av det allmänna ombudet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av beskattningsmyndigheten eller efter sådan tid men inom två månader från den dag det överklagade beslutet meddelades.

Överklagas ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning och yrkas ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades.

Om *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet har överklagat ett beskattningsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beskattningsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

8 §⁸

Ett beslut av länsrätten om utdömande av vite får överklagas hos kammarrätten av den som har förpliktats utge vitet och av *Riksskatteverket* eller det allmänna ombudet.

Ett beslut av länsrätten om utdömande av vite får överklagas hos kammarrätten av den som har förpliktats utge vitet och av det allmänna ombudet.

Överklagande av länsrättens beslut om anstånd med att lämna deklARATION eller betala skatt får prövas av kammarrätten endast om den har meddelat prövningstillstånd.

9 §⁹

Bestämmelserna i 6 kap. 10, 13, 14 samt 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om Riksskatteverket skall i tillämpliga fall gälla det allmänna ombudet. I

Bestämmelserna i 6 kap. 10, 13, 14 samt 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om Riksskatteverket skall i tillämpliga fall gälla det allmänna ombudet.

⁷ Senaste lydelse 1993:463.

⁸ Senaste lydelse 1994:474.

⁹ Senaste lydelse 1995:620.

fråga om skatter och avgifter enligt 1 kap. 1 § första stycket 1 gäller dessutom 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ taxeringslagen i tillämpliga delar.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.
 3. Överklagas ett beslut som avses i 8 kap. 1 § tredje stycket i dess äldre lydelse gäller äldre bestämmelser.
 4. De äldre lydelseerna av 1 kap. 1 § och 5 § 2 gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 6, 24 och 29 §§ kupongskattelagen (1970:624) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ärende om kupongskatt prövas av *Skattemyndigheten i Gävle*. Riksskatteverket *leder och har det övergripande ansvaret för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag*.

Ärende om kupongskatt prövas av *Riksskatteverket*.

24 §²

För kontroll av kupongskatten kan *beskattningsmyndigheten eller Riksskatteverket* meddela beslut om skatterevision hos aktiebolag. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

För kontroll av kupongskatten kan Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos aktiebolag. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

29 §³

Beslut av beskattningsmyndighet eller skattemyndighet enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos *länsrätten av, förutom* den som beslutet rör, *Riksskatteverket*. Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Beslut av beskattningsmyndighet eller skattemyndighet enligt denna lag utom i fråga om vite får överklagas hos *Länsrätten i Dalarnas län av* den som beslutet rör. Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Beskattningsmyndighetens beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse 1998:242.

² Senaste lydelse 1993:463.

³ Senaste lydelse 1993:463

Härigenom föreskrivs att 32 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §¹

Beslut enligt 10 § första stycket eller 24 § andra eller tredje stycket får överklagas *hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas. Beslut enligt 9 a § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.*

Beslut enligt 10 § första stycket eller 24 § andra eller tredje stycket får *inte* överklagas. Beslut enligt 9 a § får överklagas hos *länsrätten i Dalarnas län.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser tillämpas på beslut som meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1998:597.

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1972:435) om överlastavgift skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Bestämmelserna i 3 kap. 7–15 d §§ samt 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter får tillämpas även för att inhämta upplysningar till ledning för beslut om överlastavgift. Beslut att upplysning skall inhämtas får fattas, utom av länsstyrelsen, av Riksskatteverket efter samråd med länsstyrelsen. *Det som sägs i 3 kap. 13, 14 och 15 a §§ nämnda lag om beskattningsmyndigheten skall i sådant fall i stället gälla Riksskatteverket.*

Bestämmelserna i 3 kap. 7–15 d §§ samt 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter får tillämpas även för att inhämta upplysningar till ledning för beslut om överlastavgift. Beslut att upplysning skall inhämtas får fattas, utom av länsstyrelsen, av Riksskatteverket efter samråd med länsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1995:1203.

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1972:820) om skatt på spel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §¹

Beslut av beskattningsmyndigheten enligt 5 § första stycket eller 11 § får överklagas *hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.*

Beslut av beskattningsmyndigheten enligt 5 § första stycket eller 11 § får *inte* överklagas.

Denna lag träder ikraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser tillämpas på beslut som meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1994:1003.

Härigenom föreskrivs att 8 d och 9 §§ lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 d §²

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 8 b § eller revision enligt 8 c § i dess ställe.

Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö får fatta beslut om föreläggande enligt 8 b § eller *besluta och genomföra* revision enligt 8 c § i *beskattningsmyndighetens* ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 8 b och 8 c §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

9 §³

Beslut enligt 8 b och 8 c §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*.

Beslut enligt 8 b och 8 c §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos *Länsrätten i Dalarnas län*.

Riksskatteverket får överklaga beslut som avses i första stycket andra meningen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Lagen omtryckt 1995:616.

² Senaste lydelse 1998:1676.

³ Senaste lydelse 1998:1676.

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonsskattelagen (1988:327)
dels att 14 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 14 b och 14 c §§, av
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §⁸

För en personbil som hör hemma i en kommun som anges i bilaga 2 till denna lag skall fordonsskatt betalas *enligt bilaga 1* endast till den del fordonsskatten för år räknat överstiger 384 kronor.

En personbil anses höra hemma i den kommun där den skattskyldige har sin adress enligt bilregistret vid den tidpunkt som anges i 16 § första eller andra stycket eller vid ingången av den tid som anges i 16 § tredje stycket. Saknas sådan adress gäller i stället den adress som borde vara antecknad i bilregistret.

Första stycket tillämpas endast i samband med att fordonsskatt skall betalas enligt vad som i övrigt gäller enligt denna lag.

14 b §

Om skatteplikt inträder för första gången under år 2000 för

1. personbil eller buss med en tjänstevikt av högst 2 470 kilogram, eller

2. lastbil med en tjänstevikt av högst 1 275 kilogram

som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen (1986:1386), skall ett belopp om 3 500 kronor avräknas från fordonsskatten. Om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 skall i stället ett belopp om 1 500 kronor avräknas.

Belopp som avses i första stycket avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2005.

⁸ Senaste lydelse 1992:1440.

Om skatteplikt inträder för första gången under år 2001 för

1. personbil eller buss med en tjänstevikt överstigande 2 470 kilogram men med en högsta totalvikt om 3 500 kilogram, eller

2. lastbil med en tjänstevikt överstigande 1 275 kilogram men med en högsta totalvikt om 3 500 kilogram

som uppfyller kraven för miljöklass 1 enligt 2 a § bilavgaslagen, skall ett belopp om 3 500 kronor avräknas från fordonsskatten. Om skatteplikt inträder för första gången under år 2002 skall i stället ett belopp om 1 500 kronor avräknas.

Belopp som avses i första stycket avräknas efter hand vid påförandet av fordonsskatt, dock längst till och med den 31 december 2006.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Bestämmelserna i 14 b § tillämpas på bilar som blir skattepliktiga första gången från och med den 1 januari 2000. För dessa bilar återbetalas erlagd fordonsskatt för perioden 1 januari–30 juni 2000 till den som är skattskyldig när lagen träder i kraft, med avdrag för belopp som under denna period återbetalats på grund av avställning och avregistrering. Understiger detta belopp 100 kronor skall ingen återbetalning ske.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

dels att i 6–9 och 11 §§¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 4, 12 och 13 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ärenden om skatt enligt denna lag prövas av *Skattemyndigheten i Gävle*.

Riksskatteverket leder och har det övergripande ansvaret för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag.

4 §²

Ärenden om skatt enligt denna lag prövas av *Riksskatteverket*.

12 §³

För kontroll beträffande skatten kan *skattemyndigheten* eller Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos banken. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

För kontroll beträffande skatten kan Riksskatteverket meddela beslut om skatterevision hos banken. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

13 §⁴

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos *länsrätten* av den skattskyldige, banken eller *Riksskatteverket*. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Beskattningsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos *Länsrätten i Dalarnas län* av den skattskyldige och banken. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

¹ Senaste lydelse av

6 § 1998:248.

7 § 1998:248.

8 § 1998:248.

9 § 1998:248.

11 § 1998:248.

² Senaste lydelse 1998:248.

³ Senaste lydelse 1993:464.

⁴ Senaste lydelse 1993:464.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

dels att 11 §¹ skall upphöra att gälla,

dels att i 10 och 23 §§² orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 21 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §³

Den skattskyldige, den som är redovisningsskyldig enligt 14 § och Riksskatteverket får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Den skattskyldige och den som är redovisningsskyldig enligt 14 § får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos Länsrätten i Dalarnas län.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse 1993:466.

² Senaste lydelse av 10 § 1998:253.

23 § 1998:696.

³ Senaste lydelse 1993:466.

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200) dels att i 3 kap. 26 a §, 12 kap. 1 a och 2 §§ samt 19 kap. 1 och 6 §§¹ orden ”Skattemyndigheten i Gävle” skall bytas ut mot ”Riksskatteverket”,

dels att 5 kap. 9 §, 9 c kap. 8 § och 20 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

9 §²

En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om

1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,
2. direkt utförsel av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,
3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförsel till en plats utanför EG,
4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,
 - 4 a. varan levereras till ett fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för försäljning ombord och avser sådana livsmedel eller livsmedelstillsatser som anges i livsmedelslagen (1971:511), dock inte punkt-skattepliktiga varor,
 5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för konsumtion ombord,
 6. *varan levereras för försäljning eller försäljs i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker,*
 6. *det är fråga om en leverans av en vara som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker för försäljning i en sådan butik,*
 - 6 a. *det är fråga om en sådan försäljning som avses i 1 § andra stycket lagen om exportbutiker,*
 7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnförteckning,
 8. varan levereras för en sådan utländsk företagares räkning som inte är skattskyldig för omsättningen och leveransen görs inom ramen för ett garantiåtagande som företagaren gjort, eller

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 26 a § 1998:255.
12 kap. 1 a § 1998:255.
12 kap. 2 § 1998:1675.
19 kap. 1 § 1998:255.
19 kap. 6 § 1998:255.

² Senaste lydelse 1999:450.

9. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att

- a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och
- b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge eller på Åland anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om

1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänför sig till ersättningen och

2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge eller till Åland och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

En leverans av varor till fartyg på linjer mellan Sverige och Norge eller mellan Sverige och Åland skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen begränsas på det sätt som anges för proviantering i 5 och 6 §§ lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En leverans som avses i första stycket 4 av punktskattepliktiga varor skall anses som en omsättning utomlands endast om leveransen uppfyller de villkor som gäller för proviantering i 7–9 §§ lagen om proviantering av fartyg och luftfartyg.

En försäljning som avses i första stycket 6 skall anses som en omsättning utomlands endast om försäljningen uppfyller de villkor som gäller enligt 3 § lagen om exportbutiker.

9 c kap. 8 §³

Frågor om godkännande av upplagshavare och av skatteupplag prövas av *skattemyndigheten* på särskild ansökan.

Godkännande av upplagshavare eller av skatteupplag får återkallas av *skattemyndigheten*, om förutsättningarna för godkännande inte längre finns.

Frågor om godkännande av upplagshavare och av skatteupplag prövas av *Riksskatteverket* på särskild ansökan.

Godkännande av upplagshavare eller av skatteupplag får återkallas av *Riksskatteverket*, om förutsättningarna för godkännande inte längre finns.

³ Senaste lydelse 1995:1286.

20 kap.

1 §⁴

Prop. 1999/2000:105

Bilaga 6

Vid överklagande av beslut enligt denna lag, med undantag för överklagande enligt andra stycket, gäller bestämmelserna i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut som *Skattemyndigheten i Gävle* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, om godkännande enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som en skattemyndighet fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § eller om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § fjärde stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 9 c kap. 7 § eller 8 § andra stycket eller 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av Riksskatteverket. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

Beslut som *Riksskatteverket* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, om godkännande enligt 9 c kap. 7 § eller om återkallelse av sådant godkännande enligt 9 c kap. 8 § andra stycket, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som en skattemyndighet fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § eller om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § fjärde stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt detta stycke skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av Riksskatteverket. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2. Vid överklagande av beslut som meddelats av Skattemyndigheten i Gävle enligt äldre bestämmelser skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

⁴ Lydelse enligt prop. 1999/2000:58.

3. Den äldre lydelsen av 5 kap. 9 § gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Frihet från mervärdesskatt vid import skall medges för

1. varor som levereras till fartyg eller luftfartyg i utrikes trafik för sådana ändamål som medför att skatt inte skall tas ut enligt 5 kap. 9 § första stycket 4, 4 a och 5 mervärdesskattelagen (1994:200), och

2. varor som levereras för försäljning i en sådan butik som avses i lagen (1999:445) om exportbutiker.

2. varor som avses i 3 § lagen (1999:445) om exportbutiker som levereras för försäljning i sådan butik.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1563) om tobaksskatt dels att 4, 31 c och 35 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 9 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Cigaretter får inte tillhandahållas för försäljning annat än i originalförpackning försedd med särskild märkning med uppgift om detaljhandelspriset.

Föreslagen lydelse

4 §

Cigaretter får inte tillhandahållas för försäljning annat än i originalförpackning försedd med särskild märkning med uppgift om detaljhandelspriset. *Detta gäller dock inte cigaretter som upplagshavare tillhandahåller för försäljning i exportbutik enligt lagen (1999:445) om exportbutiker.*

9 b §

Skattskyldighet enligt 9 § första stycket 7 föreligger inte för varor som förvärvats skattefritt enligt 31 e § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.

31 c §¹

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller revision enligt 31 b § i dess ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 31 a och 31 b §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö får fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller besluta och genomföra revision enligt 31 b § i beskattningsmyndighetens ställe.

35 §²

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut

¹ Senaste lydelse 1998:1678.

² Senaste lydelse 1998:1678.

enligt denna lag får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol* av den skattskyldige, sökanden, säljare som avses i 5 § och *Riksskatteverket*.

Om en skattskyldig, sökande eller säljare som avses i 5 § överklagar beslut enligt denna lag, förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

enligt denna lag får överklagas hos *Länsrätten i Dalarnas län* av den skattskyldige, sökanden och säljare som avses i 5 §.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.
 3. De nya bestämmelserna i 9 b § gäller inte för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1564) om alkoholskatt dels att 31 c § och 35 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 8 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 b §

Skattskyldighet enligt 8 § första stycket 8 föreligger inte för varor som förvärvats skattefritt enligt 31 e § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure.

31 c §¹

Skattemyndigheten i Gävle får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller revision enligt 31 b § i dess ställe.

Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö får fatta beslut om föreläggande enligt 31 a § eller besluta och genomföra revision enligt 31 b § i beskattningsmyndighetens ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 31 a och 31 b §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

35 §²

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige, sökanden och Riksskatteverket.

Beslut enligt 31 a och 31 b §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län av den skattskyldige och sökanden.

Om en skattskyldig eller sökande överklagar beslut enligt första stycket, förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1998:1679.

² Senaste lydelse 1998:1679.

2. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6
3. De nya bestämmelserna i 8 b § gäller inte för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel¹

dels att i 4 §² orden "Skattemyndigheten i Gävle" skall bytas ut mot "Riksskatteverket",

dels att 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §³

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Riksskatteverket får överklaga beslut enligt denna lag. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagas beslut enligt denna lag av annan än Riksskatteverket förs det allmännas talan av beskattningsmyndigheten.

Riksskatteverket får från beskattningsmyndigheten ta över uppgiften att i allmän förvaltningsdomstol föra det allmännas talan i visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Om det överklagade beslutet meddelats av Riksskatteverket överklagas beslutet hos Länsrätten i Dalarnas län.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som meddelats av Tullverket enligt denna lag får överklagas av Riksskatteverket.

Denna lag träder i kraft en 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:1329.

² Senaste lydelse 1998:508.

³ Senaste lydelse 1998:508.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 a och 4 §§ samt 12 kap. 8 § alkohollagen (1994:1738) skall ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 a §¹

För tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna för marknadsföring i 4 kap. 8–11 och 13 §§ finns särskilda regler i marknadsföringslagen (1995:450). Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 8–11 §§ gentemot den som har serveringstillstånd får, i fråga om marknadsföring på serveringsställen, utövas också av kommunen. För kommunens tillsyn gäller inte 4 kap. 12 §.

Beskattningsmyndigheten (*Skattemyndigheten i Gävle*) utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §. *Beskattningsmyndigheten får uppdra åt Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö att utöva tillsyn i dess ställe.*

Beskattningsmyndigheten (*Riksskatteverket*) utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §. *Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö får utöva tillsyn i beskattningsmyndighetens ställe.*

4 §²

Om en tillsynsmyndighet begär det skall en tillståndshavare lämna tillträde till driftsställe med tillhörande lokaler och tillhandahålla handlingar som rör verksamheten samt utan ersättning hjälpa till vid tillsynen, lämna varuprover som behövs och redovisa uppgifter om verksamhetens omfattning och utveckling.

Vad som sägs i första stycket gäller även i förhållande mellan den som är berättigad att bedriva partihandel enligt 4 kap. 1 § första stycket och *skattemyndighet* som anges i 1 a § andra stycket.

Vad som sägs i första stycket gäller även i förhållande mellan den som är berättigad att bedriva partihandel enligt 4 kap. 1 § första stycket och *myndighet* som anges i 1 a § andra stycket.

¹ Senaste lydelse 1999:1001.

² Senaste lydelse 1999:1001.

Nuvarande lydelse

Uppgifter i registret får lämnas ut på medium för automatisk databehandling för de ändamål och i den utsträckning som anges nedan till följande mottagare

Mottagare	Uppgifter	Ändamål
Polismyndighet	Uppgift om misstanke om brott enligt denna lag	Utredning och lagföring
<i>Skattemyndighet och Tullverket</i>	Uppgift om verksamhet som omfattas av denna lag	Beskattning eller påförande av tull

Föreslagen lydelse

Uppgifter i registret får lämnas ut på medium för automatiskdatabehandling för de ändamål och i den utsträckning som anges nedan till följande mottagare

Mottagare	Uppgifter	Ändamål
Polismyndighet	Uppgift om misstanke om brott enligt denna lag	Utredning och lagföring
<i>Skattemyndighet, Riksskatteverket och Tullverket</i>	Uppgift om verksamhet som omfattas av denna lag	Beskattning eller påförande av tull

Denna lag träder ikraft den 1 juli 2000.

³ Senaste lydelse 1994:430.

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 15 § och 12 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

15 §¹

Skattemyndigheten i Gävle får *uppdra åt* Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö *att* fatta beslut om föreläggande enligt 13 § eller revision enligt 14 § i *dess* ställe.

Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheten har enligt 13 och 14 §§. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars skattemyndigheten har.

Skattemyndigheten i Gävle, Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Malmö får fatta beslut om föreläggande enligt 13 § eller *besluta och genomföra* revision enligt 14 § i *beskattningsmyndighetens* ställe .

12 kap.

1 §²

Beslut enligt 9 kap. 13 och 14 §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol* av den skattskyldige, sökanden och *Riksskatteverket*.

Om en skattskyldig eller en sökande överklagar ett beslut enligt första stycket förs det allmännas talan av Riksskatteverket.

Beslut enligt 9 kap. 13 och 14 §§ får inte överklagas. Övriga beslut enligt denna lag får överklagas hos *Länsrätten i Dalarnas län* av den skattskyldige och av sökanden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

2. Vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.

¹ Senaste lydelse 1998:1680.

² Senaste lydelse 1998:1680.

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)
dels att i 2 kap. 4 § och 10 kap. 32 §¹ orden ”Skattemyndigheten i
Gävle” och ordet ”skattemyndigheten” skall bytas ut mot
”Riksskatteverket”,

dels att 22 kap. 1 § skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

1 §²

Beslut av skattemyndigheten eller Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skattemyndighetens beslut får, utom i de fall som avses i andra stycket, överklagas också av Riksskatteverket.

Skattemyndighetens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av Riksskatteverket skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Riksskatteverkets beslut enligt 2 kap. 4 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av
2 kap. 4 § 1998:232.

10 kap. 32 § 1998:232.

² Senaste lydelse 1998:681.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

dels att 11, 17 och 23 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 17 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

För motorfordon eller ledad motorfordonskombination med högst tre axlar tas vägavgiften ut med 6 314 kronor per år, 631 kronor per månad, 168 kronor per vecka och 50 kronor per dag. För motorfordon eller ledad motorfordonskombination med fyra eller flera axlar tas vägavgiften ut med 10 524 kronor per år, 1 052 kronor per månad, 277 kronor per vecka och 50 kronor per dag.

För svenskt fordon med draganordning bestäms vägavgiften efter det största möjliga antalet axlar och den högsta totalvikten som fordonskombinationen kan ha.

För fordon registrerade i Grekland skall vägavgiften sättas ned med 50 procent under förutsättning att vägavgiftsbevis som anges i 20 § köps före den 1 juli 2002.

17 §

Vägavgift skall betalas tillbaka om

1. avgiftsplikt upphör för ett fordon under tid för vilken vägavgift har betalats, eller
2. ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift skall tas ut med annat belopp.

En förutsättning för återbetalning är att vägavgiftsbeviset ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats.

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *vägavgiftsbeviset kom in till beskattningsmyndigheten*. Från det belopp som skall återbetalas dras en avgift på 210 kronor.

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *avgiftsplikten upphörde*. Från det belopp som skall återbetalas dras en avgift på 210 kronor.

I fall som avses i första stycket 2 återbetalas överskjutande belopp till

den som var avgiftsskyldig när registreringsbesiktning skedde. Återbetalning skall ske med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från den dag registreringsbesiktning skedde.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

17 a §

Har avgiftsplikten upphört innan avgiften är betald eller har ett fordons beskaffenhet ändrats så att vägavgift skall tas ut med annat belopp får avgiften sättas ned.

Beslut enligt första stycket fattas genom automatisk databehandling på grundval av uppgifter i bilregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § tredje och fjärde styckena.

Om avgiften sätts ned på grund av att avgiftsplikten har upphört skall en administrationsavgift tas ut motsvarande den administrationsavgift som dras vid återbetalning enligt 17 § tredje stycket.

23 §

De belopp i svenska kronor som anges i 11, 17 och 22 §§ omräknas per den 1 januari varje kalenderår. Beloppen i svenska kronor motsvarar de belopp i *ecu* som anges i artikel 8 och 10 i det i 21 § nämnda avtalet.

Omräkning sker enligt den kurs i svenska kronor av *ecu* som gällde den första vardagen i oktober året innan och som offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Om ett belopp som beräknas för ett visst år före avrundning avviker från föregående års belopp med mindre än 5 procent eller 5 *ecu*, skall föregående års belopp fortsätta att gälla.

Regeringen fastställer före november månads utgång de omräknade belopp som enligt denna lag skall tas ut under påföljande kalenderår. Beloppen avrundas nedåt.

De belopp i svenska kronor som anges i 11, 17 och 22 §§ omräknas per den 1 januari varje kalenderår. Beloppen i svenska kronor motsvarar de belopp i *euro* som anges i artikel 8 och 10 i det i 21 § nämnda avtalet.

Omräkning sker enligt den kurs i svenska kronor av *euro* som gällde den första vardagen i oktober året innan och som offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Om ett belopp som beräknas för ett visst år före avrundning avviker från föregående års belopp med mindre än 5 procent eller 5 *euro*, skall föregående års belopp fortsätta att gälla.

2. Vid återbetalning enligt 17 § tillämpas bestämmelsen i dess äldre lydelse om avgiftsplikten upphört eller fordonets beskaffenhet ändrats före ikraftträdandet.

3. Bestämmelsen i 17 a § tillämpas inte när avgiftsplikt upphört eller fordonets beskaffenhet ändrats före ikraftträdandet.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller förhandsbesked om

1. skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),
2. skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
3. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), och
4. taxering enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller Riksskatteverket.

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild. *Förhandsbesked enligt första stycket 1, 3 och 4 lämnas även efter ansökan av Riksskatteverket.*

10 §

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Vid begäran om förhandsbesked i en fråga där skattemyndigheten fattat beslut före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1999:445) om exportbutiker skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringen får bevilja flygplatshållare tillstånd att inrätta exportbutik på flygplats.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde. *Annan försäljning får inte ske i en exportbutik.*

Verksamheten i en exportbutik skall bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

I en exportbutik får obeskattade gemenskapsvaror, med de begränsningar som anges i 3 §, säljas till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde.

Om alkohol- och tobaksvaror skall säljas i en exportbutik skall verksamheten bedrivas av en godkänd upplagshavare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt och lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Exportbutiken skall *i sådana fall* vara ett godkänt skatteupplag enligt dessa lagar.

3 §

Försäljningen får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

Försäljning av obeskattade gemenskapsvaror till flygpassagerare som reser till en plats utanför EG:s skatteområde får endast avse följande varor och i angivna fall följande kvantiteter av dessa varor till varje resande:

1. 200 cigaretter eller 100 cigariller eller 50 cigarrer eller 250 gram röktobak eller en proportionell blandning av dessa tobaksvaror,
2. en liter spritdryck eller två liter starkvin, två liter vin, två liter starköl, och
3. parfym, luktvatten och andra kosmetiska preparat samt choklad- och konfektyrvaror och andra tobaksvaror än sådana som anges ovan.

Till den som avreser med bestämmelseort i Norge får försäljning inte ske till större mängder än vad resande får införa tullfritt till det landet.

Vid tillämpning av första stycket förstås med

spritdryck: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 22 volymprocent,

starkvin: alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 15 men inte 22 volymprocent, samt mousserande vin,

vin: annat vin än starkvin samt annan alkoholdryck med en alkoholhalt som överstiger 3,5 men inte 15 volymprocent och som inte är starköl, Prop. 1999/2000:105
starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent, Bilaga 6
cigarill: cigarrer med en högsta vikt av 3 gram per styck.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

22 Förslag till lag om upphävande av vissa lagar om lag-
gerskatt på bränslen

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att följande lagar skall upphöra att gälla vid ut-
gången av juni 2000, nämligen

1. lagen (1990:1087) om laggerskatt på vissa oljeprodukter,
2. lagen (1992:1439) om laggerskatt på dieselolja,
3. lagen (1992:1479) om laggerskatt på viss bensin,
4. lagen (1995:1132) om laggerskatt på dieselolja för förbrukning i vissa motordrivna fordon.

De upphävda lagarna gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 2000.

23 Förslag till lag om upphävande av lagen (1994:40)
om tillfällig kompensation för viss energiskatt

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 6

Härigenom föreskrivs att lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt skall upphöra att gälla vid utgången av juni 2000.

Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 2000.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi dels att 7 kap. 4 § samt 9 kap. 2, 5, och 9 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 11 kap. 12 och 13 §§, samt närmast före 11 kap. 12 § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.**4 §⁹

Avdrag får, i den mån avdrag inte har gjorts enligt 1-3 §§, göras även för energiskatten samt för hälften av koldioxidskatten på bränsle, dock inte bensin, råttolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, som förbrukats för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även på råttolja, dock att avdrag får göras för energiskatt med ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Avdrag enligt första eller andra stycket får göras även för skatt på bränsle som sålts för förbrukning för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling.

Bestämmelserna i första stycket gäller även sådan oljeprodukt som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b och som förbrukats vid tillverkningsprocessen i gruvindustriell verksamhet för drift av andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar.

Har bränsle sålts för förbrukning till någon som meddelats ett beslut om preliminär skattesats enligt 9 kap. 9 b § får avdrag enligt tredje stycket göras enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttolja, energiskattesats som följer av beslutet.

9 kap.2 §¹⁰

Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat bränsle, dock

Om någon som inte är skattskyldig har förbrukat bränsle, dock

⁹ Senaste lydelse 1998:1699.

¹⁰ Senaste lydelse 1998:1699.

inte bensin, råttallolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, medger beskattningssmyndigheten efter ansökan återbetalning av energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränslet.

inte bensin, råttallolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet *eller i annan yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet än växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*, medger beskattningssmyndigheten efter ansökan återbetalning av energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränslet.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas även på råttallolja, dock att återbetalning medges av energiskatt till ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Har beslut om preliminär skattesats meddelats enligt 9 kap. 9 b § får återbetalning enligt första eller andra stycket medges enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttallolja, energiskattesats som följer av beslutet.

5 §¹¹

Om värme har levererats för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för *växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*, medger beskattningssmyndigheten efter ansökan av den som framställt värmen återbetalning av

Om värme har levererats för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för *yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet*, medger beskattningssmyndigheten efter ansökan av den som framställt värmen återbetalning av

1. energiskatten på elektrisk kraft, och
2. energiskatten och hälften av koldioxidskatten på bränsle, dock inte bensin, råttallolja eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, som förbrukats vid framställning av värmen.

Bestämmelserna i första stycket 2 tillämpas även på råttallolja, dock att återbetalning av energiskatt medges till ett belopp som motsvarar den energiskatt och hälften av den koldioxidskatt som tas ut på bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Har beslut om preliminär skattesats meddelats enligt 9 kap. 9 b § medges återbetalning enligt den lägre koldioxidskattesats eller, beträffande råttallolja, energiskattesats som följer av beslutet.

9 §¹²

Utöver möjligheterna till avdrag enligt 7 kap. 4 §, inköp mot försäkringen enligt 8 kap. 3 a § eller

Utöver möjligheterna till avdrag enligt 7 kap. 4 §, inköp mot försäkringen enligt 8 kap. 3 a § eller

¹¹ Senaste lydelse 1998:1699.

¹² Senaste lydelse 1998:1699.

återbetalning enligt 9 kap. 2 § gäller följande. Har bränsle, dock inte bensin eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, förbrukats vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan nedsättning av koldioxidskatten eller, beträffande råttallolja, energiskatten för den del av skatten som överstiger 0,8 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde. Nedsättning medges med sådant belopp att den överskjutande skattebelastningen inte överstiger 24 procent av det överskjutande skattebeloppet för bränslet. Nedsättning får dock inte medges för skatt på bränsle som förbrukats för drift av motordrivna fordon.

Bestämmelserna i första stycket gäller även mottagare av värmeleveranser om värmen har använts vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling*. I sådana fall avses med bränsle det bränsle som förbrukats för framställning av värmen.

Vid beräkning av nedsättning enligt första eller andra stycket får den koldioxidskatt som är hänförlig till följande bränslen dock inte sättas ned mer än att den motsvarar minst

a) 160 *kr* per kubikmeter dieselbrännolja (KN-nr 2710 00 69) eller fotogen (KN-nr 2710 00 51 eller 2710 00 55),

b) 125 *kr* per kubikmeter eldningsolja (KN-nr 2710 00 74-2710 00 78), och

c) 320 kronor per 1 000 kilogram gasol som förbrukats för drift av stationära motorer.

Vad som i tredje stycket föreskrivs om dieselbrännolja, fotogen, eldningsolja och gasol tillämpas även på bränsle för vilket motsvarande skatt skall betalas enligt 2 kap. 3 och 4 §§.

återbetalning enligt 9 kap. 2 § gäller följande. Har bränsle, dock inte bensin eller bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, förbrukats vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *i yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet*, medger beskattningsmyndigheten efter ansökan nedsättning av koldioxidskatten eller, beträffande råttallolja, energiskatten för den del av skatten som överstiger 0,8 procent av de framställda produkternas försäljningsvärde. Nedsättning medges med sådant belopp att den överskjutande skattebelastningen inte överstiger 24 procent av det överskjutande skattebeloppet för bränslet. Nedsättning får dock inte medges för skatt på bränsle som förbrukats för drift av motordrivna fordon.

Bestämmelserna i första stycket gäller även mottagare av värmeleveranser om värmen har använts vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller *i yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet*. I sådana fall avses med bränsle det bränsle som förbrukats för framställning av värmen.

a) 160 *kronor* per kubikmeter dieselbrännolja (KN-nr 2710 00 69) eller fotogen (KN-nr 2710 00 51 eller 2710 00 55),

b) 125 *kronor* per kubikmeter eldningsolja (KN-nr 2710 00 74-2710 00 78), och

Ansökan om nedsättning enligt första eller andra stycket skall omfatta en period om ett kalenderår och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten senast inom ett år efter kalenderårets utgång.

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 7

Ansökan om återbetalning

11 kap.

12 §

Om elektrisk kraft har förbrukats i annan yrkesmässig jord-, skogs- eller vattenbruksverksamhet än vid yrkesmässig växthusodling, beslutar beskattningsmyndigheten efter ansökan om återbetalning av energiskatten på den elektriska kraften.

Ansökan om återbetalning skall omfatta perioden den 1 juli–den 30 juni (årsperiod). Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan får göras per kalenderkvartal. När sådant medgivande har lämnats, skall ansökan göras per kalenderkvartal.

Rätt till återbetalning föreligger endast för den del av skattebeloppet som överstiger 1 000 kronor per årsperiod.

Ansökan skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter utgången av årsperioden respektive kalenderkvartalet.

13 §

Bestämmelserna i 9 kap. 12–15 §§ gäller i fråga om återbetalning av energiskatt enligt 12 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2000-03-23

Närvarande: f.d. justitierådet Lars Å. Beckman, regeringsrådet Susanne Billum, justitierådet Göran Regner.

Enligt en lagrådsremiss den 9 mars 2000 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,
2. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
3. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
4. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
5. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel,
7. lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
8. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
9. lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.,
10. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister,
11. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
12. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import,
13. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
14. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
15. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
16. lag om ändring i alkohollagen (1994:1738),
17. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
18. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:438),
19. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
20. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
21. lag om ändring i lagen (1999:445) om exportbutiker,
22. lag om upphävande av vissa lagar om lagerskatt på bränslen,
23. lag om upphävande av lagen (1994:40) om tillfällig kompensation för viss energiskatt.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av finanssakkunnige Lars Lundholm, departementssekreteraren Jan Larsson, kammarrättsassessorn Peter Classon och kammarrättsassessorn Viktoria Sjögren.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

1 §

I lagrådsremissen föreslås att produktionsskatten på kärnkraft läggs om till en skatt som baseras på den termiska effekten i kärnkraftsreaktorerna. Vad som avses med termisk effekt framgår inte av lagförslaget eller av författningskommentaren. Under lagrådsföredragningen har upplysts att med termisk effekt i lagförslaget avses kärnkraftsreaktorns värmeproduktionsförmåga. Enligt Lagrådets mening bör denna definition tas in i förevarande paragraf. Lagrådet förordar att till paragrafen fogas en andra mening av följande lydelse. ”Med termisk effekt avses i denna lag kärnkraftsreaktorns värmeproduktionsförmåga.”

2 §

Enligt första stycket skall skatt betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor. Lagrådet anser att stycket bör kompletteras med en bestämmelse som anger att, om driftstillståndet har löpt ut eller återkallats före slutet på en kalendermånad, skattskyldigheten upphör vid denna tidpunkt.

Av andra stycket framgår att skatten beräknas med utgångspunkt i den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktor. För de flesta av reaktorerna framgår denna effekt av regeringens driftstillstånd. Om den högsta termiska effekten inte har fastställts får enligt andra meningens beskattningsmyndigheten uppskatta effekten efter vad som kan anses skäligt. Som bestämmelsen utformats ger den intryck av att beskattningsmyndigheten skall kunna göra en helt fri skälighetsbedömning. Detta har emellertid inte varit avsikten. Av motiven framgår att beskattningsmyndigheten bör beräkna den högsta tillåtna termiska effekten efter jämförelse med andra reaktorer för vilka en sådan effekt har fastställts. Enligt Lagrådets mening bör detta framgå av lagtexten.

Mot bakgrund av det anförda föreslår Lagrådet att paragrafen ges följande lydelse.

”Skatt skall betalas för varje kalendermånad som tillstånd finns att inneha och driva en kärnkraftsreaktor. Om driftstillståndet har löpt ut eller återkallats före slutet på en kalendermånad upphör skattskyldigheten vid denna tidpunkt.

Skatten utgör för varje kalendermånad 5 514 kronor per megawatt av den högsta tillåtna termiska effekten i kärnkraftsreaktor. Om den högsta tillåtna termiska effekten inte har fastställts får beskattningsmyndigheten beräkna effekten efter jämförelse med reaktorer för vilka sådan effekt har fastställts.”

5 §

I paragrafen har tagits in bestämmelser om möjlighet att vid längre driftstopp få skatteavdrag. Lagrådet har inget att invända mot det sakliga innehållet i paragrafen men anser att den bör ges en annan utformning. Lagrådet förordar att paragrafen ges följande lydelse.

”Om en kärnkraftsreaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får avdrag med 181 kronor per me-

gawatt av den termiska effekten göras för det antal kalenderdygn som överstiger 90.”

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 8

Förslaget till lag om ändring i lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter

1 kap. 7 §

Med anledning av ändringen i 1 kap 5 § 2 bör Fiskeriverket inte längre nämnas i 7 § i samma kapitel. Lagrådet föreslår att paragrafen ändras i enlighet med det sagda och att ”Jordbruksverket” byts mot ”Statens Jordbruksverk”. Motsvarande ändringar bör göras i andra lagrum där de två verken nämns.

8 kap. 1 §

I det föreslagna nya andra stycket i paragrafen föreskrivs att Riksskatteverkets beslut i fråga som avses i första stycket överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. I sak har Lagrådet inget att invända mot att överklaganden i en sådan fråga liksom hittills sker hos den angivna länsrätten. Att det är denna länsrätt som är behörig framgår för närvarande i första hand av 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. Där föreskrivs att ett beslut överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats, om inte regeringen för ett visst slag av mål föreskriver annat. Av förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. framgår att det är Länsrätten i Dalarnas län som är behörig att pröva överklaganden av beslut som har fattats av Särskilda skattekontoret i Ludvika.

Nuvarande lagstiftningssystematik bygger alltså på att det är regeringen som skall föreskriva om undantag från huvudregeln om att behörig länsrätt är den inom vars domkrets ett ärende först prövats. Det finns visserligen i 20 kap. 1 § andra stycket mervärdesskattelagen redan en bestämmelse om överklagande som direkt pekar ut Länsrätten i Dalarnas län som överinstans (jfr också 9 kap. 3 § LPP). Att nu införa motsvarande bestämmelse i en rad andra lagar gör dock lagstiftningen alltför inkonsekvent.

Valet står mellan att antingen - i enlighet med 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar - reglera behörigheten för Länsrätten i Dalarnas län genom bestämmelser i förut nämnda förordning eller gå vidare med lagbestämmelser i saken. I det förra fallet behövs inte den i remissen föreslagna lagändringen som anger att överklagande av Riksskatteverkets beslut skall ske hos nämnda länsrätt. I det senare fallet bör 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar ändras så att det framgår att huvudregeln där gäller om det inte för ett visst slag av mål föreskrivs annat i lag eller förordning.

Det som nu har anförts gäller också föreslagna ändringar i 29 § kungskattelagen, 32 § lagen om skatt på annonser och reklam, 9 § lagen om skatt på gödselmedel, 13 § lagen om skatt på ränta på skogskontomedel m.m., 21 § lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., 35 § lagen om tobaksskatt, 35 § lagen om alkoholskatt, 17 § lagen om beskattning av viss privatinförsel, 12 kap. 1 § lagen om skatt på

energi och 22 kap. 1 § skattebetalningslagen samt dessutom 20 kap.1 § andra stycket mervärdesskattelagen (jfr det inte till Lagrådet remitterade men i remissen upptagna förslaget till lag om ändring i lagen om försäljningsskatt på motorfordon).

Prop. 1999/2000:105
Bilaga 8

Övergångsbestämmelser

I punkt 2 anges att vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet Riksskatteverket skall föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Avsikten med bestämmelsen är att skära av möjligheten för Skattemyndigheten i Gävle att efter ikraftträdandet föra det allmännas talan. För att avsikten klarare skall framgå av lagtexten bör punkten enligt Lagrådets mening ges följande lydelse. ”2. Om skattemyndigheten i Gävle har meddelat ett beslut före ikraftträdandet och beslutet har överklagats, skall Riksskatteverket föra det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol.”

Övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i kupongskattelagen, lagen om ändring i lagen om skatt på gödselmedel, lagen om ändring i lagen om skatt på ränta på skogskotomedel m m, lagen om ändring i lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., lagen om ändring i mervärdesskattelagen, lagen om ändring i lagen om tobaksskatt (punkten 2), lagen om ändring i lagen om alkoholskatt (punkten 2) och lagen om ändring i lagen om skatt på energi bör ges en motsvarande lydelse. En övergångsbestämmelse med motsvarande lydelse bör vidare fogas till lagen om ändring i lagen om beskattning av viss privatinförsel och lagen om ändring i skattebetalningslagen.

Lagrådet förordar att punkt 3 i förtydligande syfte ges följande lydelse.”3. Om skattemyndigheten i Gävle före ikraftträdandet har fattat ett beslut som avses i den äldre lydelsen av 8 kap. 1 § sista stycket första meningen får beslutet överklagas hos Riksskatteverket.”

Övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i lagen om skatt på annonser och reklam och lagen om ändring i lagen om skatt på spel bör utformas på motsvarande sätt.

I punkt 4 anges att de äldre lydelserna av 1 kap. 1 § och 5 § 2 gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Vad som avses härmed ter sig något svårgripbart. Mot bakgrund av vad som framkommit vid lagrådsföredragningen förordar Lagrådet att punkten ges följande lydelse. ”4. Lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall fortfarande tillämpas beträffande skatter och avgifter enligt de upphävda lagar som anges i den äldre lydelsen av 1 kap. 1 § 1.”

Förslaget till lag om ändring i lagen om skatt på annonser och reklam

I remissen föreslås vissa följdändringar till förslaget om att Riksskatteverket skall bli beskattningsmyndighet enligt bl.a. den nu nämnda lagen. I den aktuella paragrafen anges bl.a. att beslut enligt 10 § första stycket inte får överklagas. Enligt den sistnämnda bestämmelsen är delägare i enkelt bolag skattskyldig i förhållande till sin andel i bolaget. Efter ansö-

kan av samtliga delägare kan dock beskattningsmyndigheten besluta att den av delägarna som dessa föreslår tills vidare skall anses som ensam skattskyldig för bolagets hela skattepliktiga verksamhet.

Enligt 1 kap. 4 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag kan ett handelsbolag men inte ett enkelt bolag förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter. På beskattningsområdet gäller att enkla bolag inte taxeras för inkomst. Denna beskattas i stället hos delägarna efter vars och ens andel av inkomsten.

Enligt Lagrådets mening ter sig en regel av innebörd att skattemyndigheten utan närmare kriterier kan besluta om att skattskyldigheten skall åvila någon annan än enligt lagens huvudregel som främmande för skattesystemet. Det kan även diskuteras hur den förhåller sig till 8 kap. 3 § regeringsformen. Vid lagrådsföredragningen har upplysts att bestämmelsen numera knappast tillämpas. Lagrådet anser mot den angivna bakgrunden att det bör övervägas att utmönstra bestämmelsen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om överlastavgift

I lagrådsremissen föreslås att vissa laghänvisningar utmönstras ur 10 §. Under lagrådsföredragningen har regeringskansliet anmält att hänvisningarna alltjämt behövs och att den föreslagna lagändringen därför inte bör göras. Med hänsyn till det anförda avstår Lagrådet från att yttra sig om lagförslaget.

Förslaget till lag om ändring i lagen om skatt på spel

Förslaget aktualiserar samma frågor som tagits upp under förslaget till lag om ändring i lagen om skatt på annonser och reklam. Lagrådet hänvisar till vad som där anförts.

Förslaget till lag om ändring i lagen om tobaksskatt

I en ny 9 b § föreslås att skattskyldighet enligt 9 § första stycket 7 inte skall föreligga för varor som förvärvats skattefritt enligt 31 e § och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure. Bestämmelsen tar sikte på den skattefria provianteringen för fartyg och flygplan i EU-intern trafik. Denna omfattar varor som förbrukas ombord. Enligt 9 § första stycket 7 föreligger emellertid skattskyldighet för den som använder varor som förvärvats skattefritt för annat ändamål än det som var förutsättning för skattefriheten. Syftet med remissförslaget är att skattskyldighet inte skall inträda om varor som provianterats skattefritt förstörs genom olyckshändelse eller force majeure.

Till grund för de nuvarande reglerna låg överväganden i prop. 1998/99:86, vari bl.a. anfördes följande. Enligt det s.k. cirkulationsdirektivet skall skatt inte tas ut i det fallet att varor som omfattas av suspensionsordningen förstörs genom olyckshändelse eller force majeure. Något motsvarande undantag för varor som lämnat suspensionsordning-

en, dvs. släppts för konsumtion, finns inte. Varor som en tillståndshavare köper utan skatt är att betrakta som släppta för konsumtion och har alltså lämnat suspensionsordningen, trots att skatt inte tagits ut. Mot den angivna bakgrunden ansåg regeringen att något undantag för varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure inte kunde göras i förevarande fall.

I lagrådsremissen framhålls nu att artikel 23.5 i cirkulationsdirektivet ger möjlighet för medlemsstaterna att ha nationella regler om proviantering av fartyg och luftfartyg. I remissen dras slutsatsen att cirkulationsdirektivets regler om varor som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure inte gäller i fråga om proviantering.

I den angivna artikel 23.5 anges följande. Till dess att rådet enhälligt på kommissionens förslag har infört gemenskapsbestämmelser om furnering för fartyg och luftfartyg får medlemsstaterna bibehålla sina nationella bestämmelser i detta ämne.

Lagrådet konstaterar att den aktuella direktivbestämmelsen talar om att ”bibehålla sina nationella bestämmelser”. Det synes tveksamt om denna formulering kan tolkas så att den också tillåter införande av helt nya nationella bestämmelser. Den omständigheten att andra medlemsstater har andra regler än Sverige kan knappast tas till intäkt för att medlemsstaterna fritt kan bestämma hur varor som provianterats skattefritt och som förstörts genom olyckshändelse eller force majeure skall hanteras skattemässigt. Enligt Lagrådets mening bör därför frågan om de rättsliga möjligheterna att nu göra ett undantag av den föreslagna innebörden övervägas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Förslaget till lag om ändring i lagen om alkoholskatt

Den föreslagna nya 8 b § ger upphov till samma frågeställningar som tagits upp under förslaget till lag om ändring i lagen om tobaksskatt. Lagrådet hänvisar till vad som där anförs.

Förslaget till lag om ändring i lagen om beskattning av viss privatinförsel

I det föreslagna tredje stycket i 17 § föreskrivs att beslut som meddelats av Tullverket enligt denna lag får överklagas av Riksskatteverket. De beslut som avses torde vara de som meddelas enligt 4 § andra stycket och som Tullverket fattar ”för beskattningsmyndighetens räkning”. Det synes oklart om Tullverket meddelar sådana beslut i beskattningsmyndighetens ställe och i eget namn eller som ”företrädare” för Riksskatteverket. I det senare fallet förefaller det oegentligt att Riksskatteverket skall få överklaga besluten. Lagrådet förordar att frågan övervägs ytterligare.

Beträffande 23 § föreslås att ”ecu” skall bytas mot ”euro”. Med hänsyn till att det är ecu som anges i de avtalsartiklar som nämns i första stycket synes utbytet vara mindre lämpligt. Att ecu ersatts av euro framgår av EG-rättsliga regler, varför lagändringen inte är nödvändig. Vid lagrådsförredragningen har upplysts att det nuvarande avtalet skall ersättas av ett nytt. Lagrådet förordar att ändringen i 23 § utgår. I så fall behöver inte heller rubriken närmast före paragrafen ändras på grund av att ”ecu” förekommer också där.

Förslaget till lag om ändring i lagen om förhandsbesked i skattefrågor

I 1 § föreslås den ändringen att Riksskatteverkets möjlighet att ansöka om förhandsbesked tas bort såvitt gäller de skatter som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1 LPP. Förslaget är en följd av att punktskattefrågorna och vissa mervärdesskattefrågor organisatoriskt förs till Riksskatteverket. I remissen anförs (avsnitt 7.6) att det då i de flesta fall inte längre finns något ursprungligt beslut av en skattemyndighet, och att det inte heller längre torde finnas något behov för verket att begära förhandsbesked i syfte att uppnå en enhetlig rättstillämpning eller lagtolkning.

Möjligheten för Riksskatteverket att begära förhandsbesked infördes 1998. Syftet med reformen vara att skapa förutsättningar för snabbare besked i skattefrågor av allmänt prejudikatintresse. Enligt Lagrådets mening är det svårt att se varför behovet av prejudikat skulle minska som resultat av organisatoriska förändringar inom skatteförvaltningen. Om olika meningar råder mellan en enskild och Riksskatteverket i en beskattningsfråga synes i sak samma situation föreligga som om en skattemyndighet först tagit ställning till den enskildes yrkande. Behovet av förhandsbesked från Skatterättsnämnden och eventuellt Regeringsrätten synes främst sammanhånga med svårigheten att bedöma den aktuella frågeställningen och inte med vilken myndighet som är beskattningsmyndighet. Lagrådet ställer sig därför tveksamt till om den aktuella organisationsförändringen motiverar att Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked tas bort. Skulle denna kvarstå bör emellertid en ändring göras i 6 §, med hänsyn till att punkt 2 i nämnda paragraf förutsätter att skattemyndigheten fattat ett beslut som gått den enskilde emot. Lagrådet förordar att frågan övervägs ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ställningstagandet till frågan om Riksskatteverkets möjlighet att begära förhandsbesked berör även förslaget till ändring i 10 § samt förslaget till ändring i 5 kap. 5 § LPP.

Övriga lagförslag

Lagrrådet lämnar förslagen utan erinran.

Närvarande: f.d. justitierådet Lars Å. Beckman, regeringsrådet Susanne Billum, justitierådet Göran Regner.

Enligt en lagrådsremiss den 16 mars 2000 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Susanne Åkerfeldt.

Förslaget föranleder följande yttrande av **Lagrådet**:

Lagrådet förordar att i 11 kap. 12 § andra stycket tas in en föreskrift om återkallelse av medgivandet. Enligt Lagrådets mening bör stycket ges följande lydelse:

”Ansökan om återbetalning skall omfatta perioden den 1 juli - den 30 juni (årsperiod). Om sökanden beräknas förbruka elektrisk kraft i större omfattning, får dock beskattningsmyndigheten medge att ansökan görs per kalenderkvartal. Ett sådant beslut får återkallas om sökanden begär det eller förutsättningar för medgivande inte finns.”

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Freivalds, Winberg, Ulvskog, Sahlin, von Sydow, Pagrotsky, Östros, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén, Ringholm

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar proposition 1999/2000:105 Vissa punktskattefrågor.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
---------------------------	---	--

Lag om ändring i for-
donsskattelagen

398L0069